

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

HANDELINGEN

22-23-24-25-26-27-28

VERGADERINGEN VAN FEBRUARI 1995

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BELEIDSBRIEF OUDERENBELEID

BELEIDSBRIEF PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

INZAKE MIDDELENGBRUIK

DECREET BESCHERMING MONUMENTEN EN STADS- EN DORPSGEZICHTEN

DECREET BETREFFENDE DE BODEMSANERING

DECREET BETREFFENDE DE WETENSCHAPPELIJKE OF

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING DOOR DE UNIVERSITEITEN

DECREET HOUDENDE BEKRACHTIGING BESLUIT VLAAMSE REGERING
TOT COORDINATIE VAN DE DECRETEN BETREFFENDE DE RADIO-OMROEP
EN DE TELEVISIE

DECREET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET VERDRAG

INZAKE PSYCHOTROPE STOFFEN

DECREET HOUDENDE GOEDKEURING DOUANE-UNIE EEG EN SAN MARINO

DECREET REGELING ADMINISTRATIEF TOEZICHT OP DE PROVINCIES

DECREET REGELING INVORDERING NIET-FISCALE SCHULDVORDERINGEN

DECREET TOT BEKRACHTIGING VAN DE ONTWIKKELINGSDOELEN

EN DE EINDTERMEN VAN HET GEWOON KLEUTER- EN LAGER ONDERWIJS

INTERPELLATIES

OVERSTROMINGEN

VERVROEGDE VERKIEZINGEN

VRAGEN OM UITLEG

WERKGELEGENHEID

Inhoud

Nr. 22 **Dinsdag 7 februari 1995**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 991

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 991

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 991

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 991
Intrekking, blz. 992

Advies van de Raad van State
Indiening en verwijzing, blz. 992

Verslagen
Indiening, blz. 992

Motie
Indiening en verwijzing, blz. 993

Jaarverslag
Indiening en verwijzing, blz. 993

Kennisgeving van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 993

Opmerkingen van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 993

Advies van de Vlaamse Mediaraad
Indiening, blz. 993

Kennisgevingen van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen
Indiening en verwijzing, blz. 993

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 993

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 994

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 994

Samenstelling van een werkgroep
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 994

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten - 599 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs - 583 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 6
Algemene bespreking, blz. 994

Sprekers : de heer G. Vanleenhove, verslaggever, mevrouw J. Leduc, mevrouw A. Leysen, de heren G. Anne-

mans, L. Appeltans, R. Swinnen, J. Tavernier, C. Moors en minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1017

Bijlage
Vraag om uitleg van de heer J. Geysels tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de subsidiëring van culturele organisaties door de Nationale Loterij, blz. 1020

Vraag om uitleg van de heer F. Vermeiren tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het huisvestingsprogramma Vlabinvest ter handhaving van het Vlaams karakter van Vlaams-Brabant, blz. 1022

Vraag om uitleg van de heer J. Vandeurzen tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de schrapping van de reiskostenvergoeding voor de vaste afgevaardigden bij de jeugdrchtbanken, blz. 1028

Vraag om uitleg van de heer F. Vermeiren tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de pogingen van een Brussels staatssecretaris om zich bevoegdheden inzake taxi's toe te eigenen in het Vlaamse Gewest, blz. 1030

Nr. 23 **Dinsdag 7 februari 1995**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1031

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten - 599 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs - 583 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 6
Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 1031

Sprekers : de heer G. Annemans en minister L. Van den Bossche

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijs-

wetgeving en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten - 599 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1034
Spreker : mevrouw J. Leduc

Ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs - 583 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 6
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1036
Spreker : de heer G. Annemans

Ontwerp van decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen - 615 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3
Algemene bespreking, blz. 1038
Sprekers : de heer J. De Meyer, verslaggever, de heer J. Eeman, mevrouw A. Leysen en minister L. Van den Bossche
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1039

Ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering - 587 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 11
Voorstel van decreet van de heer L. Barbé houdende maatregelen betreffende de bodemsanering - 537 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1043

Sprekers : de heer H. Brouns, verslaggever, de heren L. Barbé, F. Vergote, M. Caçoen, X. Buisseret, J. Timmermans en minister N. De Batselier
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1055
Sprekers : de heer L. Barbé en minister N. De Batselier

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten - 589 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 6
Algemene bespreking, blz. 1068
Sprekers : de heer J. Timmermans, verslaggever, de heren J. Demeulenaere, W. Verreycken, L. Steenwegen en minister J. Sauwens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1078

Ontwerp van decreet tot regeling van het administratief toezicht op de provincies in het Vlaamse Gewest - 647 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 4
Algemene bespreking, blz. 1081
Sprekers : de heer W. Demuydt, verslaggever, de heren L. Pierco, M. Van der Poorten, J. Tavernier en minister T. Kelchtermans
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1087
Spreker : de heer J. Tavernier

Ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorde-

ringen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren

- 655 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 1091

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1091

Ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren

- 656 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 1092

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1092

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1093

**Nr. 24 Woensdag 8 februari 1995
Morgenvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 1095

Beleidsbrief Preventief gezondheidsbeleid inzake middelengebruik

- 586 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 1095

Sprekers : mevrouw M. De Meyer, verslaggever, de heren M. Maertens, J. Vandeurzen H. Coveliers, F. De Man, H. Candhes en minister L. Peeters

Moties van aanbeveling, blz. 1109

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1109

**Nr. 25 Woensdag 8 februari 1995
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 1111

Actuele **wagen** (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer H. Olaerts tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het advies van de Mediaraad met betrekking tot regionale televisie, blz. 1112

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het BLOSO- en VCGT-advies over de nabestemming van het vliegveld te Grimbergen, blz. 1112

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de effecten van hoogspanningslijnen op de gezondheid, blz. 1113

Actuele vraag van de heer J. Taylor tot

de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de campagne "Wegwijs-Vlaanderen" van de Vlaamse regering, blz. 1114

Actuele vraag van de heer P. Luyten tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken in het reconversiedossier van het Waasland

Actuele vraag van mevrouw M. De Meyer tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de kredieten voor de scheepsbouw in Vlaanderen, blz. 1115

Actuele vraag van de heer J. Van Hautem tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het project Domus Flandria in Linkebeek, blz. 1117

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het afleveren van een vergunning aan Eurantex, blz. 1118

Actuele vraag van de heer R. Deswaene tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de numerus clausus, blz. 1119

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)
en toegevoegde actuele vraag (Regl. art. 77,5, c)

Actuele interpellatie van de heer V. Vautmans tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de overstromingsramp in de Maasvallei

Actuele interpellatie van de heer M. Maertens tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de recente waterrellende in de Vlaamse rivierbekkens

Actuele interpellatie van de heer H. Brouns tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het gezondheidsrisico van het wonen in overstromde gebieden

Toegevoegde actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over wateroverlast langs de Dender, blz. 1120

Sprekers : de heren V. Vautmans, M. Maertens, H. Brouns, J. Timmermans, W. Verreycken, G. Vermassen, R. Van Hooland, D. Van der Maelen, M. Didden, minister N. De Batselier, minister L. Peeters en minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede motie, blz. 1134

Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs

Voordracht van 1 lid van de centrale raad van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs en van 1 door de Vlaamse regering te benoemen voorzitter, blz. 1134

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1134

Sprekers : de heer J. De Mol, mevrouw V. Dua, de heren J. De Seranno, R. Van Hooland, A. Denys, E. Beysen, W. Verreycken en minister T. Kelchtermans

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten - 599 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen, blz. 1136

Sprekers : mevrouw J. Leduc en de heren P. Chevalier, J. Tavernier en E. Beysen

Hoofdelijke stemming, blz. 1138

Sprekers : mevrouw J. Leduc en de heer J. Taylor

Ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs

- 583 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemmingen, blz. 1140

Spreker : de heer G. Annemans

Hoofdelijke stemming, blz. 1141

Sprekers : de heren A. Denys, J. Tavernier en G. Annemans

Ontwerp van decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen

- 615 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1143

Ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering

- 587 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 11

Aangehouden stemmingen, blz. 1144

Hoofdelijke stemming, blz. 1146

Spreker : de heer L. Barbé

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten

- 589 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 6
Aangehouden stemmings, blz. 1148
Spreker : de heer J. De Seranno
Hoofdelijke stemming, blz. 1151

Ontwerp van decreet tot regeling van het administratief toezicht op de provincies in het Vlaamse Gewest
- 647 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 4
Aangehouden stemmings, blz. 1152
Spreker : de heer L. Dierickx
Hoofdelijke stemming, blz. 1155

Ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvoor-deringen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren
- 655 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 1156

Ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvoor-deringen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren
- 656 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 1157

Met redenen omklede motie van de heer M. Seghers c.s. tot besluit van de op 25 januari 1995 door de heer F. Vermeiren gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de toegangswegen tot de luchthaven van Zaventem
- 673 (1994-1995) - Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1158

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Vaerenbergh c.s. tot besluit van de op 25 januari 1995 door de heren E. Van Vaerenbergh en F. Vermeiren gehouden interpellaties tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, respectievelijk over de Metrolijn Brussel-Zaventem van de NV Eurometro en over de toegangswegen tot de luchthaven van Zaventem
- 674 (1994-1995) - Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1159

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen c.s. tot besluit van de op 25 januari 1995 door de heren E. Van Vaerenbergh en F. Vermeiren gehouden interpellaties tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, respectievelijk over de Metrolijn Brussel-Zaventem van de NV Eurometro en over de toegangswegen tot de luchthaven van Zaventem
- 680 (1994-1995) - Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1161

Motie van aanbeveling van de heren D.

Van Mechelen en A. Denys tot besluit van het op 25 januari 1995 gehouden debat over de Beleidsnota Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse Gemeenschap
- 618 (1994-1995) - Nrs. 3 en 8 (gewijzigde versie)
Hoofdelijke stemming, blz. 1162

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van het op 25 januari 1995 gehouden debat over de Beleidsnota Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse Gemeenschap
- 618 (1994-1995) - Nr. 4
Hoofdelijke stemming, blz. 1163

Motie van aanbeveling van mevrouw M. Dillen tot besluit van het op 25 januari 1995 gehouden debat over de Beleidsnota Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse Gemeenschap
- 618 (1994-1995) - Nr. 6
Hoofdelijke stemming, blz. 1164

Motie van aanbeveling van de heren E. Van Rompuy, D. Van Der Maelen en H. Olaerts tot besluit van het op 25 januari 1995 gehouden debat over de Beleidsnota Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse Gemeenschap
- 618 (1994-1995) - Nr. 7
Hoofdelijke stemming, blz. 1165

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1166

Nr. 26 Woensdag 22 februari 1995 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1167

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1167

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1167
Intrekking, blz. 1167

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1168

Advies van de Raad van State
Indiening en verwijzing, blz. 1168

Verslagen
Indiening, blz. 1168

Moties
Indiening en verwijzing, blz. 1168

Besluit van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 1169

Opmerking van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 1169

Advies van de Vlaamse Mediaraad
Indiening en verwijzing, blz. 1169

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1169

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1169

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 1169

Samenstelling van een commissie
Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1170

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag inzake psychotrope stoffen en de bijlagen, opgemaakt te Wenen op 21 februari 1971
- 652 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de overeenkomst tot instelling van samenwerkende en een douaneunie tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino, de bijlage en vijf verklaringen, ondertekend in Brussel op 16 december 1991
- 653 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1170

Sprekers : de heer H. Suvkerbuvk, verslaggever en minister-president L. Van den Brande
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1171
Algemene bespreking, blz. 1171
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1171

Ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 25 januari 1995 tot coördinatie van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie
- 682 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3
Algemene bespreking, blz. 1171
Sprekers : de heer M. Bartholomeeussen, verslaggever, de heer S. De Clerck en minister H. Weckx
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1173

Motie van orde
Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1173

Beleidsbrief Ouderenbeleid
- 565 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2
Bespreking, blz. 1174

Sprekers : mevrouw S. Creyf, verslaggever, mevrouw A. Gijsbrechts-Horckmans, de heren B. Vandendriessche, G. Annemans, F. Dielens, A. Denys, M. Maertens, E. Van Vaerenbergh, L. Hancké en minister W. Demeester-De Meyer

Motie van aanbeveling, blz. 1192

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1192

Bijlage

Vraag om uitleg van de heer M. Didden tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bepaling van de Grensmaas als natuurontwikkelingsproject, blz. 1194

Vraag om uitleg van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de regularisatie van de illegale weekeindwoningen, blz. 1196

Vraag om uitleg van mevrouw M.-J. Bauwen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bouw van een slotklooster op het Koninklijk Domein van Opgimbe, blz. 1198

Vraag om uitleg van mevrouw M.-J. Bauwen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bouwovertrekkingen in de provincie Limburg, blz. 1201

Vraag om uitleg van mevrouw M.-J. Bauwen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het tracé A 24 (N.Z.-verbinding) te Houthalen-Helchteren, blz. 1204

Vraag om uitleg van de heer L. Steenwegen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bouw van een nieuw appartementsgebouw temidden van een historisch begijnhof te Aarschot, blz. 1207

Vraag om uitleg van de heer J. Ansoms tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de uitvoering van het decreet van 10 november 1993 houdende maatregelen tot kwaliteitsverbetering van de dienstverlening door huwelijks- en relatiebemiddelaars, blz. 1209

Vraag om uitleg van de heer P. Hostekint tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de uitbetaling van huursubsidies, blz. 1211

Vraag om uitleg van de heer J. Vandeurzen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de reorganisatie van de Limburgse reconversiestructuren, blz. 1215

Vraag om uitleg van de heer J. Van Eetvelt aan de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Wer-

ken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de vergoedingen voor onteigeningen van gronden voor dringende dijkwerken, overeenkomstig de Dijkenwet, blz. 1217

Vraag om uitleg van mevrouw V. Dua tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de verdere opvolging van het contract inzake teledetectie van de kust, blz. 1219

Nr. 27 Woensdag 22 februari 1995 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1221

Werkgelegenheid

Interpellaties (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer B. Vandendriessche tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het omzetten van DAC- en IBF-statuten in reguliere arbeidscontracten

Interpellatie van de heer E. Schuermans tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het recupereren door de VDAB van achterstallige bijdragen van DAC- en BTK-promotoren

Interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het federaal plan tot arbeidsherverdeling voor de ambtenaren van gemeenten, para- en intercommunale instellingen en provincies
Debat, blz. 1221

Sprekers : de heren D. Van Mechelen, J. Sleenckx, J. Laverge, F. Wymeersch, E. Schuermans, J. Geysels, J. Peeters, W. De Vlieghe, G. Vermassen, R. Van Hooland, minister L. Peeters en minister-president L. Van den Brande

Verwelkoming van een buitenlandse delegatie, blz. 1244

Werkgelegenheid

Interpellaties (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer B. Vandendriessche tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het omzetten van DAC- en IBF-statuten in reguliere arbeidscontracten

Interpellatie van de heer E. Schuermans tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangele-

genheden, over het recupereren door de VDAB van achterstallige bijdragen van DAC- en BTK-promotoren

Interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het federaal plan tot arbeidsherverdeling voor de ambtenaren van gemeenten, para- en intercommunale instellingen en provincies
Debat (Voortzetting), blz. 1244

Sprekers : de heren B. Vandendriessche, R. Van Hooland, minister L. Van den Bossche, minister L. Peeters en minister-president L. Van den Brande

Moties van aanbeveling, blz. 1256

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1256

Nr. 28 Donderdag 23 februari 1995

Berichten van verhindering, blz. 1257

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de 'bescherming van de volksgezondheid inzake het verbruik van hormonenvrij vlees, blz. 1258

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de bedreiging van de volksgezondheid door dioxines, blz. 1259

Actuele vraag van de heer E. Bevsen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het Urban-programma van de Europese Commissie, blz. 1259

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de erkenning, door de Europese Commissie, van Zuidwest-Vlaanderen en een deel van Oost-Vlaanderen als bufferzone

Actuele vraag van de heer P. Tant tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, Over de erkenning, door de Europese Commissie, van Zuidoost-Vlaamse gemeenten als bufferzone, blz. 1260

Actuele vraag van de heer J. Van Hautem tot de heer L. Van den Brande, mi-

nister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de benoeming van de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant, blz. 1262

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de problematiek van de Boelwerf, blz. 1263

Actuele vraag van de heer H. Olaerts tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de extensieve interpretatie van de discretieplicht van leden van adviesraden, blz. 1264

Actuele vraag van de heer J. Tavernier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vooropgestelde prestatie-regeling in het basisonderwijs, blz. 1265

Actuele vraag van de heer J. Vandeurzen tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de werking kan de sociale diensten van de Vlaamse Gemeenschap bij de Jeugdrechtsbanken, blz. 1266

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de vervroegde verkiezingen en de gevolgen daarvan voor de Vlaamse regering

Actuele interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de vervroegde verkiezingen en de gevolgen daarvan voor de Vlaamse regering

Actuele interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over uitspraken van de minister-president betreffende de mogelijke federalisering van bepaalde takken uit de sociale zekerheidssector, blz. 1268

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, F. Dewinter, P. Van Grembergen en minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 1278

Vervolging ten laste van een lid van de Raad

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1279

Bespreking en stemming, blz. 1279

Spreker : de heer H. Suykerbuyk, verslaggever

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag inzake psychotrope stoffen en de bijlagen, opgemaakt te Wenen op 21 februari 1971 - 652 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1279

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de overeenkomst tot instelling van samenwerking en een douane-unie tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino, de bijlage en vijf verklaringen, ondertekend in Brussel op 16 december 1991 - 653 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1281

Ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 25 januari 1995 tot coördinatie van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie - 682 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 1282

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Vaerenbergh C.S. tot besluit van de op 7 februari 1995 door de heer E. Van Vaerenbergh in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het invullen door de OCMW's van hun bijdrageplicht - 683 (1994-1995) -Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1283

Met redenen omklede motie van de heren G. Cardoen en M. Van der Poorten tot besluit van de op 7 februari 1995 door de heer G. Cardoen in commissie gehouden internellatie tot de heer T. Kelchtermans, 'Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,

over de noodzaak aan eenheid van beheer over de gewestwegen - 686 (1994-1995) -Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1284

Met redenen omklede motie van de heer M. Maertens tot besluit van de op 8 februari 1995 door de heer M. Maertens gehouden actuele internellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden en de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de recente waterellende in de Vlaamse rivierbekkens - 689 (1994-1995) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1285

Motie van aanbeveling van de heer F. De Man tot besluit van het op 8 februari 1995 gehouden debat over 'de beleidsbrief Preventief gezondheidsbeleid inzake middelengebruik - 586 (1993-1994) - Nr. 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1287

Motie van aanbeveling van de heer J. Vandeurzen C.S. tot besluit van het op 8 februari 1995 gehouden debat over 'de beleidsbrief Preventief gezondheidsbeleid inzake middelengebruik - 586 (1993-1994) -Nr. 4

Hoofdelijke stemming, blz. 1288

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1289

Bijlage

Vraag om uitleg van de heer J. Van der Sande tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de provinciale spreiding van de urencontingentverhoging in de gezins- en bejaardenhulp, blz. 1292

Vraag om uitleg van de heer B. Vandendriessche tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de zogenaamde kampvergoeding voor begeleiders in de sectoren jeugdbijstand en gehandicaptenzorg, blz. 1295

VOORZITTER : de heer E. Balde- wijns

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.00 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDE- RING

J. Caubergs, J. De Bremaeker : gezondheidsredenen ;

S. Platteau, E. Schuermans : buitenslands ;

E. Derycke, F. Dielens, J. Tavernier, F. Van den Eynde, J. Weyts : ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten – 599 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 6

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs – 583 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten en het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs.

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik meen dat niemand het mij ten kwade zal duiden als ik niet opnieuw de grondige en uitvoerige uiteenzetting doe die ik bij het begin van de besprekingen in de commissie heb gehouden. Ik denk dat het volstaat te verwijzen naar wat ik toen heb gezegd. Wat in het verslag is geschreven - en het is een uitermate keurig verslag waarvoor ik de verslaggever oprecht dank - blijft van de eerste tot de laatste letter geldig. Ik zal mij dus beperken tot enkele flagrante uitspraken in de verschillende uiteenzettingen van vandaag.

Mevrouw Leduc, wij gaan de discussie over de essentie niet hernemen ; ik meen dat wij die discussie in genuanceerde en juiste termen in de commissie hebben gevoerd. Ik wil wel herhalen wat ik deze morgen heb gezegd, namelijk dat bij eindtermen heel wat deskundigen zijn betrokken. Dat was waarschijnlijk ook de bekommernis van de decreetgever van 1991 toen hij zich diende uit te spreken over het ontwerp van wijlen mijn voorganger, de heer Coens. In een ingewikkelde materie als deze moest een evenwicht worden gezocht tussen enerzijds deskundigheid en anderzijds politieke verantwoordelijkheid. Ik meen dat nu, na de discussie in de commissie, na het advies van de Raad van State, het bouwwerk van 1991 is verfijnd en juister is, in die zin dat de uiteindelijke politieke beslissing aan deze assemblée toekomt. Dit lijkt mij de logica te zijn van de staatshervorming en van de interpretatie van de bijzondere wetten.

Dit parlement mag ook niet aan hubris lijden en denken dat, hoe ijverig wij in de commissie ook zijn, door de enkelvoudige daad van de eedaflegging, weze het als parlementslid of als minister, men plots met alle mogelijkheden inzake pedagogie en didactiek is begiftigd. Hoe sterk de materie ons ook moge boeien, ik meen dat in de discussie betreffende de eindtermen hoe dan ook de techniciteit een ruimte moet krijgen. Het andere luik van het decreet van 1991

Van den Bossche

is een luik dat ook na de huidige discussie terecht in stand is gebleven. De keuze van de commissie en van het parlement is, of wij in grote lijnen al dan niet voorliggend decreet bijtreden. In het negatieve geval is het duidelijk dat het werk dient te worden herbegonnen, en dat - gebeurlijk zelfs met het meegeven van een aantal krachtlijnen - opnieuw de technici of andere technici aan het werk moeten gaan om aan het document opnieuw gestalte te geven. Indien men de grote lijnen wel aanvaardt, is amendering mogelijk. Deskundigheid is hoe dan ook nodig willen wij komen tot evenwichtige, haalbare en leefbare eindtermen, die rekening houden met de concrete uitdaging. Vandaar dat de rol die én de Dienst voor Onderwijsontwikkeling diende te spelen en heeft gespeeld, de rol die de Vlaamse Onderwijsraad diende te spelen en heeft gespeeld, een terechte rol is.

Het is een feit dat de Vlaamse Onderwijsraad de laatste tijd enkele keren - en ik wik mijn woorden - misschien voor de buitenwereld qua communicatie in de fout is gegaan. Inderdaad, het heeft mij mishaagd en ik vind het geen juiste manier van werken wanneer ik om 18.15 uur door de radio wordt opgebeld om te vragen wat mijn commentaar is op een artikel over een advies van de VLOR, artikel dat diezelfde morgen in de krant is verschenen en dat de avond voordien door de VLOR is uitgebracht en mij in elk geval onbekend is. Dit lijkt mij geen keurige wijze van optreden van de VLOR. Het minste wat men kan doen, is op zijn minst de minister aan wie men advies geeft, eerst het advies bezorgen. Daarna is een advies altijd publiek; daarmee heb ik geen probleem.

Het is juist dat de brief die aan de voorzitter van de Onderwijscommissie was gericht, in ongelukkige termen eindigde. Juridisch waren ze echter correct want de VLOR is conform het huidige decreet geen ad-

viescommissie van het parlement maar van de regering. Inzake het advies betreffende het gemengd leren in het secundair onderwijs werd misschien de indruk gewekt dat de VLOR de beslissing nam en dat de uitvoerende en de wetgevende macht daar enkel akte van konden nemen. Ik weet niet of deze indruk te wijten is aan de tekst van de VLOR of aan de vertaling ervan in de pers. Dit zijn hoe dan ook fouten. Men moet er wel op letten dat die fouten voorkomen in een ingewikkelde materie zoals onderwijs, waar verschillende krachtvelden op iedereen inspelen. We moeten kunnen toegeven dat die fouten werden gemaakt, echter zonder er te zwaar aan te tillen.

Ik wil ook nog even ingaan op de korte geschiedenis van de Vlaamse Onderwijsraad. De VLOR is samengesteld uit experts, vakbondsvertegenwoordigers en vertegenwoordigers van de inrichtende machten. Het is dan ook logisch dat de verschillende belangen binnen de Onderwijsraad regelmatig botsen. Hierdoor is niet elk advies van de eerste tot de laatste pagina even rechtlijnig. Dat hangt samen met de samenstelling van de Vlaamse Onderwijsraad. Wij kunnen dat de VLOR niet verwijten omdat wij bewust voor deze samenstelling hebben gekozen. Wij wilden dat er tegenstrijdige belangen in vertegenwoordigd zouden zijn, in de hoop dat men elkaar in zoveel mogelijk gevallen binnen dit cenakel zou vinden om eventueel tot een consensus te komen of om minstens het ontstaan van al te grote kloven ten vermijden. Dat is de opdracht die de decreetgever de Vlaamse Onderwijsraad heeft gegeven. Ik geloof dat de Vlaamse Onderwijsraad inzake de eindtermen eens te meer goed heeft gewerkt. Het secretariaat van de VLOR kan alleen geloofd en geprezen worden. Ik heb mij deze morgen vrij kwaad gemaakt omwille van het feit dat men de mensen die met inzet van al hun kennis en overtuiging hard hebben gewerkt hier in deze Raad met de vinger zou durven

wijzen. Men laat het dan voorkomen alsof ze daar enkel hebben zitten te zitten en alsof ze alleen met negatieve ideeën bezielde waren. Ik heb soms kritiek op de VLOR en het moet mogelijk zijn om zowel vanuit de Raad als vanuit de uitvoerende macht deze kritiek te uiten. We moeten echter eerlijk zijn en durven vaststellen dat de Vlaamse Onderwijsraad een geslaagd initiatief is. We mogen van de Vlaamse Onderwijsraad in de toekomst nog veel verwachten. Het secretariaat van de VLOR heeft zich maximaal ingezet en wat verwacht kon worden meer dan waar gemaakt. Hetzelfde geldt voor de Dienst voor Onderwijsontwikkeling. Ik breng hulde aan allen die hieraan maanden lang heel wat meer dan 38 uren per week hebben gewerkt. Zij hebben in werkgroepen overleg gepleegd, zowel met het veld als onderling, en hun bevindingen voortdurend bijgewerkt. Uiteraard is ook de Dienst voor Onderwijsontwikkeling niet onfeilbaar. De kennis, kunde en ervaring die in deze dienst verzameld is, is echter zo rijk dat het parlement de dag voor de stemming over de eindtermen moet kunnen toegeven dat de organen die ons decretaal moesten helpen schitterend werk hebben verricht. Zonder die organen zou er vandaag zeker geen tekst van deze kwaliteit voorhanden zijn. We hoeven geen complexen te krijgen over de kwaliteit van onze adviseurs, laten we verheugd zijn dat we in Vlaanderen goede adviseurs hebben. We moeten ook het debat met onze adviseurs op niveau voeren. Als politieke verantwoordelijken is het immers ons recht om op fundamentele punten van mening te verschillen. Deze morgen bestond daarover nogal wat verwarring.

In het verleden werden er uiteraard fouten gemaakt. Het onderwijs heeft die fouten ondergaan en ze zich laten gevallen. Ik ben het eens met mevrouw Leduc. Het probleem in het onderwijs is niet zozeer een juiste hervorming te vinden maar wel er voor te zorgen dat die juiste hervorming geïmplementeerd raakt. Dit is

Van den Bossche

een zeer grote uitdaging omdat dit voor het basisonderwijs betrekking heeft op meer dan 3.000 scholen.

Het is dus niet de uitdaging die een minister van Ambtenarenzaken heeft ten opzichte van 10.000 of 15.000 ambtenaren. Het is uiteindelijk één geheel, vatbaar, tastbaar, meeneembaar in het proces. 3.000 scholen hebben een grote autonomie, die we zelf gegeven hebben, met bovendien een grondwettelijke onderwijsvrijheid. Dit betekent een genuanceerd proces met mogelijkheden tot vele fouten op het veld. Indien 10 percent niet geslaagd is, dan betekent dat 300 scholen.

Collega's, we zullen allemaal zeker 2 tot 3 scholen kennen waar het niet goed gelukt is. 300 op 3.000 is slechts 10 percent. In macrotermen uitgedrukt is dit niet eens buitengewoon. De uitdaging is er. Hoewel niet iedereen in de commissie die mening was toegedaan en niet iedereen geneigd was om het een jaar uit te stellen, heb ik op uw voorstel, mevrouw Leduc, wel degelijk onmiddellijk gezegd dat ik akkoord ging met een jaar uitstel. Rekening houdend met de voorgeschiedenis en vooraleer het zal beginnen, zal het zes jaar duren vooraleer het zal zijn afgerond. We zullen al heel veel inspanningen moeten doen om dat te realiseren. Heel veel van wat in die eindtermen staat is niet brand new, is niet zo maar plots een nieuwe vondst door DVO of door de VLOR uit de hemel geplukt. Het zijn zaken die vandaag gebeuren, die men vandaag misschien zonder veel houvast uitvoert, waar een minimum wordt aangeboden en waarvan wordt gezegd dat het een houvast is. Er zijn echter ook veel nieuwe dingen bij. Aangezien we met een lerarenkorps zitten dat uiteraard met andere uitdagingen en andere vraagstellingen is gevormd, zal het lerarenkorps moeten worden bijgeschaafd. In de scholen zal ook aan de vorming van meer team-spirit moeten worden gewerkt. Het mag geen optelsom van indivi-

den worden. Er wacht daar een grote opdracht voor al wie vandaag actief is in het onderwijs. Het zal gemakkelijker zijn voor degenen die morgen actief zullen worden door de opleiding tot leraar zoals wij ze thans aanbieden. Daar kunnen wij in de lerarenopleiding zelf ingrijpen.

U moet natuurlijk ook niet verwachten dat alles op één dag zal gebeuren en tegelijkertijd de eindtermen en het nascholingspakket voorstellen. Ik heb u aangekondigd, dit heeft trouwens in een aantal kranten gestaan, wat de bedoelingen zijn. Het is de bedoeling de tekst van dat ontwerp van decreet volgende week aan de regering voor te leggen. Ik heb trouwens de tekst van de nota aan alle commissieleden van de commissie voor Onderwijs rondgestuurd. Daarin staan onze bedoelingen in verband met de navorming, de vraaggestuurdheid, de kansen die wij laten voor scholen, de eerste accenten die we bij het basisonderwijs leggen enzovoort. In denk dat we consequent zijn in wat we hier doen en in de verdere uitbouw van andere teksten waarvan ik aan deze Raad nog zal vragen om ze voor het einde van dit parlementaire jaar goed te keuren.

Er werd hier nogal wat heibel gemaakt en gezegd dat er zo vreselijk veel eindtermen zijn. Ik denk dat men gesproken heeft zonder het veld te kennen. Ik geef een aantal voorbeelden waarbij ik de cijfers geef over hoeveel eindtermen er zijn en hoeveel er nu in een bepaald net worden gehanteerd.

Verkeersopvoeding : 6 tegenover 137 in het vrij net, mevrouw Leduc, dat is 23 keer meer. Geschiedenis : 10 tegenover 330 in het vrije net ; dat is 33,3 keer meer. Aardrijkskunde : 3 tegenover 20 ; dat is bijna 7 keer meer. Nederlands spreken : 13 tegenover 135 in het vrije net. Dat is 11,66 keer meer. Nederlands begrijpen : 14 tegenover 261.

Wiskunde 100 tegenover 500 in het gemeenschapsonderwijs, u welbekend.

Zo overdreven zijn de eindtermen dus niet.

Uw voorbeeld van Nederland lijkt leuk, maar er is tegenwoordig natuurlijk een probleem. Wij citeren zo graag het buitenland, want het is toch zo dichtbij, maar we kennen het blijkbaar zo slecht. Ik geef u de werkelijke toestand in Nederland en dat is een ander verhaal dan het verhaal van mevrouw Leduc.

In het rapport van de commissie voor de evaluatie van het basisonderwijs werd een herziening voorgesteld, maar de conclusie van minister Ritzen, na consultatie, was dat er een gevoel van overladenheid was, te wijten aan een teveel aan planningsdocumenten zoals bij voorbeeld het schoolwerkplan.

Er was dus geen teveel aan kerndoelen.

Ondertussen heeft de Nederlandse overheid een nieuwe commissie samengesteld, de commissie Van Eyndhoven. Zij werd belast met de studie van de kerndoelen.

De commissie stelt enerzijds vast dat de leergebieden moeten verminderd worden en dat de kerngebieden concreter moeten worden beschreven. Daarom stelt zij een vermindering van 16 naar 9 leergebieden voor. Ik herinner u eraan dat het voorliggend ontwerp van decreet 7 leergebieden bevat.

Mevrouw Leduc, het Nederlandse voorbeeld waarnaar u verwijst, geeft ons eerder gelijk dan ongelijk.

Ik geef toe dat wij van de Nederlandse onderzoeken heel wat hebben kunnen opsteken en niet alles ab initio hebben moeten uitvinden. Verklaar dat de problemen in Nederland bewijzen dat onze keuzes verkeerd zijn, doet de waarheid geweld aan !

Collega Annemans heeft opgemerkt dat de eindtermen-Nederlands onvoldoende aandacht besteden aan spelling en spraakkunst. De beslui-

Van den Bossche

ten van de Vlaamse regering 4.8, 5.3 en 5.4 bewijzen het tegendeel.

De voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Mijnheer de minister, tijdens mijn tussenkomst heb ik gezegd dat de spelling een andere functie krijgt. De voorliggende eindtermen hebben minder aandacht voor de spelling.

Minister L. Van den Bossche : Spelling - zoals vele andere leergebieden - is een vervolgverhaal met als doel dat een leerling van om het even welke studierichting, op het einde van het secundair onderwijs kan spellen. Dit is vandaag jammer genoeg niet het geval.

De heer G. Annemans : Mijnheer de minister, dit is de eeuwige discussie over de kip en het ei.

Iedereen gaat akkoord dat de kennis van de spelling niet zo schitterend is. Men moet zich echter durven afvragen of deze zwakke kennis van de spelling niet is veroorzaakt door de tot op heden doorgevoerde vernieuwingen. Ik ben niet overtuigd dat de eindtermen daarin drastische verbeteringen zullen brengen. Ik vrees het tegendeel.

Minister L. Van den Bossche : Ik spreek mij niet uit over de toekomst.

Ik stel echter vast dat de spellingskwaliteit van een leerling uit een richting Latijn-Wiskunde, die weinig wijzingen heeft ondergaan, sterk gedaald is ten opzichte van 40 jaar geleden. Wat is daar de oorzaak van? Men zou een verklaring kunnen zoeken in de nieuwe tijdgeest. Indien dit een mogelijke verklaring is, moet men durven toegeven dat de gebrekkige kennis van spelling niet zozeer te maken heeft met een gebrek aan cognitieve kennis.

De heer G. Annemans : Mijnheer de minister, ik heb enkel gezegd dat het taalonderricht in de eerste plaats aandacht besteedt aan de communi-

catievaardigheden en veel minder aan het cognitieve. Ik heb nooit beweerd dat de spelling niet terug te vinden is in de voorliggende eindtermen.

Minister L. Van den Bossche : Ik sluit mij aan bij de tussenkomst van mevrouw Leysen. In onze samenleving speelt de overheid inzake onderwijs een restrictieve rol ; zij legt enkel de minimumnormen vast. De onderwijsetten en de scholen moeten de rest doen en staan voor de concrete en inhoudelijke uitdaging. De Grondwet garandeert vrijheid van onderwijs. Vrijheid rijmt met verantwoordelijkheid. De etten en de scholen zullen hun verantwoordelijkheid moeten opnemen, ook inzake de maximumnormen.

Ik ben van mening dat voor wie in het jaar 2000 het onderwijs tot zijn bevoegdheid zal mogen rekenen, de uitdaging er eerder zal in bestaan erover te waken dat er geen scholen ontstaan die de maxima te sterk benaderen. Die persoon zal het eendeloos verleggen van de maxima-lat dus in toom moeten houden en niet zozeer de minima. We zijn nu al vrij goed geoefend in het vrijwaren van de minima-waarden en de vernieuwde inspectie-organen kunnen deze relatief gemakkelijk aan. Er dreigt evenwel een nieuwe strijd tussen scholen die tegen elkaar zullen opbieden door mensen te lokken met de veronderstelling dat het maximum nog verder af ligt dan bij de school verderop. Dát wordt de nieuwe maatschappelijke uitdaging.

Mijnheer Tavernier, ik herhaal dat we op de uitgezette lijn blijven. Een afwijking is onredelijk onder deze omstandigheden. De opgegeven minima gelden voor iedereen, ongeacht welke pedagogische methoden men wil aanwenden. Dat is het fundament voor de maatschappelijke afspraak, binnen een stelsel dat onderwijsvrijheid propageert, waarin de overheid terugtreedt en dat aan de scholen een uitdrukkelijke autonomie toekent. Er bestaat een minimale afspraak en de gemeenschap stelt

jaarlijks 240 miljard frank ter beschikking van het onderwijs als geheel. Daarvoor verwacht ze dan wel een zeker minimumresultaat, een zeker niveau in heel Vlaanderen. Zoals de OESO terecht zegt : de kracht van Vlaanderen ligt precies in die consistente degelijkheid, die kwaliteit zonder grote uitschieters in eender welke richting. Laten we die eigenschap in ere houden en op grond van die afspraak een uiterst boeiend onderwijssysteem verder uitbouwen ; een systeem dat overigens in het buitenland alsmear meer wordt beschouwd als een van de weinige die nauwgezet een evenwicht tussen gemeenschapsinvloed en de vrijheid van school, pedagogische opvattingen en leerkrachten weet te bewaren. (**Applaus**)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten - 599 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en tot wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Voorzitter

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 127 van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

§ 1. In artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, zoals gewijzigd door het decreet van 1 december 1993, worden in het eerste lid de woorden "met inachtneming van de eindtermen" vervangen door de woorden "met inachtneming van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen".

§ 2. In hetzelfde artikel worden in het tweede lid de woorden "van de vakken waarvoor eindtermen" vervangen door de woorden "van de onderwijsactiviteiten en vakgebieden waarvoor ontwikkelingsdoelen en eindtermen".

— **Aangenomen.**

Artikel 3

Artikel 6bis, § 1 van dezelfde wet, ingevoegd bij decreet van 17 juli 1991, wordt vervangen door de volgende bepaling :

§5 1. De Vlaamse regering bepaalt, op eensluidend advies van de Vlaamse Onderwijsraad, de ontwikkelingsdoelen, dit wil zeggen de minimumdoelstellingen die voor het kleuteronderwijs moeten worden nagestreefd. De Vlaamse regering bepaalt, op eensluidend advies van de Vlaamse Onderwijsraad, de eindtermen, dit wil zeggen de minimumdoelstellingen die op het einde van het lager en secundair onderwijs moeten worden nagestreefd en bereikt. Voor het buitengewoon onderwijs kan de Vlaamse regering zowel ontwikkelingsdoelen als eindtermen bepalen. De Vlaamse regering legt

de ontwikkelingsdoelen en eindtermen binnen één maand voor aan de Vlaamse Raad. De Vlaamse Raad bekrachtigt deze ontwikkelingsdoelen en eindtermen, met uitzondering van de specifieke eindtermen van het secundair onderwijs."

Op dit artikel is er een amendement van de heer Eeman en mevrouw Leduc dat luidt als volgt :

Artikel 3

De voorgestelde tekst van artikel 6bis, § 1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving vervangen door wat volgt :

"§ 1. De Vlaamse Raad bepaalt, op voorstel van de Vlaamse regering, de ontwikkelingsdoelen, dit wil zeggen de minimumdoelstellingen die voor het kleuter-, het lager, het secundair en het buitengewoon onderwijs moeten worden nagestreefd. De Vlaamse Raad bepaalt, op voorstel van de Vlaamse regering, de eindtermen, dit wil zeggen de minimumdoelstellingen die op het einde van het lager, het secundair en het buitengewoon onderwijs moeten worden bereikt. De Vlaamse regering vraagt het advies van de Vlaamse Onderwijsraad en legt de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen binnen één maand ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Raad."

en een amendement van mevrouw Leduc en de heer Tavernier dat luidt als volgt :

Artikel 3

Aan de voorgestelde tekst van artikel 6bis, § 1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving een tweede en een derde lid toevoegen, die luiden als volgt :

„Voor scholen met een specifiek afwijkend pedagogisch project kunnen de Vlaamse regering en de inrichten-

de machten afwijken van de door de Vlaamse Raad bekrachtigde ontwikkelingsdoelen en eindtermen.

De inrichtende macht legt daartoe een gemotiveerd verzoek neer bij de Vlaamse regering. De Vlaamse regering kan een afwijking toestaan, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad en mits bekrachtiging door de Vlaamse Raad. Deze afwijking kan bestaan in :

1" een ontheffing van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen die als strijdig ervaren worden met het eigen mens- en wereldbeeld op een bepaalde leeftijd ;

2" een vervanging door herdefiniëring van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen die door hun formulering strijdig zijn met de eigen pedagogische methode."

Mevrouw Leduc heeft het woord.

Mevrouw J. Leduc : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil alleen nog even de bedoeling van het amende-

VLD-Senator Jeannine Leduc diende amendementen in hij het ontwerp van decreet tot wijziging van de Schoolpactwetgeving en het decreet betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten

Leduc

ment van de VLD verduidelijken. Ook voor het lager en het secundair onderwijs moeten volgens ons ontwikkelingsdoelen worden uitgestippeld. Er bestaat immers een duidelijk onderscheid tussen eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

Eindtermen zijn meetbaar, ontwikkelingsdoelen - attitudes en waarden dus - niet. Deze laatste kunnen alleen worden geëvalueerd via een gesprek binnen de scholen. Vandaar ook dat we het zinvol zouden vinden de attitudes en waarden voor het lager en het secundair onderwijs als ontwikkelingsdoelen aanvaard willen zien.

De voorzitter : De stemmingen over artikel 3 en de amendementen op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 4

In artikel 6bis, § 2 van dezelfde wet wordt de zin "Voor het buitengewoon onderwijs worden de eindtermen vastgesteld per type en per opleidingsvorm" vervangen door de zin "Voor het buitengewoon onderwijs worden ontwikkelingsdoelen of eindtermen voor types en opleidingsvormen vastgelegd."

— **Aangenomen.**

Artikel 5

In artikel 6ter van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving wordt de volgende bepaling ingevoegd tussen de woorden "bevoegd om" en de woorden "de van rechtswege" :

"aan de leerlingen die de door de Vlaamse regering opgelegde eindtermen én de eigen specifieke doelen bereiken".

— **Aangenomen.**

Artikel 6

Artikel 5. § 1.2" van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten wordt vervangen door de volgende bepaling :

"2" het nagaan of de onderwijsinstelling de nodige inspanning heeft gedaan om de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen na te streven en te bereiken ; het toezicht op de toepassing van de taalwetgeving, de hygiëne en de bewoonbaarheid van de lokalen, het didactisch materiaal en de schooluitrusting ;"

— **Aangenomen.**

Artikel 7

In artikel 9, § 1 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "inzake" en "eindtermen" de woorden "ontwikkelingsdoelen en" ingevoegd en worden de woorden "onder meer inzake het bereiken van de eindtermen" vervangen door de woorden "onder meer inzake het nastreven van de ontwikkelingsdoelen of het bereiken van de eindtermen."

— **Aangenomen.**

Artikel 8

De artikelen 2, 3, 4, 5, 6 en 7 treden in werking met ingang van 1 september 1991.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs — 583 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 127 van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Het besluit van de Vlaamse regering van 22 juni 1994 tot bepaling van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs wordt bekrachtigd, met uitzondering van artikel 2, waar de wending „schooljaar 1996-1997” wordt vervangen door de wending „schooljaar 1997-1998”.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

In de bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs van 22 juni 1994 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1) Eindterm Wereldoriëntatie Maatschappij
— Politieke en juridische verschijnselen

— de eindterm 4.19 vervangen door wat volgt :

„kunnen illustreren

- dat er in het bestuur van Vlaanderen en van België een taakverdeling is ;

- dat sommige beslissingen worden genomen door de Vlaamse regering en andere door de federale regering.”

Voorzitter

- de eindterm 4.21 vervangen door wat volgt :

„kunnen illustreren op welke wijze de gemeenschappen en de landen van de Europese Unie ernaar streven om samen te werken.”

2) Eindterm Wereldoriëntatie Ruimte

- Oriëntatie en kaartvaardigheid

- de eindterm 6.3 vervangen door wat volgt :

„kunnen aan de hand van een kaart de afstand tussen twee plaatsen in Vlaanderen berekenen en beschrijven”.

- de eindterm 6.6. vervangen door wat volgt :

„kunnen begrippen zoals wijk, gehucht, dorp, deelgemeente, fusiegemeente stad, provincie, gemeenschap, land en continent in een juiste betekenis gebruiken.”

- de eindterm 6.7 vervangen door wat volgt :

„hebben een voorstelling van de kaart van Vlaanderen en van België zodat ze in een praktische toepassingssituatie vlot de gewesten, de gemeenschappen, de provincies en de provinciehoofdplaatsen op een kaart kunnen aanwijzen”.

Op dit artikel zijn er twee amendementen van de heer Annemans.

„Artikel3

A. In 2) de voorgestelde tekst van eindterm 4.19 vervangen door wat volgt :

“kunnen begrijpen dat er een verschil is tussen Vlaanderen en België, en dat Vlaanderen een historische, geografische, taalkundige eenheid vormt, terwijl België slechts in hoofdzaak een staatkundige entiteit is.”

B. In 2) invoegen wat volgt :

“een eindterm 4.19bis invoegen die luidt als volgt :

“kunnen illustreren dat de Vlaamse identiteit behartenswaardig is en dat de bevordering ervan mag nagestreefd worden.”.

ERRATUM

Op bladzijde 42 in de tekst aangenomen door de Commissie artikel 3 lezen als volgt :

“Artikel 3

In de bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van het gewoon kleuter- en lager onderwijs van 22 juni 1994 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1) Eindtermen Lichamelijke Opvoeding

- Lichamelijke opvoeding - motorische competenties

- de eindterm 1.32 vervangen door : “voelen zich veilig in het water en kunnen zwemmen”

2) Eindterm Wereldoriëntatie Maatschappij

Politieke en juridische verschijnselen

- de eindterm 4.19 vervangen door :

“kunnen illustreren

- dat er in het bestuur van Vlaanderen en van België een taakverdeling is ;

- dat sommige beslissingen worden genomen door de Vlaamse regering en andere door de federale regering.”

- de eindterm 4.21 vervangen door :

“kunnen illustreren op welke wijze de gemeenschappen en de landen van de Europese Unie ernaar streven om samen te werken.”

3) Eindterm Wereldoriëntatie Ruimte

- Oriëntatie en kaartvaardigheid

- de eindterm 6.3 vervangen door :

“kunnen aan de hand van een kaart de afstand tussen twee plaatsen in Vlaanderen berekenen en beschrijven”.

- de eindterm 6.6. vervangen door :

“kunnen begrippen zoals wijk, gehucht, dorp, deelgemeente, fusiegemeente, stad, provincie, gemeenschap, land en continent in een juiste betekenis gebruiken.”

- de eindterm 6.7 vervangen door :

“hebben een voorstelling van de kaart van Vlaanderen en van België zodat ze in een praktische toepassingssituatie vlot de gewesten, de gemeenschappen, de provincies en de provinciehoofdplaatsen op een kaart kunnen aanwijzen”.

De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Mijnheer de voorzitter, mijn amendementen hebben betrekking op de notie Vlaanderen in de eindtermen. Ik blijf bij mijn oorspronkelijk in de commissie verdedigd standpunt dat dit meer moet zijn dan alleen maar een bevoegdheidsverdeling tussen het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Gemeenschap en de federale overheid.

Ik meen dat het gemakkelijker is aan de kinderen uit te leggen wat Vlaanderen is als identiteitsconcept, in plaats van hen de juridische bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende instanties bij te brengen. Dat is niet alleen moeilijker, maar ook veel minder noodzakelijk.

De voorzitter : De stemmingen over artikel 3 en de amendementen op dit artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen - 615 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Meyer, verslaggever, heeft het woord.

De heer J. De Meyer, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, het voorliggende ontwerp van decreet strekt er in essentie toe het bestaande decreet op de dienstverlening en de relaties van de universiteiten met derden op de hogescholen toepasselijk te maken. Inhoudelijk blijft het decreet van 23 februari 1994 nagenoeg ongewijzigd behouden, met dien verstande dat de begrippen hogeschool, projectmatig wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke dienstverlening waar nodig worden ingevoegd.

Het uiteindelijke decreet moet in de toekomst zowel voor de universiteiten als voor de hogescholen de basisreglementering zijn inzake diverse aspecten van respectievelijk wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening.

Die basisreglementering is driedig.

Ten eerste zijn er de modaliteiten voor het afsluiten van overeenkomsten met derden voor het uitvoeren van wetenschappelijke dienstverlening door de universiteiten en de maatschappelijke dienstverlening door de hogescholen.

Ten tweede moet het een decreetale rechtsgrond creëren voor het deelnemen aan spin-off-bedrijven en het bepalen van de voorwaarden waaronder universiteiten en hogescholen dit kunnen.

Ten derde bevat het een regeling voor de relaties van de universiteiten en hogescholen met v.z.w.'s en andere rechtspersonen, die op en rond deze instellingen voor hoger onderwijs actief zijn.

Met het van kracht worden van dit decreet op 1 september 1995 wordt onmiskenbaar een stap gedaan in de richting van een grotere convergentie van de universiteiten en de hogescholen. Hierbij moet niettemin worden aangestipt dat de onderscheiden elementen van de zending van de universiteiten en de hogescholen, zoals in de basisdecreten omschreven, steeds moeten doen uitgaan van een gelijkheid in verscheidenheid.

Bij de bespreking werd gevraagd naar een duidelijke afbakening van de wetenschappelijke dienstverlening door de universiteiten en van de maatschappelijke dienstverlening door de hogescholen.

Er was eveneens een vraag om meer inzicht te krijgen in de gelden die zullen genereren uit de dienstverlening aan derden, zoals beschreven in voorliggend decreet.

Het geamendeerde ontwerp van decreet werd aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

De voorzitter : de heer Eeman heeft het woord.

De heer J. Eeman : (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie sluit zich aan bij het verslag dat door de verslaggever werd naar voren gebracht. Het is logisch dat ook op het vlak van de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening van de hogescholen een gelijke behandeling met de universitaire instellingen wordt bewerkstelligd en dezelfde waarborgen en veiligheidsmaatregelen worden ingebouwd.

Vermits dit ontwerp van decreet het evidente gevolg is van het hogescholedecreet en het toepassingsgebied van het decreet van 23 februari 1994 uitbreidt naar de maatschappelijke dienstverlening van de hogescholen zelf, zal onze fractie dit ontwerp goedkeuren. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Leysen heeft het woord.

Mevrouw A. Leysen (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, het voorliggend ontwerp van decreet had het voorrecht om zonder overhaasting en spoedprocedures de volledige wetgevende weg te hebben mogen doorlopen. Wij hebben in onderwijs niet vaak decreten gekend die de nodige tijd kregen om te groeien. Dit weerspiegelt zich ook in de vlotte bespreking in de commissie voor Onderwijs die niet overspoeld werd door tekstcorrecties en amendementen. Dit heeft de verslaggever ook toegelaten om duidelijk en coherent het verslag op te stellen, waarvoor onze dank aan collega De Meyer.

Een dergelijke werkwijze leidt tot goed en efficiënt wetgevend werk dat de weerspiegeling is van bepaalde algemene beleidsopties en dat niet wordt gedreven door het onderwerpen van bepaalde acute probleemsituaties. Wij kunnen ons dan ook volledig terugvinden in het uitgangspunt dat voor zowel universiteiten als hogescholen dezelfde regels gelden bij het realiseren van hun andere opgaven buiten de strikte onderwijsopdracht. Het is positief dat de overheid dit takenpakket uit de schemerzone van de wetsontwijking weghaalt door het aanbieden van een juridisch kader dat de nodige doorzichtigheid en soepelheid biedt. Terecht stelt het VLOR-advies dat het ontwerp van decreet de universiteiten en de hogescholen toelaat de verworven kennis en onderzoeksresultaten een maatschappelijke relevantie te verlenen en dat bij de valorisatie van die aanwezige know how een billijke return wordt gegarandeerd naar de betrokkene. Op die manier is het mogelijk dat de succesvolle onderzoekcentra en weten-

Leysen

schappelijke dienstverleners in hun eigen resultaten een directe nieuwe bron vinden om een verdere uitbouw van hun centra te ondersteunen zonder steeds opnieuw te moeten bewijzen dat zij het vertrouwen en de investering waard zijn. Wij onderschrijven de hefboomfunctie naar de brede samenleving van het wetenschappelijk onderzoek zoals omschreven in het SERV-advies. Nog zijn wij van oordeel dat dit ook een belangrijke hefboom moet zijn in de eigen kwaliteitsverbetering van de betrokken universiteiten en hogescholen. Niet dat elke onderwijs- of onderzoeksinstelling zich in de eerste plaats zuiver marktgericht moet opstellen maar de maatschappelijke relevantie moet toch in een algemeen beleidsplan van de betrokken instellingen aangegeven worden.

Het is duidelijk dat in het huidige landschap van onderwijs- en onderzoeksinstellingen in Vlaanderen de universiteiten en de hogescholen andere vertrekposities innemen. Het zou verkeerd zijn te streven naar een identieke invulling voor beide soorten instellingen. Hun eigenheid zal ertoe leiden dat zij hun eigen marktaandeel verwerven zonder dat daarom de overheid sturend optreedt. Het verleden zal in de eerstkomende jaren misschien een handicap vormen doch de schaalvergroting zal ook hier haar volle effect kunnen hebben.

Wij slaan de fusiebewegingen op het veld dan ook met enige ongerustheid gade. Sommige constructies lijken ons meer ingegeven door laattijdige pogingen om alles bij het oude te laten en zullen zeker geen stevig fundament zijn voor het uitbouwen van een degelijke dienstverlening.

Wanneer in de toekomst bepaalde instellingen - zowel universiteiten als hogescholen - niet slagen in deze opdracht, zal dit niet te wijten zijn aan een gebrekkige regelgeving, maar aan het gebrek aan beleidsvisie binnen de betrokken instellingen.

De CVP-fractie zal dit ontwerp dus goedkeuren. (**Applaus**)

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in de eerste plaats dank ik de verslaggever voor het geleverde werk.

Ik ben het eens met mevrouw Leysen dat het een belangrijke uitdaging wordt voor de nieuwe hogescholen om zich via dit decreet waar te maken. De hogescholen die vandaag menen de gemakkelijksoplossing te moeten kiezen en oude wijn te moeten tappen in een nieuw vaatje, zullen fataal niet in staat zijn de kansen te grijpen die door dit decreet worden geboden. Op termijn delven zij hun eigen graf. De vooruitziende hogescholen zullen het HOBU-decreet aangrijpen om zich te structureren zodat zij de uitdagingen en de mogelijkheden vervat in dit decreet aankunnen.

Ten slotte blijf ik op dezelfde lijn als de heer Eeman en mevrouw Leysen en kondig ik aan dat de regering dit ontwerp met overtuiging zal goedkeuren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (**Neen**)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld bij artikel 127 van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK 1

Wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen

Artikel 2

Onder de wetenschappelijke of de maatschappelijke dienstverlening wordt voor de toepassing van dit decreet verstaan alle prestaties ten behoeve van derden, tegen vergoeding geleverd door diensten van een universiteit of een hogeschool of hieraan verbonden personen in uitoefening van hun opdracht aan de universiteit of hogeschool en die voortvloeien uit aan de universiteit of hogeschool aanwezige kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek of technologie.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

Er mogen geen overeenkomsten van wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening afgesloten worden zonder voorafgaande toestemming van het universiteits- of hogeschoolbestuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 4

De kosten die rechtstreeks voortvloeien uit de uitvoering van de overeenkomsten van wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening ingevolge het gebruik van lokalen, infrastructuur, diensten of personeel van de universiteit of de hogeschool en die door deze instelling éénduidig bepaald of gemeten

Voorzitter

kunnen worden, komen volledig voor rekening van de opdrachtgever.

Indien de universiteit of hogeschool personeel aanwerft voor de uitvoering van de overeenkomst, vallen de betrokken personeelsleden onder de toepassing van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

-Aangenomen.

Artikel 5

Ingeval de overeenkomst onderzoek betreft, dient zij voor de betrokken onderzoekers of instelling de voorwaarden te bepalen van het recht op publicatie, van het gebruik van resultaten in colleges of wetenschappelijke bijeenkomsten en van de valorisatie van het onderzoek.

Hierbij kan bepaald worden dat publicatie, gebruik of mededeling gedurende een redelijke termijn worden uitgesteld, om een partij de mogelijkheid te geven de resultaten van de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening te valoriseren.

-Aangenomen.

Artikel 6

Indien de prestaties kunnen leiden tot valorisatie van onderzoeksresultaten met inbegrip van het nemen van octrooien, licenties of het vestigen van andere intellectuele rechten, moet een billijke verdeling van de inkomsten hiervan tussen de universiteit of hogeschool en de opdrachtgever in de overeenkomst bedongen worden, zonder evenwel afbreuk te doen aan het geldend auteursrecht. Bij de verdeling van deze inkomsten, moet(en) de **partij** die de kosten hiervan heeft (hebben) gedragen hiervoor volledig vergoed worden voordat een verdere verdeling plaatsvindt.

-Aangenomen.

Artikel 7

De overeenkomsten die onderzoek betreffen mogen geen verbintenis inhouden die het resultaat van het wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek betreft.

- Aangenomen.

Artikel 8

De universiteiten of hogescholen stellen een intern reglement op dat het afsluiten, het beheer en de uitvoering van de dienstverleningscontracten regelt, en dat bepaalt op welke wijze de inkomsten van de overeenkomsten, na aftrek van alle kosten, binnen de universiteit of hogeschool bestemd worden.

De overeenkomsten dienen, behoudens ingeval van een overeenkomst met een overheid waarbij een voorafname door een regelgeving, een besluit of de overeenkomst zelf is uitgesloten, in een voorafname van ten minste 10 % te voorzien op de middelen die door de contractanten ter uitvoering van de overeenkomst besteed zullen worden, exclusief de voorafname zelf. Het bedrag overeenkomend met deze voorafname moet expliciet in de overeenkomsten vermeld worden onder een rubriek "centrale beheerskosten en algemene exploitatiekosten". Het wordt door de universiteit of hogeschool voorafgenomen als minimum vergoeding voor de terbeschikkingstelling van haar algemene infrastructuur en diensten en voor kosten die voortvloeien uit de uitvoering van de overeenkomsten maar niet eenduidig door de universiteit of hogeschool bepaald of gemeten kunnen worden.

Het intern reglement kan tevens voorzien in de mogelijkheid tot uitkering van een persoonlijke vergoeding aan de personeelsleden van de universiteit of hogeschool die het dienstverleningscontract hebben uitgevoerd. Het totaal bedrag van deze vergoedingen bedraagt hoogstens de

helft van de in het eerste lid bedoelde inkomsten. Deze vergoedingen kunnen uitbetaald worden voor wetenschappelijke dienstverlening uitgevoerd vanaf 1 oktober 1993.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK II

Deelname in spin-off bedrijven

Artikel 9

Onder spin-off bedrijven moeten, voor de toepassing van dit decreet, worden verstaan ondernemingen met rechtspersoonlijkheid overeenkomstig de wetten op de handelsvennootschappen, waarvan de bedrijfsactiviteit gericht is op de maatschappelijke of industriële valorisatie van wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties ontwikkeld aan de universiteit of hogeschool.

-Aangenomen.

Artikel 10

Onder deelnemen moet, voor de toepassing van dit decreet, worden verstaan, de rechtstreekse inbreng van de universiteit of hogeschool in die spin-off bedrijven als vennoot, van immateriële activa of van immateriële activa en financiële middelen.

-Aangenomen.

Artikel 11

Een universiteit of hogeschool kan in een spin-off bedrijf alleen maar deelnemen indien :

- a) de deelname een toegevoegde waarde voor de universiteit of hogeschool meebrengt ;
- b) de belangen van de universiteit of hogeschool niet worden geschaad en de financiële toestand van de univer-

Voorzitter

siteit of hogeschool niet in het gedrang komt.

– Aangenomen.

Artikel 12

Financiële inbreng door de universiteit of hogeschool is slechts mogelijk wanneer de wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties die aan de universiteit of hogeschool ontwikkeld werden en die de basis vormen voor de oprichting van een spin-off bedrijf, eveneens als inbreng van immateriële activa vanwege de deelnemende universiteit of hogeschool worden gevaloriseerd.

In ruil voor deze immateriële inbreng en naargelang de vorm ervan, kan de universiteit of hogeschool hetzij aandelen of winstbewijzen verkrijgen, met of zonder stemrecht. Desgevallend kunnen aan de universiteit of hogeschool obligaties worden toegekend. Op vraag van de Commissaris van de Vlaamse regering wordt de waardering van de immateriële inbreng verricht door een bedrijfsrevisor of een ander onafhankelijk expert. Het gebruik van infrastructuur, personeel of lokalen van de universiteit of hogeschool kan nooit als inbreng in een spin-off bedrijf beschouwd worden, maar dient steeds het voorwerp van een overeenkomst tussen het bedrijf en de universiteit of hogeschool te zijn. De vergoeding die het bedrijf hiervoor betaalt moet minstens kostendekkend zijn voor de universiteit of hogeschool.

– Aangenomen.

Artikel 13

De financiële inbreng mag niet ten laste komen van middelen die door de overheid rechtstreeks of onrechtstreeks aan de universiteit of hogeschool worden verstrekt.

-Aangenomen.

Artikel 14

Indien de universiteit of hogeschool in ruil voor haar inbreng aandelen in het spin-off bedrijf ontvangt mogen deze op geen enkel ogenblik een meerderheid van de maatschappelijke aandelen uitmaken en mag de universiteit of hogeschool in ruil voor haar inbreng nimmer een meerderheid van de stemrechten vererven.

Voor het bepalen van de positie van meerderheidsaandeelhouder moeten ook de door de universiteit of hogeschool verleende achtergestelde en converteerbare leningen in aanmerking worden genomen.

-Aangenomen.

Artikel 15

De universiteit of hogeschool kan zich nooit tot meer verbinden dan haar inbreng en neemt inzonderheid ter zake van oprichtersaansprakelijkheid, daartoe alle nodige maatregelen.

-Aangenomen.

Artikel 16

Het universiteits- of hogeschoolbestuur kan één of meer van haar bestuurders of personeelsleden aanwijzen om namens de universiteit of hogeschool zitting te hebben in de raad van bestuur van het spin-off bedrijf, op voorwaarde dat voor de betrokken persoon of personen een verzekeringspolis tot dekking van hun bestuurdersaansprakelijkheid wordt gesloten. De kosten van deze polis zijn voor rekening van de universiteit of de hogeschool.

-Aangenomen.

Artikel 17

De maatschappelijke zetel van het spin-off bedrijf mag niet gevestigd

zijn in lokalen die aan de universiteit of hogeschool toebehoren, indien deze lokalen door de instelling ook gebruikt worden voor onderwijs, onderzoek, sociaal-culturele voorzieningen of administratie.

– Aangenomen.

Artikel 18

Iedere deelname in een spin-off bedrijf dient te worden goedgekeurd door het universiteits- of hogeschoolbestuur. Bij deze goedkeuring dient het universiteits- of hogeschoolbestuur zich uitdrukkelijk akkoord te verklaren met :

- de oprichtingsakte van de vennootschap ;

- het business-plan waaruit blijkt hoe de ingebrachte wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties gevaloriseerd zullen worden ;

- de waarde van immateriële inbreng ;

- in voorkomend geval de grootte van de financiële inbreng ;

- in voorkomend geval het ontwerp van overeenkomst tussen het spin-off bedrijf en de universiteit of hogeschool voor het gebruik van lokalen, infrastructuur, diensten of personeel.

Het universiteits- of hogeschoolbestuur beslist over de bestemming van de opbrengsten van de participatie.

Het universiteits- of hogeschoolbestuur kan in een reglement bijkomende voorwaarden vastleggen voor het nemen van participaties in een spin-off bedrijf.

– Aangenomen.

Artikel 19

§ 1. Jaarlijks dienen de balans en de winst- en verliesrekening van het spin-off bedrijf ter kennisgeving aan

Voorzitter

het universiteits- of hogeschoolbestuur te worden voorgelegd.

§ 2. Om de vijf jaar dient het universiteit+ of hogeschoolbestuur een evaluatie te maken over de participatie in het spin-off bedrijf. Hierbij dient nagegaan te worden of de bedrijfsactiviteit nog voldoet aan de bepaling vermeld in artikel 9 van dit decreet. Indien hieraan niet meer voldaan wordt dient de universiteit of hogeschool haar participatie in dit bedrijf terug te trekken.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK III

Deelname in en relaties met VZW'S of andere rechtspersonen

Artikel 20

§ 1. Onverminderd de bepalingen in hoofdstuk 11 van dit decreet kan een universiteit of hogeschool slechts deelnemen - hetzij als rechtspersoon zelf, hetzij via uitdrukkelijk door haar aangewezen personen of organen - in de oprichting of de werking van een VZW, van een internationale vereniging met wetenschappelijk doel of van een instelling van openbaar nut op grond van een formele beslissing van het universiteits- of hogeschoolbestuur en indien hiervoor een juridische of rationele verantwoording bestaat.

§ 2. De universiteiten of hogescholen kunnen ook deelnemen in vennootschappen die als maatschappelijk doel de uitbouw, de uitbating en het beheer van incubatie- en innovatiecentra of van researchparken hebben. De artikelen 11,13 tot 18 en artikel 19, § 1, zijn eveneens van toepassing voor de deelname in de vennootschappen zoals bedoeld in deze paragraaf.

-Aangenomen.

Artikel 21

VZW's of andere rechtspersonen die onderzoek, wetenschappelijke dienstverlening, contractonderwijs, administratieve diensten of sociaal-culturele dienstverlening van de universiteit of hogeschool overnemen, worden slechts toegelaten op voorwaarde dat deze activiteiten niet op de vereiste wijze door de universiteit of hogeschool zelf of door middel van een eenvoudige overeenkomst uitgevoerd kunnen worden, en indien de algemene of financiële belangen van de universiteit of hogeschool niet worden geschaad.

Personeelsleden, andere dan die genoemd in artikel 20, § 1, die wensen deel te nemen aan de oprichting of werking van een dergelijke VZW of andere rechtspersoon, dienen dit vooraf te melden aan de universiteit of hogeschool.

- Aangenomen.

Artikel 22

VZW's of andere rechtspersonen die voor de uitvoering van hun activiteiten geheel of gedeeltelijk gebruik wensen te maken van lokalen, infrastructuur, diensten of personeel van de universiteit of hogeschool dienen hiervoor vooraf toestemming verkregen te hebben van het universiteits- of hogeschoolbestuur.

- Aangenomen.

Artikel 23

§ 1. Tussen de in de artikelen 20, § 1, en 21 vermelde VZW's of andere rechtspersonen en de universiteit of hogeschool dient een overeenkomst afgesloten te worden die minstens omvat :

1" de voorwaarden voor medebeheer van de VZW, de internationale vereniging met wetenschappelijk doel of de instelling van openbaar nut als de universiteit of hogeschool zelf deelneemt zoals bepaald in artikel 20, § 1, voor zover deze voorwaarden niet

in de oprichtingsakte bepaald zouden zijn ;

2" de voorwaarden waaronder de VZW of andere rechtspersoon gebruik kan maken van lokalen, infrastructuur, diensten of personeelsleden van de universiteit of hogeschool en de vergoeding die hiervoor betaald dient te worden ; behoudens deze rechtstreekse kosten waarvoor de overeenkomst bepaalt dat zij afzonderlijk aan de universiteit of hogeschool moeten worden terugbetaald, bepaalt de overeenkomst ook dat de VZW of andere rechtspersoon ten minste 10 percent op de som van lidmaatschapsgelden, schenkingen in contanten, overheidstoelagen in de mate dat de financierende overheid dit toelaat en inkomsten uit activiteiten als voorafname afdraagt aan de instelling als minimale vergoeding voor de terbeschikkingstelling of gebruik van haar algemene infrastructuur en diensten ; van deze voorafname kunnen worden vrijgesteld :

- de giften door de betrokken rechtspersoon aan de universiteit of hogeschool, voor zover deze uit de voor te leggen jaarrekeningen blijken ;

- de bedragen besteed aan apparatuur indien deze opgesteld staat in lokalen van de universiteit of hogeschool, en gratis ter beschikking staat voor onderzoek, wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening of onderwijs door de instelling zelf uitgevoerd of verstrekt ;

- bedragen die onmiddellijk dienen te worden doorgestort aan andere onderzoekspartners, voor zover deze in de desbetreffende overeenkomst tussen de VZW of andere rechtspersoon en de financierende partij vermeld worden ;

3" de wijze waarop de universiteit of hogeschool in voorkomend geval deelneemt in de opbrengsten van de andere rechtspersoon ;

4" de verplichting jaarlijks de jaarrekeningen of balans en een jaarverslag ter kennisgeving aan de univer-

Voorzitter

siteit of hogeschool op te sturen. De jaarrekeningen moeten derwijze opgesteld zijn dat hieruit de voorafname ondubbelzinnig te berekenen is.

§ 2. Tussen de VZW's of andere rechtspersonen waarin de universiteit of hogeschool niet deelneemt of die geen activiteiten uitoefenen zoals bedoeld in artikel 21 en die enkel gebruik maken van lokalen of infrastructuur, en de universiteit of hogeschool dient een overeenkomst afgesloten te worden waarin de voorwaarden voor gebruik door de VZW of andere rechtspersoon van lokalen of infrastructuur en de vergoeding welke alle kosten moet dekken, die hiervoor moet betaald worden, bepaald worden.

— **Aangenomen.**

Artikel 24

De VZW's of andere rechtspersonen dienen zich naar buiten duidelijk te profileren als afzonderlijke rechtspersonen. Ze kunnen de naam van de universiteit of hogeschool slechts gebruiken met uitdrukkelijke toestemming van de instelling, en onder de voorwaarden die bepaald dienen te worden in de overeenkomst bedoeld in artikel 23 van dit decreet.

- **Aangenomen.**

Artikel 25

De universiteits- en hogescholenbesturen stellen ter uitvoering van de bepalingen van dit hoofdstuk een intern reglement op.

- **Aangenomen.**

Overgangsbepaling

Artikel 26

De rechtspersonen die bij de inwerkingtreding van dit decreet al actief zijn in de domeinen vermeld in artikel 21, 1e alinea, gebruik maken van

lokalen, infrastructuur, diensten of personeel van de universiteit of hogeschool, of waarin de universiteit of hogeschool zelf participeert en op het ogenblik van de inwerkingtreding ervan niet voldoen aan de voorwaarden bepaald in dit decreet, beschikken over een termijn van één jaar om zich hiermee in regel te stellen. Indien zij na verloop van deze termijn hieraan nog niet voldaan hebben, verzoekt de universiteit of hogeschool de rechtspersoon over te gaan tot vrijwillige ontbinding, en zich te laten integreren binnen de eigen structuren van de universiteit of hogeschool. Anders dient elke verdere terbeschikkingstelling of gebruik van lokalen, infrastructuur, personeel of andere diensten van de universiteit of hogeschool onmiddellijk gestaakt te worden.

De universiteiten of hogescholen brengen, via de commissarissen van de Vlaamse regering, ten laatste achttien maanden na de inwerkingtreding van dit decreet verslag uit over de wijze waarop uitvoering werd gegeven aan de bepalingen vervat in hoofdstuk 111 van dit decreet.

- **Aangenomen.**

Artikel 27

Het decreet van 23 februari 1994 betreffende de wetenschappelijke dienstverlening door de universiteiten en betreffende de relaties van de universiteiten met andere rechtspersonen, wordt opgeheven.

— **Aangenomen.**

Artikel 28

Dit decreet treedt in werking op 1 september 1995.

- **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de bodemsanering

- **587 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 11**

VOORSTEL VAN DECREET van de heer L. Barbé houdende maatregelen betreffende de bodemsanering

- **537 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde zijn het ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering en het voorstel van decreet van de heer Barbé houdende maatregelen betreffende de bodemsanering, die door de commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Brouns, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. Brouns, verslaggever (op **de tribune**) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud besprak het ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering op haar vergaderingen van 28 oktober 1994 en van 12 en 24 januari 1995.

Het voorliggende ontwerp van decreet is gebaseerd op een voorontwerp, opgesteld door de Interuniversitaire commissie tot herziening van het milieurecht, onder voorzitterschap van professor Bocken.

Binnen de context van de Europese Unie kadert het huidig ontwerp in het Europese streven naar een objectieve aansprakelijkheid met betrekking tot de milieu-aangelegenheden.

Brouns

De krachtlijnen van het ontwerp kunnen als volgt worden samengevat.

Ten eerste moet er een inventaris van de bodemverontreiniging worden opgesteld. Deze inventaris moet in een register worden opgeslagen.

Ten tweede voorziet het ontwerp in een onderscheid tussen nieuwe en historische bodemverontreiniging met een verschillende regeling wat de verplichting tot sanering, de prefinitanciering en de aansprakelijkheid betreft.

Ten derde bepaalt het ontwerp dat er voor nieuwe bodemverontreiniging een zelfstandige saneringsverplichting bestaat voor de eigenaar of de gebruiker van de grond waar de verontreiniging tot stand kwam, van zodra de door de Vlaamse regering te bepalen bodemverontreinigingsnormen overschreden zijn.

Ten vierde voorziet dit ontwerp in een bijzondere procedure bij overdracht van gronden en ten slotte geeft het een opsomming van de taken van de OVAM ter uitvoering van dit decreet.

In samenhang met dit ontwerp werd ook het voorstel van decreet van de heer Barbé houdende regeling van de bodemsanering besproken. De krachtlijnen van zijn voorstel zijn het herstel van de multifunctionaliteit : de bodem moet voor alle functies kunnen worden gebruikt. Ook hij stelt een inventaris van de verontreinigde sites voor. In de plaats van vage termen als ernstige bedreiging stelt hij concrete termen als bodemsaneringsnoodzaak en bodemsaneringsurgentie voor. De heer Barbé stelt voor te saneren met de best beschikbare technieken en op eigen beweging, zonder aanmaning van OVAM. Aangaande toekomstige vervuiling geldt volgens hem een objectieve aansprakelijkheid.

Alle fracties zijn ervan overtuigd dat er een decreet op de bodemsanering moet komen en vragen een ernstige

bespreking met de nodige aandacht voor al de ingediende amendementen. Het voorstel van decreet heeft als belangrijkste krachtlijnen de sanering in functie van de multifunctionaliteit naar Nederlands voorbeeld. Ervaring aldaar heeft nochtans uitgewezen dat men dit principe moet verlaten. Het lijkt dus niet aangewezen de bodemsanering bij ons te baseren op het principe van de multifunctionaliteit. Bij de bespreking wordt erop gewezen dat de bodemsaneringsdeskundige een belangrijke rol moet spelen. De Vlaamse regering zal zich over zijn kwalificaties moeten uitspreken. Uit verschillende uiteenzettingen blijkt dat de opdracht van OVAM in het kader van dit decreet indrukwekkend is. Deze bijkomende opdracht vergt personeelsuitbreiding en aanpassing van het OVAM-programma waarbij een aantal prioritaire doelstellingen moeten worden vastgelegd. Een bijkomend probleem is dat het aantal verontreinigde gronden heel groot zal blijken, zodat OVAM zelfs niet aan haar prioritaire opdrachten zal toekomen. Daarom wordt gepleit voor enige realiteitszin.

Over de meeste bepalingen van het decreet bestond eensgezindheid. Dit nam niet weg dat tal van principes en bepalingen kritisch werden beoordeeld zoals onder andere de juiste invulling van het begrip ernstige verontreiniging of gemengde verontreiniging.

Wat de kosten van de te saneren terreinen betreft, vooral voor historische verontreiniging, zijn een aantal leden van mening dat hiervoor de gemeenschap toch zal moeten opdraaien. Gezien het grote aantal vervuilde sites gaat het hier om enorme bedragen.

In zijn antwoorden onderschrijft de minister de meest geuite bekommernissen. Hij stelt vast dat de verschillende fracties het belang van dit decreet inzien. Bovendien herinnert hij eraan dat de commissie ermee akkoord ging niet te wachten tot de

werkzaamheden van de commissie Bocken zouden zijn afgerond.

De minister stelt dat in de komende periode nog een aantal deel-ontwerpdecreten zullen volgen. Verder gaat de minister in op het voorstel van de heer Barbé en wenst hem proficiat met zijn voorstel van decreet, dat vertrekt van het voorbereidend werk van de commissie Bocken en dat in grote lijnen dezelfde indeling heeft als het voorliggend ontwerp.

Wel zijn er een aantal belangrijke verschillen tussen de uitgangspunten van dit voorstel en die van het voorliggend ontwerp.

Vooreerst is er het begrip multifunctionaliteit. Dit is een basisgegeven in het voorstel Barbé.

Multifunctionaliteit in die zin dat elke bodem voor alle mogelijke gebruiken geschikt moet zijn is echter in tegenspraak met de grote opties van de Vlaamse regering. Het algemeen structuurplan Vlaanderen dat de Vlaamse regering voorbereidt, zal de hoofdaccenten inzake het grondgebruik bindend vastleggen tot 2007. In een situatie waarin er geen bodemvervuiling zou zijn kan volgens de minister het principe van de multifunctionaliteit voor 100 percent gelden.

Moet er daarnaast worden gestreefd naar een volledige 100 percent zuivering van de bodemverontreiniging? Dit principe leidt naar ondraaglijk hoge kosten voor de sanering. Er moet een gezonde verhouding bestaan tussen de kostprijs en het percentage vervuiling dat wordt weggevoerd.

Een discussiepunt is de terugwerkende kracht inzake de objectieve aansprakelijkheid. De minister is van oordeel dat het invoeren van een retro-activiteit die verder in het verleden zou teruggaan dan het moment waarop het voorontwerp van decreet is openbaar geworden, zou indruisen tegen de normale rechtsbeginselen.

Brouns

Wat de bevoegdheden van OVAM betreft, geeft de minister toe dat het een indrukwekkend pakket is. De personeelsformatie van de instelling moet aldus worden aangepast. Er is een voorstel van herziening van de personeelsformatie opgesteld, waarbij 60 bijkomende personeelsleden zouden worden aangeworven.

Wat de hoeveelheid van betrokkenen bij de bodemsaneringsoperaties betreft, stelt de minister dat het in feite eenvoudig is. Er zijn drie niveaus : de beslissing tot bodemsanering, de uitvoering en de controle.

Wat met het eigendomsrecht? De minister denkt dat dit decreet uiteindelijk ten goede komt aan het eigendomsrecht. Er worden namelijk maatregelen genomen voor de informatie van degene die een grond verwerft over de bodemverontreiniging en over de toestand van het milieu in het algemeen. Door de invoering van het bodemattest wordt de toekomstige eigenaar beschermd, wat de rechtszekerheid ten goede zal komen.

Over artikel 29 in verband met de financiële zekerheden verklaart de minister dat de commissie Bocken de oprichting van een waarborgfonds voorstelt. Die kas kan ook worden gebruikt voor bodemsanering.

Vervolgens is de minister van oordeel dat er weinig ontsnappingsmogelijkheden zijn om te ontkomen aan de saneringsverplichting. Verder verwacht de minister dat na onderzoek ongeveer 9.000 potentieel vervuilde sites zullen worden geïnventariseerd. De middelen voor de sanering moeten dus realistisch worden bekeken.

Wat de verhouding met de Europese regelgeving betreft, kan worden gesteld dat Vlaanderen vooruitloopt.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, tot hier een overzicht van de algemene bespreking.

Bij de artikelsgewijze bespreking ten slotte, werd een hele reeks amende-

menten toegevoegd. Het ontwerp van decreet werd goedgekeurd met acht stemmen voor bij twee onthoudingen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, staat u mij toe de houding van de CVP-fractie ten opzichte van dit ontwerp van decreet te verduidelijken.

De CVP-fractie zal het ontwerp goedkeuren. Het is immers belangrijk in tweevoudig opzicht.

Ten opzichte van het verleden wordt er eindelijk in een juridisch instrumentarium voorzien om de bodemverontreiniging die wij uit het verleden meedragen, op te ruimen. De ervaringen van OVAM van de voorbije jaren met de aanpak van de fameuze blackpoints maakte een aanpassing van de geldende wetsbepalingen zeer noodzakelijk.

In de toekomst kunnen degenen die nieuwe bodemverontreiniging veroorzaken, aansprakelijk worden gesteld. Er werden procedures vastgelegd en straffen bepaald. Het ontwerp is vooral een concrete stap naar een garantie voor het duurzaam omspringen met onze bodem. Het is ook een werkstuk van de ons inmiddels welbekende commissies voor de herziening van het milieurecht, de commissie Bocken, die de fundamenten van deze tekst met zijn vele juridische nieuwigheden hebben gelegd. Het geheel vertoont orde en consistentie.

Zoals reeds vroeger in de Vlaamse Raad is gebleken, is de door de minister gevolgde werkwijze de goede. Deugdelijke basisteksten werden door de commissie Bocken zelf reeds een eerste maal getoetst, waarna zij door de minister werden verfijnd en uiteindelijk ter advies bij de MINA-raad en de SERV ingediend. Ten slotte heeft de commissie voor Leefmilieu het ontwerp in alle sereniteit besproken en op vele plaatsen geamendeerd. Het succes van deze handelwijze wordt ook bewezen

door de steun van de fracties voor het geamendeerde ontwerp.

Al het waardevolle van dit ontwerp mag ons evenwel niet doen geloven dat hiermee alle problemen zullen zijn opgelost. In de commissie voor Leefmilieu is gepleit voor enig realisme. Wij kunnen niet ontkennen - buitenlandse ervaringen wijzen in dezelfde richting - dat de opdracht gigantisch is. OVAM zal die zonder bijkomend personeel zeker niet aankunnen. Een duidelijk afbakenen van prioriteiten zal in het begin zeker noodzakelijk zijn.

Het ontwerp creëert een kader dat aan de praktijk moet worden getoetst. Sommige bepalingen zijn nog vaag en zullen gaandeweg een concretere invulling moeten krijgen.

De CVP-fractie verheugt zich erover dat over deze tekst zal worden gestemd. Hiermee is voor de bodemsanering het graag gehoorde woord trendbreuk zeker van toepassing. **(Applaus bij de meerderheid)**

De voorzitter : De heer Barbé, indier van een voorstel in verband met de bodemsanering, heeft het woord.

De heer L. Barbé (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, allereerst dank ik de verslaggever en de secretaris van de bevoegde commissie voor hun verdienstelijk werk, respectievelijk, net zoals bij de voorgaande ontwerpen, de voorzitter van de commissie en de minister voor hun constructieve houding. Er is degelijk werk geleverd. Hoewel het evident is dat een goed amendement van de oppositie wordt aanvaard, gebeurt dit niet altijd in de Wetstraat. Hier kon dat wel en dat mag ook eens worden gezegd.

Het gaat hier om een zeer belangrijke problematiek, namelijk de zware vervuiling van de grond en het grondwater, waarvoor de ecologische schuld - OVAM heeft berekend dat de sanering ons 374 miljard frank zou kunnen kosten, al kan zij er ook 50 miljard frank naast zitten -

Barhé

bij uitstek op een ander wordt afgeventeld. Voor de groenen was dit dossier belangrijk genoeg om er zelf een voorstel van decreet over op te stellen en talrijke amendementen op het ontwerp in te dienen.

Mijn uiteenzetting bevat vier delen. Na een filosofische inleiding over het begrip bodem toegepast op onderhavig ontwerp, heb ik het over de risico's en het omgaan ermee, en over de aansprakelijkheid, om dan te eindigen met enkele kleinere bedenkingen.

Ten eerste, laten wij even filosoferen over de grond, de bodem. Soms hoort men mensen zeggen : Dit is mijn grond. Grond is dan een historisch gegroeid begrip voor bezit, iets waarmee men doet wat men wil, tenzij men er andere eigendommen mee zou beschadigen. In dit begrip van de moderne tijden staat de mens tegenover de natuur, die hij kan gebruiken. Daarbij is er geen sprake van de volgende generaties.

Mijns inziens moeten wij definitief af van die houding. Wij moeten inderdaad eindelijk inzien dat onze aarde, onze wereld eindig is en dat natuur, wat mij betreft, ook waarde op zichzelf heeft.

Dus het concept van grond, van bezit, moeten wij herdenken. Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn te gaan collectiviseren. Dit was het geval in Oost-Europa, en de bodemvervuiling is daar nog erger dan bij ons. Het is dus geen kwestie privégronden te gaan onteigenen, maar wel die bezittingen op een andere manier te gaan benaderen. Ik meen dat men niet meer de absolute eigenaar van die eigendommen is maar eerder de huurder of de gebruiker van een patrimonium. Dat is een heel andere benadering, en op die manier zal men dan ook anders omgaan met de bodem. Centraal staat dat men niet op een absolute manier omgaat met eigendommen maar met grond, met bodem, met natuur, tel-

kens ermee rekening houdend dat dit alles ook geschikt moet blijven voor de volgende generaties. Op die manier komen wij tot het begrip duurzame ontwikkeling, begrip dat weliswaar door vele mensen op een verschillende manier wordt ingevuld maar waarbij de grondtoon is dat rekening wordt gehouden met de volgende generaties.

Toegepast op voorliggend ontwerp van decreet betekent dit voor mij dat als men omgaat met grond, met bodem, men zich moet afvragen wat de kleinkinderen en de achterkleinkinderen hiermee zullen aanvangen. Ais men het concept duurzame ontwikkeling logisch doortrekt, moet precies daarmee rekening worden gehouden en kan de bestemming van de grond nu niet voor een paar eeuwen worden vastgelegd. Het gaat dus om het begrip multifunctionaliteit.

Met dit basisbegrip van ons voorstel van decreet bedoelen wij precies dat wanneer men gronden saneert na vervuiling, men het zo grondig moet doen dat zij nog voor alle doeleinden kunnen worden gebruikt. Ik heb er geen moeite mee dat vandaag op een bedrijf of op een industriepark die gronden enigszins meer worden vervuild dan in een woonzone, maar bij verandering van eigenaar moeten die gronden worden gesaneerd volgens strenge normen en tot een bestemming die niet de toekomst van volgende generaties hypothekeert. Dit is mijns inziens essentieel. Zoals blijkt uit voorliggend ontwerp van decreet, worden nu al een aantal zaken vastgelegd voor de volgende generaties. Wanneer zij aan dit industriepark een andere bestemming willen geven, worden zij verplicht misschien binnen honderd jaar dit terrein opnieuw te saneren. Aldus worden de toekomst en de ontwikkeling van de volgende generaties nu al bepaald.

Dit is samengevat de grondige kritiek op voorliggend ontwerp van decreet. Collega Brouns heeft gesproken over een trendbreuk, al is dit een groot woord. Na goedkeuring

van dit decreet zal het echter, wat de bodemsanering betreft, anders zijn in het Vlaamse Gewest. De tijd dat men met zijn grond deed wat men wou is voorbij. Het opkuisen van de historische bodemverontreiniging is echter een zware klus. Of dit ontwerp van decreet daartoe een goede oplossing is, betwijfel ik. Wat de toekomstige bodemverontreiniging betreft, is het inderdaad een trendbreuk. Er is de objectieve aansprakelijkheid, het conformiteitsattest, de normering enzovoort. Inzake toekomstige verontreiniging is er dus niet zo'n probleem ; alleen vind ik het jammer dat men het multifunctionaliteitsbeginsel niet heeft overgenomen. Het begrip duurzame ontwikkeling, dat wel degelijk is terug te vinden in beleidsbrieven en teksten van de minister wordt, als het er concreet op aankomt dit principe waar te maken, niet toegepast.

Er is trouwens ook een louter economisch motief. In Nederland heeft men al een aantal bodemsaneringen uitgevoerd waarbij men niet zover is gegaan als men eigenlijk moest. Na vijf of tien jaar blijkt dan dat de sanering niet volstond en moet men voor de tweede keer gaan saneren. Strikt economisch gezien is het dan ook interessanter om nu door te duwen en grondig te saneren. Anders moet men binnen vijftig jaar, als de bestemming van het gebied wordt veranderd, nogmaals saneren.

In het tweede luik wil ik even stilstaan bij het omgaan met risico's. Ik citeer uit het laatste boek van Luc Huyse, De politiek voorbij : Niet de verdeling van welvaart maar de afwendingswijze van risico's zal de inzet van de conflicten van morgen zijn. Einde citaat. Dat is een zeer sterke uitspraak. Dagelijks horen we dat er over risico's wordt gediscussieerd, bijvoorbeeld over de kwaliteit van voedsel, het wonen onder hoogspanningslijnen, Seveso-bedrijven, black points en verontreinigde sites. Dit discours roept twee vragen op. Wie bepaalt de omvang van die risico's? Wie bepaalt welke risico's aanvaard-

Barhé

baar zijn en welke niet? Wat de eerste vraag betreft, lijkt het mij nogal evident dat dit iets is voor wetenschappers en ambtenaren, de administratie dus. Wie zijn wij om uit te maken of het cadmium en het arseen in de Noorderkempen nu schadelijk zijn of niet? Dat laten we over aan de ambtenaren die het eventueel verder kunnen uitbesteden aan deskundigen. Zij bepalen dan of er al dan niet risico op nierschade bestaat. In dit geval krijgt de OVAM eigenlijk de centrale taak bij het bepalen van de risico's die verontreinigde sites kunnen opleveren. Hierbij kunnen ze opnieuw een aantal zaken uitbesteden aan deskundige bureaus. Wie bepaalt welke risico's aanvaardbaar zijn? Wat mij betreft is dat uiteraard de overheid. Niet de wetenschappers maken uit of een bepaald risico aanvaardbaar is, dat is de taak van de Vlaamse Raad, de Vlaamse regering en de bevoegde minister. Dat is elementaire democratie.

In hoeverre heeft men dit concept hier nu gevolgd? Ik beland dan automatisch bij de historische verontreiniging, die sowieso het grootste en belangrijkste deel vormt. Het ontwerp van decreet heeft belangrijke gevolgen voor de nieuwe verontreiniging maar het merendeel van de saneringen die nu doorgaan of in de eerste jaren zullen worden uitgevoerd hebben betrekking op wat men in dit ontwerp van decreet historische verontreiniging noemt. Historische verontreinigingen geven geen aanleiding tot sanering als bepaalde normen worden overtreden, wat wel het geval is voor toekomstige verontreinigingen, maar als er sprake is van ernstige verontreiniging. Het begrip ernstige verontreiniging is een sleutelbegrip in het ontwerp van decreet. Collega Brouns had het al over een aantal begrippen waarvan later zal moeten blijken wat ze precies inhouden. Misschien heeft dat ook betrekking op dit begrip. Dit is zeker een pijnpunt. In Nederland mag een kilo grond, afhankelijk van

het feit dat het om klei, leem of zand gaat, een bepaald aantal grammen verontreinigende stoffen bevatten. Als men een dergelijke norm heeft, dan kan men de verontreiniging zeer eenvoudig toetsen. De bureaus van de verontreinigde site kunnen dat dan doen, maar ook de rechter als het nodig is. 30 milligram is 30 milligram, 31 milligram is iets te veel en 2,5 milligram is onder de norm.

Dan kan men zich inderdaad afvragen of er al dan niet moet worden gesaneerd. Hier gebeurt dat niet. Hier spreekt men over ernstige verontreiniging. Er staat inderdaad een lange toelichting bij dat begrip, zowel in de toelichting bij het decreet als in de bijlage. Maar zelfs als men dit verschillende malen leest blijft men toch met een vaag begrip zitten. Bovendien blijft er ook de grote discretionaire bevoegdheid van OVAM die dat begrip zal invullen. Zij zal straks bepalen of het Floridiennestort in Gent of het Fabeltastort in Zwijnaarde daaronder vallen of niet. Zij zullen zeker met een dik dossier naar voren komen. Dat betwijfel ik niet. Uiteindelijk wens ik toch nog te zien of men dat voor de rechter al dan niet hard kan maken. Een deel van de bevoegdheid wordt naar OVAM doorgeschoven. OVAM heeft al heel veel bevoegdheid in het bepalen van de aanvaardbaarheid van dat risico en of er al dan niet sprake is van ernstige verontreiniging, want daarover gaat het. Juridisch is dit een onduidelijk begrip.

Ik heb mijn amendement alsnog ingediend omdat ik er echt van overtuigd ben dat dit een van de belangrijkste punten is in het ontwerp van decreet. Ik meen dat het om een dubbele reden zou moeten worden gewijzigd.

Ten eerste is er een politieke reden. Men geeft aan OVAM heel veel bevoegdheid. Ik twijfel niet aan de capaciteiten en de kennis van OVAM om die risico's te bepalen, maar ik vind niet dat zij moet bepalen welke risico's aanvaardbaar zijn of daar

toch zoveel in te zeggen moeten hebben.

Ten tweede is dit eigenlijk een soort van rechtsvervuiling. Opnieuw wordt een begrip ingevoerd waarvan u vooraf kunt inschatten dat het aanleiding zal geven tot ellenlange juridische veldslagen voor de rechtbanken, wat dan uiteraard de sanering kan vertragen en hypotheekeren.

Ik wijs erop dat in Nederland wel politieke en openbare discussies over de manier van saneren, inkapselen, afgraven en opruimen plaatsvinden. De politici, de overheid, de bureaus en de milieugroepen overleggen of iets milieuverontreiniging is of niet, of al dan niet snel moet worden gesaneerd en zo ja, op welke manier.

Hier ligt toch een zeer grote bevoegdheid bij de OVAM.

Een derde punt betreft de aansprakelijkheid. Wie is verantwoordelijk voor het opruimen van die erfenis uit het verleden en wie moet het betalen? Dat is de uiteindelijke vraag. Het was een beetje vreemd dat dit in het ontwerp van decreet, zoals het ter tafel lag, niet expliciet was geregeld. De prefinanciering was wel geregeld, maar de aansprakelijkheid niet. We hebben ter zake een amendement ingediend en op haar beurt heeft de meerderheid een tegenaamendement ingediend dat uiteindelijk werd aangenomen. Het is uiteraard een goede zaak dat die aansprakelijkheid nu expliciet in het ontwerp van decreet is geregeld. Naar mijn mening is het ook de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Dit kan in een decreet. Dat was ook de mening in de commissie. Gezien er op dat punt geen advies was van de Raad van State - het stond niet in het voorontwerp - zal het wachten zijn op de eerste prejudiciële vraag die aan het Arbitragehof zal worden gesteld. Persoonlijk ben ik daar vrij gerust in.

De aansprakelijkheid wordt, en dat ligt in de lijn van de voorstellen van

Barbé

de commissie Bocken, gekanaliseerd naar hinderlijke inrichtingen en, als het daarover gaat, een objectieve aansprakelijkheid, tenzij het betrokken bedrijf die verontreiniging niet veroorzaakt heeft, het niet wist of het niet hoefde te weten.

Het ontwerp van decreet voorziet in een meer soepele regeling voor niet-bedrijfsactiviteiten.

De manier waarop dit concept in de praktijk effectief zal werken, moet nog worden afgewacht. Ik beklemtoon echter dat het voorstel van Agalev ter zake dat een objectieve aansprakelijkheid met terugwerken de kracht tot 1 januari 1974 instelde, beter was. Dit betekent dat de bedrijven onder elkaar moeten uitmaken wie voor de kosten moet opdraaien. Dit systeem verkleint de kans dat de kosten worden doorgeschoven naar de overheid zodat het principe "de vervuiler betaalt" beter wordt gerealiseerd.

Ik wens dieper in te gaan op de wijze waarop de bodem gesaneerd moet worden.

Het ontwerp van decreet past het Batneec-principe toe. Dit principe bepaalt dat de redelijkheid van de kosten een belangrijk principe is bij sanering.

Agalev had liever gezien dat het Bat-principe was weerhouden dat voor de best beschikbare technieken kiest. De keuze tussen Bat- en Batneec-principe hangt samen met de keuze voor of tegen multi-functionaliteit.

In tegenstelling tot het Bat-principe, loopt men met de toepassing van het Batneec-principe het risico dat de sanering minder ver wordt doorgedreven.

Naar analogie met de Nederlandse situatie voorzag het voorstel van decreet van Agalev in een recht op vrije woonstkeuze voor onschuldige particulieren. In Nederland hebben eigenaars van een woning, op voor-

waarde dat zij niet schuldig zijn aan de vervuiling van hun eigendom, het recht de gemeente te vragen de woning op te kopen. Ik betreur dat het voorliggend ontwerp van decreet dit recht niet heeft weerhouden.

Inzake saneringstechnieken kan de overheid best werken met een tijdsplan. De regering moet een datum vooropstellen, bij voorbeeld 1 januari 1998, waarop verontreinigde grond, na sanering, niet meer mag worden gestort op stortplaatsen. Op die manier verplicht men de grondsaneringsbedrijven technieken te ontwikkelen die er veeleer op gericht zijn grond te reinigen in plaats van af te graven en elders in te kapselen. Een doelstelling die een stortverbod bepaalt vanaf een welbepaalde datum, heeft een positieve invloed op het zoeken naar milieutechnologieën zodat de sanering van hogere kwaliteit is.

De bevoegde commissie heeft ook aandacht besteed aan de gevolgen van de bodemsanering voor de landbouw.

Landbouwers moeten beseffen dat dit ontwerp van decreet ook van toepassing is op gronden die vervuild zijn met koper door de varkensmest of met verdelgingsmiddelen zoals atrazine en simazin. Dit betekent dat deze gronden kunnen worden opgenomen in het daartoe bestemde register. Bij eventuele verkoop van deze gronden zal men rekening moeten houden met een waardeverlies.

De Vlaamse regering kan ook gebruiksbepalingen opleggen zoals een verbod op maaiesteel.

Daarbij worden immers teveel gewasbeschermingsmiddelen gebruikt. Ook andere teelten kunnen daaronder ressorteren. Bovendien bestaat er nog de mogelijkheid van gedwongen sanering, hoewel dat in de vermelde gevallen niet gemakkelijk en zeker niet goedkoop zal zijn. Ik hoop daarom dat de landbouworganisaties hun leden gedetailleerd zullen inlichten over dit ontwerp van decreet en

de eventuele gevolgen ervan voor de landbouwsector.

Een ander punt betreft de stilzwijgende goedkeuringen, waarover in de commissie zowel door onze fractie als door anderen amendementen werden ingediend. Deze hadden tot doel met dergelijke goedkeuringen in bepaalde mate komaf te maken. Het ontwerp van decreet stipuleert immers dat wanneer OVAM in het verloop van een bepaalde procedure niet binnen een vastgelegd aantal dagen een beslissing neemt, er van een zogenaamde stilzwijgende goedkeuring sprake is. Dat kan evenzeer in het nadeel van de aanvrager spelen. OVAM kan namelijk systematisch iets weigeren om te voorkomen dat er hoe dan ook een stilzwijgende instemming komt. Bovendien meen ik dat een beslissing van een overheid met betrekking tot zaken van openbaar belang, per definitie gemotiveerd moet zijn. Dat is niet het geval bij een stilzwijgende beslissing. Uiteindelijk werden geen van de voorgestelde amendementen aangevaard en bleef de tekst dus ongewijzigd. Dat is jammer.

Ook aan het personeelsprobleem kunnen we niet zomaar voorbijgaan. In het ontwerp van decreet - ik refereer trouwens aan het prachtige lijstje in de toelichting van de minister - worden een hele reeks nieuwe taken aan OVAM toegeschreven. Daartoe behoren onder meer het opstellen van het fameuze register, het afleveren van conformiteitsattesten, toezicht enzovoort. Het huidige personeelsbestand van zeven tot tien mensen kan die opdracht onmogelijk aan. In de commissie was er volgens de minister sprake van een uitbreiding tot zestig personeelsleden. Is dat zo? Kunt u me daaromtrent een en ander verduidelijken en is dat wel te verwezenlijken binnen de vooropgestelde begrotingsmarges? In de commissie werd immers nogal gespeculeerd over de uitvoerbaarheid van het decreet en men was het er roerend over eens dat er - als we deze trendbreuk doorzetten, als we dit de-

Barbé

creet ook praktisch au sérieux nemen - zonder omhaal meer personeel beschikbaar moet worden gesteld. Denk maar aan het afleveren van de attesten bij de verkoop van gronden, wat een enorme papierwinkel meebrengt. Als de administratie dan onderbezet blijkt, wordt het toch een rompslomp.

Tot besluit moeten we erkennen dat dit ontwerp van decreet hoe dan ook een stap in de goede richting is wat de aanpak van een uiterst belangrijk milieuprobleem betreft. Het zal vooral een gunstige invloed hebben ten aanzien van de evolutie van de bodemverontreiniging. Men zal vanaf nu in elk geval zorgvuldiger met de bodem, met grond moeten omspringen. De uitvoering hangt grotendeels af van de uitvoeringsbesluiten, bijvoorbeeld inzake normering, maar niet in het minst ook van het aantal personeelsleden dat zal worden aangeworven.

Fundamenteel heb ik het er nog altijd moeilijk mee dat het begrip multifunctionaliteit niet in de tekst werd opgenomen. Daardoor belemmert men namelijk een praktische toepassing van het concept duurzame ontwikkeling.

Naar de historische vervuiling, die het leeuwedeel van deze koek uitmaakt, verwijst men met het vage begrip "ernstige bedreiging". Dat leidt tot rechtsonzekerheid en werkt de uitvoering van dit decreet tegen.

De voorzitter : De heer Vergote heeft het woord.

De heer F. Vergote (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik wens op mijn beurt de heer Brouns te danken voor zijn uitstekend verslag over de besprekingen in de commissie.

Dit decreet betreffende de bodemsanering is een antwoord op een reeds lang aanslepende leemte in onze milieuwetgeving en komt dan ook niets te vroeg. Menselijke activiteiten

geven in de meeste gevallen in meerdere of mindere mate aanleiding tot vervuiling van de bodem. Dat is het gevolg van het opstapelen van goederen of van grondstoffen waarvan delen met het regenwater mee in de bodem sijpelen of van het wegvloeien van vloeibare grondstoffen of afvalstoffen. In vele gevallen komt een dergelijke vervuiling maar tot uiting na het einde van de bedrijvigheid, dus pas jaren later. Er ontstaan dan problemen in verband met de toewijzing van de saneringskosten omdat het verband tussen oorzaak en gevolg niet meer kon worden aangevoeld of, indien dit nog wel het geval is, omdat degene die de schade veroorzaakt, niet meer bestaat. Het gevolg hiervan was dat de gemeenschap, door middel van OVAM, moest opdraaien voor de ambtshalve sanering van de betrokken gronden. Om de aangerichte schade en de daaruit volgende schadevergoeding meer aanwijsbaar te maken, is dit decreet noodzakelijk.

Het verheugt de VLD dat het Banneec-principe, een sanering volgens de best beschikbare technieken doch economisch haalbaar, wordt toegepast. Hiermee wordt afgestapt van de multifunctionaliteit van de te saneren gronden. Uit de Nederlandse ervaringen blijkt immers dat dit systeem, waarbij er wordt van uitgegaan dat ieder te saneren grond na de sanering voor gelijk welk doel kunnen worden gebruikt, niet haalbaar is. Wanneer wij enig realisme aan de dag leggen bij het vastleggen van de saneringsnormen kan men vaststellen dat in de meeste gevallen 80 percent van de bodemvervuiling kan worden opgeruimd tegen 20 percent van de totale saneringskost. Dat betekent dus dat de laatste 20 percent bijna 80 percent van de kost voor zijn rekening neemt. Met dit ontwerpdecreet kunnen wij er echter zeker van zijn dat de bodemsaneringsnormen rekening zullen houden met de saneringskost, met de saneringstechnieken en met het toekomstig gebruik van de betrokken bodem.

Toch heb ik bedenkingen bij enkele specifieke bepalingen van het decreet. Zo is de VLD-fractie sceptisch bij de totale openbaarheid van de door OVAM bodemattesten betreffende de in het register opgenomen verontreinigde gronden. Wij kunnen er uiteraard volkomen mee akkoord gaan dat belanghebbende partijen, zoals kopers, inzage krijgen in deze attesten, doch de totale openbaarheid, waarbij eenieder deze gegevens kan consulteren, vinden wij te vergaand. De kans dat van deze gegevens misbruik zal worden gemaakt is immers niet gering. Het eigendomsrecht is dus onvoldoende beschermd. Daarom heeft de VLD zich bij de stemming over artikel 4 onthouden.

Wij zullen er eveneens moeten voor zorgen dat bij de bepaling van de bodemsaneringsnormen op een evenwichtige wijze wordt gewerkt. In het decreet komen immers nogal wat subjectieve termen voor zoals onredelijk hoge kosten, ernstige bedreiging enzovoort. Van de invulling van deze begrippen zal de saneringsnorm en dus ook de economische haalbaarheid afhankelijk zijn. Wij dringen er bij de minister dan ook op aan een zekere realiteitszin aan de dag te leggen.

Daarenboven zijn wij er over bezorgd of OVAM de bijzonder zware taak die haar in het kader van dit decreet wordt opgelegd wel aankan. Wij vragen ons immers af of OVAM niet zal dienen tussen te komen bij aangelegenheden waar dit eigenlijk niet strikt noodzakelijk is en ons inziens zelfs belemmerend kan werken op de goede gang van zaken bij de saneringsactiviteiten. Immers, bij de werkwijze die in het decreet wordt bepaald zijn, naast de eigenaar, drie instanties permanent bij de sanering betrokken : de bodemdeskundige die de leiding heeft, OVAM dat toezicht heeft en de gewone administratie die haar eigen controles kan verrichten. Wij hadden de taak van OVAM liever beperkt gezien tot het nagaan of alles naar behoren is gesa-

Vergote

neerd zonder daarom permanent toezicht te moeten uitoefenen.

Wij zijn eveneens minder gelukkig met de terugwerkende kracht van dit decreet. Het gaat te ver door deze terugwerkende kracht in te schijven tot 1 januari 1992 op basis van rechtsregels die toen niet in voege waren. Dit is niet rechtvaardig ten opzichte van toenmalige kopers die van het tot stand komen van het ontwerpdecreet nog niets afwisten en dus te goeder trouw hebben gekocht. Wij hopen dat met deze moeilijkheid bij de praktische uitwerking van het decreet rekening zal worden gehouden. Ook bij deze bepaling heeft de VLD zich onthouden.

Wij zien eveneens moeilijkheden bij het bepalen van de historische vervuiling. Het zal immers bij een nog steeds werkend bedrijf zeer moeilijk zijn om vast te stellen welke verontreiniging tot stand gekomen is voor en welke na de inwerkingtreding van het decreet. Daarom is het van belang dat de bedrijven voldoende tijd krijgen om, voor de inwerkingtreding van deze bepalingen, vast te stellen welke vervuiling zij als historisch dienen aan te geven. Indien dit niet het geval is lopen zij immers het risico dat ook historische vervuiling zal worden beschouwd als nieuwe vervuiling met als gevolg een onterechte objectieve aansprakelijkheid. Wij meenden eveneens dat bij de bepaling van deze historische verontreiniging rekening moest worden gehouden met het feit dat een aantal produkten op het ogenblik van de historische bodemverontreiniging nog niet erkend waren als schadelijk. Er was ook niet voldoende kennis aanwezig om te oordelen in welke hoeveelheden of Concentraties deze produkten schadelijk waren. Op het ogenblik van de historische bodemverontreiniging wist de betrokkene dan ook vaak niet dat deze activiteiten schadelijk waren. Het is onterecht om deze betrokkenen in dit geval aansprakelijk te stellen.

Kamerlid Hubert Brouns (CVP), naast zijn CVP-collega Simonne Creyf was verslaggever bij de bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering

Wij wensen de minister te bedanken voor zijn positieve opstelling tegenover de oppositie tijdens de behandeling van dit decreet. Een aantal voor ons belangrijke amendementen bij het decreet werden goedgekeurd. Zo werd bepaald dat er bij het opmaken van het beschrijvend bodemonderzoek tevens rekening zou worden gehouden met de natuurlijke evolutie die een bepaalde vervuiling in de tijd ondergaat zoals verdamping, absorptie, uitloging enzovoorts. Daarom wordt ook een prognose van de evolutie in de tijd in het onderzoek opgenomen.

Tevens werd een termijn van twee maanden ingeschreven waarbinnen OVAM een bodemattest moest afleveren ter gelegenheid van de overdracht van gronden. Gezien de sanctie van het niet ter beschikking stellen van dit attest aan de koper, namelijk de absolute nietigheid van de overdracht, was het belangrijk dat het afleveren van dit attest snel kan gebeuren om de goede gang van zaken bij de overdracht niet te erg te

verstoren. Vandaar het inbouwen van deze termijn.

Daarenboven werd ook ingeschreven dat, ten behoeve van de sanering van het grondwater, de te bekomen vergunning die krachtens het grondwaterdecreet van 24 januari 1984 vereist is, door OVAM zal worden bekomen, dit naar analogie met de procedure die zal worden gevolgd voor de milieu- en bouwvergunningen.

De VLD is zich ervan bewust dat bij de toepassing van dit decreet nog vele praktische problemen moeten worden overwonnen. De cruciale vraag is immers de aansprakelijkheidskwestie, die niet volledig is opgelost. De tot sanering verplichte persoon is immers, zeker wat de historische vervuiling betreft, niet altijd de vervuiler zelf. Het verleden heeft geleerd dat het bijzonder moeilijk is in milieuaangelegenheden de precieze verantwoordelijkheid voor de vervuiling vast te stellen gezien de ontelbare externe factoren. Het ziet er

Vergote

dus naar uit dat dit decreet voor gevolg zal hebben dat een aantal onschuldigen zullen moeten betalen.

Afgezien van dit feit, is dit decreet broodnodig om de zogenaamde black points te registreren en op te ruimen zonder dat dit financieel onmogelijk wordt gemaakt of alle kosten op de gemeenschap worden afgewenteld.

Ondanks deze kritische opmerkingen zal de VLD dit ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering goedkeuren.

De voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, volgens een ruwe schatting van OVAM zijn er in Vlaanderen ongeveer 9.000 verontreinigde sites, waarvan de sanering een paar honderd miljard frank zou kosten.

Ook al zou men technisch, materieel en financieel in staat zijn geweest om dergelijke saneringsoperatie uit te voeren, tot op heden ontbrak de decretale basis om snel en doeltreffend op te treden.

Het onderhavige ontwerp moet deze lacune opvullen en in de toekomst een algemeen bodembeleid mogelijk te maken.

Het is van belang vooraf op te merken dat dit ontwerp van decreet gebaseerd is op een voorontwerp van de commissie Bocken en tevens inspeelt op het Europese streven naar een objectieve aansprakelijkheid inzake milieuaangelegenheden.

Als belangrijkste krachtlijnen van dit ontwerp vermeld ik in de eerste plaats de inventarisatie van de bodemverontreiniging via een oriënterend bodemonderzoek en het opstellen van een register dat alle informatie over de gecontroleerde gronden bevat. Het oriënterend bodemonderzoek kan te allen tijde worden

uitgevoerd door OVAM en is zelfs verplicht bij de overdracht van gronden waarvan men ingevolge bepaalde activiteiten die erop hebben plaatsgegrepen, vermoedt dat zij verontreinigd zouden zijn. Daartoe zal een lijst worden opgesteld met de activiteiten en inrichtingen die bodemverontreiniging kunnen veroorzaken. Aan de hand van de aldus bekomen informatie zullen toekomstige kopers of gebruikers weten waar zij aan toe zijn en hierdoor meer rechtszekerheid krijgen. Dit is een eerste grote verdienst van dit ontwerp.

Deze inventaris zal het tevens mogelijk maken om de eventuele saneringswerken te bepalen of bij het uitblijven daarvan de nodige gebruiksbepalingen en voorzorgsmaatregelen op te leggen.

Een tweede belangrijke krachtlijn is de definitie van nieuwe en historische vervuiling. Door de invoering van het begrip historische verontreiniging zullen heel wat juridische betwistingen en verdragingsmanoeuvres worden voorkomen. Uit dit onderscheid volgt meteen ook een verschillende regeling inzake de verplichting tot sanering, de pre-financiering en de aansprakelijkheid. Deze verschillende behandeling is eveneens een waarborg voor grotere rechtszekerheid, onder meer door het uitsluiten van iedere retro-activiteit.

Voor de nieuwe bodemverontreiniging zal een verplichte sanering gelden volgens de voorgeschreven waarden en normen op kosten van de veroorzaker. Hier wordt het principe de vervuiler betaalt dus toegepast.

Voor de historische vervuiling zal de sanering afhankelijk zijn van de risico's voor het milieu en de volksgezondheid. Hier geldt dan ook een specifieke regeling voor het vaststellen van de aansprakelijkheid.

Een bijkomend voordeel van het onderscheid tussen historische en nieu-

we bodemverontreiniging is dat de overheid daardoor de mogelijkheid krijgt om een preventief beleid te voeren, ten einde te voorkomen dat ons bodempatrimonium verder zou degraderen, maar integendeel als een duurzame erfenis kan worden doorgegeven aan de volgende generaties.

Wegens de complexiteit van de bodemverontreiniging en de omvang van de geraamde investeringskost wordt terecht gekozen voor een pragmatische aanpak. Hieruit volgt dat men moet werken met minder scherp omschreven definities zoals multifunctionaliteit, betere bodemkwaliteit, onredelijk hoge kosten, ernstige bedreiging, risico's, prioriteit van saneringswerken en andere minder exact omschreven begrippen. Dit pragmatisme is echter te verkiezen boven een theoretisch idealistische aanpak die alleen maar de werkbaarheid en de doelstellingen van het ontwerp in het gedrang zouden brengen. In het hele bodemsaneringsgebeuren is een heel belangrijke rol toebedeeld aan OVAM. Om de vele nieuwe bevoegdheden en opdrachten naar behoren te kunnen waarnemen zal OVAM vlug over bijkomende bekwame mensen en middelen moeten kunnen beschikken. OVAM zal pas echt van start kunnen gaan als de nodige uitvoeringsbesluiten er zijn.

Wij hopen dat dit alles snel zal gebeuren en zijn ervan overtuigd dat de Vlaamse regering met dit ontwerp over een doeltreffend instrument zal beschikken om een samenhangend bodembeleid te voeren en meer in het bijzonder om een efficiënt beleid te bewerkstelligen. De Volksuniefractie zal dit ontwerp goedkeuren (Applaus)

De voorzitter : De heer Buisseret heeft het woord.

De heer X. Buisseret (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, na jarenlange vervuiling van onze bodem zijn wij eindelijk tot het besef gekomen dat er iets moet ge-

Buisseret

beuren. Ook ik heb mij indertijd bezondigd aan bodemvervuiling, zij het op kleine schaal. Morgen zullen wij over dit ontwerp stemmen, want namen als Lekkerkerk en Mellery doen ons koude rillingen krijgen. Hoe het zo ver kon komen, weten we nu stilaan. Dus willen we paal en perk aan de verontreiniging stellen, maar ik betwijfel ten eerste dat er met dit ontwerp een einde komt aan alle bodemvervuiling.

Dat de bodemsanering een dure grap wordt, staat als een paal boven water. In Nederland vertegenwoordigt dat een uitgave van meer dan 250 miljoen gulden. Bij de bank van bij ons spreekt men van 280 miljard frank. Bij bewezen vervuiling die elke fatsoensnorm overtreft, zijn straffen die oplopen tot 100 miljoen frank terecht.

Dit decreet wil een wettelijk nieuw kader scheppen voor het bodemsaneringsbeleid in Vlaanderen. Het begrip bodem wordt heel ruim opgevat. Het behelst namelijk het vaste deel van onze aarde, met inbegrip van het grondwater en eveneens de andere bestanddelen en organismen die er zich in bevinden. De bekommernis om de gezondheid van onze leefomgeving is iets wat onze samenleving nog maar pas verworven heeft. Nadat jarenlang de economische groei en daarbijhorende de tewerkstelling voorrang hadden, begint men de laatste decennia te beseffen dat er aan de verontreiniging wat moet worden gedaan. Een vaststelling die men alleen maar kan toejuchten. Van overheidswege worden aanzienlijke inspanningen gedaan om lucht en waterverontreiniging tegen te gaan. In heel wat grote bedrijven spelen de milieu-inspanningen een steeds grotere rol. Financiële instellingen dragen met milieu-stichtingen en soortgelijke initiatieven in belangrijke mate bij tot deze nieuwe wijze van bedrijfsvoering. Het milieurecht bevindt zich echter op de scherpe snede tussen enerzijds het belang van een zo zuiver mogelijk-

ke leefomgeving en anderzijds de gevolgen van een modern industriebeleid. Iedere menselijke activiteit is min of meer belastend voor het leefmilieu. Veel meer en zelfs in hoge mate geldt dat voor de moderne industrie die er dan ook toe moet worden aangespoord deze belasting tot een minimum te beperken. Decreten uitvaardigen, boetes opleggen, dreigen en straffen zijn allemaal middelen die geen aarde aan de dijk brengen indien wij er niet in slagen de mensen te doen beseffen dat het hoog tijd is hun leefgewoonten drastisch te veranderen. Het is bijna vijf voor twaalf. Dit decreet is niet volmaakt. Ik ook niet, maar daarom ben ik nog niet slecht. Het Vlaams Blok zal dit ontwerp goedkeuren. **(Applaus bij het VB)**

De voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vandaag kan over alle fracties heen worden erkend dat een belangrijk stap werd gezet inzake de aanpak van het probleem van de bodemvervuiling.

Bij mijn aantreden in het parlement, zeven jaar geleden, was deze aangelegenheid een van de belangrijke items tijdens de behandeling van het afvalstoffendecreet en de respectievelijke herzieningen in dat verband.

Het degelijke verslag van de heer Brouns geeft trouwens meteen aan dat over dit onderwerp een diepgaande en inhoudelijk goede discussie werd gevoerd. Na heel wat moeilijkheden kon uiteindelijk een correct instrument ter beschikking worden gesteld van de overheid om ter zake afdoend te kunnen optreden, terwijl het principe van de vervuiler betaalt ten volle kan worden toegepast.

Mijnheer Barbé, ik bewonder u om uw uiterst fijnmazige kritiek op het decreet alsook om het feit dat u een goed tegenspeler bent in onze commissiewerkzaamheden, hetgeen leid-

de tot het voeren van inhoudelijk voortreffende discussies. Dankzij een dergelijke filosofie heerst er in onze commissie een goede sfeer. Hiervoor wens ik trouwens eveneens de voorzitter van de commissie te danken.

Op Het punt multifunctionaliteit van de bodem, dat de heer Barbé in zijn voorstel ook ontwikkelde, waren wij het niet eens. Mocht men kunnen aanvangen met een blanco blad en mocht onze aardbodem in optimale toestand verkeren, dan zou multifunctionaliteit van de bodem een aanvaardbaar begrip kunnen zijn. Maar de realiteit is anders. In dat verband verwijs ik naar het gewestplan, waarin onder meer sprake is van bodembestemmingen, niet alleen omwille van de behoeften van elke sector, maar ook omwille van de kwaliteit van bepaalde gronden.

Eigenlijk wordt in dit voorstel niets nieuws uitgevonden, maar wordt er praktisch en misschien wat pragmatisch nagedacht over het budget waarover de overheid beschikt om de black points te ruimen, terwijl de verantwoordelijkheid van de historische ecologische vervuiling niet altijd zeer duidelijk wordt bepaald. Men vraagt zich af op welke manier de overheid op de meest efficiënte manier kan optreden met de middelen waarover zij beschikt en hoe beperkte financiële middelen het grootst mogelijk effect kunnen hebben op de meest vervuilde plaatsen. Dat is volgens mij een logische redenering die enkel kan worden ondergraven door een zeer theoretische benadering, die evenwel niet overeenstemt met de realiteit. De kritiek van de heer Barbé is volgens ons slechts theoretisch juist, maar niet in de praktijk.

Deze verschillende opvattingen kwamen echter het niveau van de discussie ten goede.

Onze fractie zal dit decreet goedkeuren omdat hiermee aan een grote behoefte werd voldaan en omdat het de overheid in staat stelt - theore-

Timmermans

tisch althans - stelselmatig te kunnen optreden tegen ecologische vervuiling, ook uit het verleden.

Een belangrijk probleem blijft echter de omzetting van dit instrument in de praktijk. Hiermee bedoel ik dat aan OVAM zowel de nodige mankracht als de financiële middelen moeten worden verstrekt. Wij verzoeken de Vlaamse regering zich in die zin volledig te willen inzetten.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, allereerst bedank ik niet alleen de verslaggever, maar ook de commissieleden voor de constructieve discussie in commissie, waarop ook sommige sprekers hier hebben gealludeerd. Ik wijs er overigens op dat ik bij de bespreking van andere decreten, onder andere over de afvalstoffen en de milieubeleids-overeenkomsten, telkens amendementen van de oppositie heb aangevraagd. Met andere woorden, wij proberen een opbouwend debat te hebben dat moet resulteren in eventueel een verbeterde en bijgestuurde wettekst zonder dat daarom aan de geest ervan is getornd.

Het ontwerp is het derde concrete resultaat van de werkzaamheden van de commissie Bocken. Het is niet niets dat wij juridisch-technisch goed onderbouwde basisteksten hebben omgezet in een ontwerp van decreet over de bodemsanering.

Met onderhavig ontwerp zal het Vlaams Gewest beschikken over een adequaat decretaal kader om een effectief bodemsaneringsbeleid te voeren, wat vroeger op basis van het afvalstoffendecreet - sommigen hebben daarop gewezen - niet mogelijk was. De thans opgeheven bepalingen in artikel 21 paragraaf 2 c waren niet bruikbaar voor een efficiënte bodemsanering.

De door de commissie aangenomen tekst is het resultaat van een lang proces. Het is immers goed een overzacht en waakzaam beleid te voeren inzake een materie die nog jaren op de politieke agenda van Vlaanderen zal staan. Wij hebben ons gebaseerd op deskundige teksten die wij aan verschillende instanties ter advies hebben voorgelegd, waarna wij ze in een voorontwerp van decreet hebben genomen.

Met dit ontwerp wordt de opmaak van de inventaris van de bodemverontreiniging georganiseerd. Het voorziet in een openbaar register van verontreinigde gronden, dat tevens als gegevensbank voor het beleid zal dienen. Bovendien zal de uitvoering van de bepalingen ter zake niet oneindig worden uitgesteld. Integendeel, het register moet 1 jaar na de inwerkingtreding van het decreet kunnen worden gebruikt.

Wij zijn samen tot de conclusie gekomen dat dit register nooit af zal zijn, vermits de verzameling van informatie over bodemverontreiniging een voortdurend proces is dat geregeld zal nopen tot een aanvulling van het register.

Het ontwerp biedt een kader zodat de beslissingen tegen bodemverontreiniging systematisch kunnen worden genomen. Men zal geen beleid à la tête du client kunnen voeren, maar maatregelen moeten nemen volgens vastgelegde normen. Voor nieuwe bodemverontreiniging geldt onveranderd het beginsel dat deze moet worden gesaneerd. In het ontwerp zijn specifieke bodemsaneringsnormen opgenomen, zodat men weet wanneer men moet overgaan tot sanering, namelijk wanneer de verontreiniging ernstige nadelige effecten kan hebben voor mens of milieu, gelet op de kenmerken van de bodem en de functies die de bodem vervult.

Net zoals in commissie werd hier heel wat aandacht besteed aan het begrip multifunctionaliteit van de bodem. Dat begrip is inderdaad de

moeite waard om uitvoerig te worden besproken. Hoewel het niet alleen een mooi maar ook belangrijk principe is, is het niet altijd - dat heeft de heer Timmermans ook gezegd - in een zwaar geïndustrialiseerd en dicht bevolkt land als het onze consequent vol te houden. De gevolgen zouden praktisch en financieel niet te dragen zijn.

Wij kunnen alleen maar vaststellen dat Nederland, dat ter zake een zeer uitgebreide ervaring heeft, van het principe van de multifunctionaliteit is afgestapt, juist omwille van de praktische bezwaren.

Wat de historische verontreiniging betreft, gaat het ontwerp van decreet ervan uit dat de middelen om overal tot bodemsanering over te gaan op korte termijn zullen ontbreken. Eerder dan een onuitvoerbare regel op te stellen, gaat het voorliggend ontwerp uit van een in concrete evaluatie van elk geval afzonderlijk. Het is evenwel duidelijk dat historische en nieuwe verontreiniging gelijk worden behandeld wat het niveau betreft tot hetwelke de middelen waarmee moet worden gesaneerd. Dit belangrijke beginsel is in het decreet opgenomen. Het uitgangspunt is het herstellen van een toestand waarbij er geen verontreiniging is. Ik meen dat wij tegelijkertijd enerzijds hebben gestreefd naar een voldoende soepelheid, anderzijds naar voldoende rigiditeit wat de beginselen betreft.

Bijzonder belangrijk is de vraag wie ertoe gehouden is de bodemsanering uit te voeren. Ook op die vraag wordt in het decreet een antwoord gegeven. Het antwoord op die vraag bepaalt uiteindelijk in ruime mate of de sanering al dan niet zal plaatsvinden, of zij op een deskundige wijze zal worden uitgevoerd en wie uiteindelijk de kosten ervan zal dragen.

Het ontwerp formuleert een zelfstandige verplichting om tot sanering over te gaan in hoofde van de exploitant van de inrichting gevestigd op gronden waar de verontreiniging tot

De Batselier

stand kwam of op de eigenaar van deze gronden. De keuze van de exploitant of eigenaar van de gronden als de persoon op wie de verplichting tot bodemsanering over te gaan rust, dringt zich om vele redenen op. Meestal ligt de oorzaak van de verontreiniging ook bij de installaties die op deze gronden zijn gevestigd. Zelfs indien zulks niet het geval is, is het belangrijk een verantwoordelijke aan te wijzen. Het ontwerp bouwt voldoende waarborgen in opdat de sanering door de exploitant correct en deskundig zou verlopen. Er wordt ook uitdrukkelijk bepaald dat degene die gehouden is de saneringswerken uit te voeren, dit op eigen kosten doet. Het is de betrokkene die de sanering zelf financiert, wat niet betekent dat hij de kosten ervan zelf definitief moet dragen. Hij kan verhaal uitoefenen tegen de veroorzaker van de verontreiniging.

De aansprakelijkheidsregeling voor historische verontreiniging is verschillend. Het uitgangspunt is dat de objectieve aansprakelijkheid van artikel 25 geen terugwerkende kracht heeft. Het ontwerp sluit in dit opzicht aan bij het voorstel van Europese richtlijn betreffende de wettelijke aansprakelijkheid voor schade en milieubederf veroorzaakt door afvalstoffen. Ook de objectieve aansprakelijkheid voorzien in het recente verdrag van de Raad van Europa betreffende aansprakelijkheid voor milieugevaarlijke activiteiten heeft eenzelfde strekking. Artikel 32 van het voorontwerp bepaalt uitdrukkelijk dat de aansprakelijkheid voor historische bodemverontreiniging wordt geregeld overeenkomstig de aansprakelijkheidsregels die van toepassing waren vóór de inwerkingtreding van het ontworpen decreet. Amendementen die ertoe strekten de objectieve aansprakelijkheid ook retroactief te laten gelden voor gevallen van historische verontreiniging werden door de commissie mijns inziens terecht verworpen. Ik meen dat een dergelijke retroactiviteit moeilijk

verenigbaar zou zijn met de basisbeginselen van onze rechtsstaat. Het verwerpen van het principe van de retroactiviteit impliceert evenwel niet dat er bij historische verontreiniging helemaal geen sprake kan zijn van aansprakelijkheid. De gemeenschappelijke regels van het burgerlijk wetboek blijven immers geldig. Bovendien blijft de objectieve aansprakelijkheidsregel van artikel 7 van de wet van 22 juli 1974 onverkort gelden voor gevallen waarin historische bodemverontreiniging werd veroorzaakt door giftig afval in de zin van deze wet.

In verband met de aansprakelijkheidsproblematiek wens ik de Raad er nog op te wijzen dat de betwisting over de vraag of de decreetgever al dan niet bevoegd is om inzake bodemverontreiniging een bijzondere aansprakelijkheidsregeling in te voeren onlangs nog door het Arbitragehof is beslecht naar aanleiding van een geschil over de toepassing van het oude artikel 21, paragraaf 2, punt C van het afvalstoffendecreet. In dit arrest heeft het Arbitragehof duidelijk gesteld dat de regionale wetgever, ik citeer een bepaling kon aannemen die de kosten van de ambtshalve verwijdering of van de ambtshalve sanering van verontreinigde bodems en buiten gebruik gestelde industriële installaties die een risico inhouden voor het leefmilieu en de volksgezondheid ten laste legt van de in gebreke blijvende persoon. Einde citaat. Dit betekent dus dat de decreetgever zo'n bepaling kan aannemen. Met het oog op de bevoegdheid is dit belangrijk. Ik verwijs in dit verband ook naar het arrest van het Arbitragehof van 22 oktober 1986 over het grondwaterdecreet. Daar ging het om de vergoeding van schade veroorzaakt door grondwaterwinning. Het Arbitragehof ging er ook toen van uit dat de decreetgever binnen de perken van zijn bevoegdheid was gebleven.

Collega's, met dit decreet hebben wij ook gestreefd naar een vereenvoudi-

ging van de administratieve procedures. Bodemsaneringswerken zullen worden onderworpen aan een enkele procedure, namelijk de conformverklaring van het bodemsaneringsproject door de OVAM. Deze conformverklaring zal tegelijk als milieuvergunning, bouwvergunning en vergunning voor grondwaterwinning gelden. Deze laatste vergunning werd voor de volledigheid op voorstel van een lid van de commissie aan de desbetreffende bepalingen toegevoegd. In de procedure van conformverklaring van het project zijn, naar analogie met de procedure van het milieuvergunningsdecreet, de nodige waarborgen inzake advisering door de bevoegde instanties en inspraak ingebouwd. Een amendement om de termijnen zoveel mogelijk gelijk te schakelen met die van het milieuvergunningsdecreet werd door de commissie aangenomen.

Het decreet zal zes maanden na de publicatie in het Belgisch Staatsblad in werking treden. Wij hebben dat besloten om alles goed administratief te kunnen voorbereiden. Dit belangrijke decreet betekent dan ook een enorme stap voorwaarts voor de bodemsanering. Zo is een zaak waar wij het hier allen al jaren over hebben tot een goed einde gebracht. Ik was ook prettig verrast door de grote meerderheid die dit ontwerp van decreet wou steunen. Deze constructieve geest was duidelijk te merken in de commissie. Ik bedank dan ook graag alle leden die hieraan een positieve bijdrage hebben geleverd.

De voorzitter : De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een bedenking bij de discussie over de multifunctionaliteit. In de commissie heeft collega Vautmans bij de bespreking van dit punt gezegd dat ik een idealist ben. Ik vind dat een fantastisch compliment.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Voorzitter

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° Bodem : het vaste deel van de aarde met inbegrip van het grondwater, en de andere bestanddelen en organismen die er zich in bevinden.

2° Bodemverontreiniging : de aanwezigheid van stoffen of organismen, veroorzaakt door menselijke activiteiten, op of in de bodem of opstallen, die de kwaliteit van de bodem op rechtstreekse of onrechtstreekse wijze nadelig beïnvloeden of kunnen beïnvloeden.

3° Bodemverontreiniging die een ernstige bedreiging vormt :

(1) bodemverontreiniging waarbij er contact is of kan zijn tussen de verontreinigende stoffen of organismen en mensen, planten of dieren en waarbij dit contact zeker of waarschijnlijk schadelijke gevolgen zal hebben voor de gezondheid van mensen, planten of dieren ;

(2) bodemverontreiniging die waterwinning nadelig kan beïnvloeden.

Bij de evaluatie van de ernst van de bedreiging door bodemverontreiniging, houdt men in concreto rekening met :

- kenmerken van de bodem,
- de aard en de concentratie van de stoffen of organismen,
- de mogelijkheid op verspreiding ervan,
- de functies die de bodem vervult,
- het gevaar op blootstelling van mensen, planten of dieren en waterwinningen.

4° Nieuwe bodemverontreiniging : verontreiniging die is tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet.

5° Historische bodemverontreiniging : verontreiniging die is tot stand gekomen voor de inwerkingtreding van dit decreet.

6° Gemengde bodemverontreiniging : verontreiniging die is tot stand gekomen gedeeltelijk voor en gedeeltelijk na de inwerkingtreding van dit decreet.

7° Verontreinigde gronden : gronden waar de bodemverontreiniging tot stand kwam en gronden waar de verontreinigende stoffen of organismen zich hebben verspreid of waar de bodemverontreiniging schadelijke gevolgen heeft.

8° Gronden waar de bodemverontreiniging tot stand kwam : gronden waar de verontreinigende stoffen of organismen op of in de bodem zijn terechtgekomen.

9° Gebruiker : de natuurlijke of rechtspersoon die titularis is van een zakelijk of persoonlijk gebruiksrecht op de grond(en) en/of de gebouw(en).

10° Emissie : elke inbreng door de mens van verontreinigingsfactoren in de atmosfeer, de bodem of het water.

11° Behandelen van bodemverontreiniging : wegnemen, neutraliseren, immobiliseren, isoleren of afschermen van de bodemverontreiniging.

12° Bodemsanering : het behandelen van bodemverontreiniging door :

- het opstellen en uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek zoals bedoeld in artikel 13,
- het opstellen van een bodemsaneringsproject zoals bedoeld in artikel 16,
- het uitvoeren van bodemsaneringswerken,
- het eventueel verzekeren van de nazorg.

13° Bodemsaneringswerken : werken ter uitvoering van een bodemsaneringsproject als bedoeld in artikel 15.

14° Voorzorgsmaatregelen : maatregelen om mens of milieu tijdelijk te beschermen tegen de gevaren van de bodemverontreiniging in afwachting van bodemsaneringswerken.

15° Maatregelen die overeenstemmen met de stand van de techniek en die geen onredelijk hoge kosten meebrengen : de beste beschikbare technische oplossingen die met succes in de praktijk zijn toegepast en waarvan de kostprijs niet onredelijk is in verhouding tot het te bereiken resultaat op het vlak van de bescherming van de mens en het milieu, dit onafhankelijk van de financiële draagkracht van degene op wie de saneringsverplichting rust.

16° Bodemsaneringsdeskundige : een onafhankelijke deskundige, erkend door de Vlaamse regering voor de uitvoering van de opdrachten die in dit decreet worden bepaald.

17° Sluiting van een inrichting : de stopzetting van alle activiteiten, of alle substantiële activiteiten in een inrichting.

18° Overdracht van gronden :

- de overdracht onder levenden van het eigendomsrecht op gronden,
- het aangaan of beëindigen van een huur-, handelshuur-, of concessieovereenkomst voor een gecumuleerde duur van meer dan 9 jaar,

Voorzitter

- het vestigen en beëindigen van een erfpacht of opstalrecht,
- het aangaan van een onroerende leasing van een gebouw en grond en de beëindiging van de onroerende leasing zonder lichting van de aankoopoptie,
- het beëindigen van een onroerende leasing van een gebouw en grond met lichting van de aankoopoptie,
- de fusie van vennootschappen waarvan één eigenaar is van verontreinigde grond, of
- de splitsing van een vennootschap die eigenaar is van verontreinigde grond.

De overdracht onder levenden van het onverdeeld medeëigendomsrecht op gronden, als bijzaak van het eigendomsrecht op een gedeelte van een gebouw, wordt niet beschouwd als een overdracht van gronden voor de toepassing van dit decreet.

19" OVAM : de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest, opgericht door het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, zoals herhaaldelijk gewijzigd.

- **Aangenomen.**

Artikel 3

§ 1. De Vlaamse regering stelt binnen één jaar na de inwerkingtreding van dit decreet een lijst op van inrichtingen en activiteiten die bodemverontreiniging kunnen veroorzaken.

§ 2. Een oriënterend bodemonderzoek dient te worden uitgevoerd :

1" op initiatief en op kosten van de overdrager, voor de overdracht van gronden waarop een inrichting gevestigd is of was of waarop een activiteit wordt of werd uitgeoefend, die opgenomen is in de in § 1 bedoelde lijst.

Indien een oriënterend bodemonderzoek binnen twee jaar voor de over-

dracht werd uitgevoerd, en indien sinds dit onderzoek geen activiteiten hebben plaatsgevonden die tot bijkomende bodemverontreiniging kunnen leiden, moet er evenwel geen nieuw onderzoek worden uitgevoerd,

2" op initiatief en op kosten van de exploitant, voor de sluiting van een inrichting of de stopzetting van een activiteit die opgenomen is in de in § 1 bedoelde lijst.

§ 3. De Vlaamse regering kan bij algemene regel bepalen dat de exploitanten van bepaalde categorieën van inrichtingen of activiteiten die opgenomen zijn in de lijst bedoeld in § 1, binnen een door haar bepaalde termijn en vervolgens periodiek volgens de door haar bepaalde periodiciteit op eigen kosten moeten overgaan tot een oriënterend bodemonderzoek.

§ 4. Een oriënterend bodemonderzoek heeft tot doel uit te maken of er ernstige aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van bodemverontreiniging op bepaalde gronden. Het houdt een beperkt historisch onderzoek en een beperkte monstername in.

§ 5. In de gevallen bedoeld in § 2 en § 3 wordt het oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige. De resultaten van elk oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd krachtens § 2 of § 3 worden aan OVAM medegegeerd binnen dertig dagen na het afsluiten ervan.

§ 6. Onverminderd de bevoegdheden van de toezichthoudende ambtenaren krachtens andere wetten of decreten, kan OVAM te allen tijde ambtshalve overgaan tot een oriënterend bodemonderzoek. In dit geval wordt het oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd door ambtenaren van OVAM of onder leiding van een door OVAM aangesteld bodemsaneringsdeskundige.

§ 7. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en procedure voor de erkenning van de bodemsaneringsdeskundigen.

- **Aangenomen.**

AFDELING 2

Register van de verontreinigde gronden

Artikel 4

§ 1. OVAM legt binnen één jaar een register van de verontreinigde gronden aan.

§ 2. Voor elke bekende verontreinigde grond wordt een dossier aangelegd waarin de volgende gegevens opgenomen worden :

a) in ieder geval :

- de kadastrale gegevens, zoals meegedeeld door de bevoegde diensten van het ministerie van Financiën,
- de identiteit van de eigenaar en gebruiker,
- een samenvattende omschrijving van de ernst van de bodemverontreiniging die reeds werd vastgesteld, in het licht van de normen bedoeld in artikel 7, § 1, van dit decreet,

- de eventuele gebruiksbeperkingen of voorzorgsmaatregelen die werden opgelegd overeenkomstig artikel 5 van dit decreet.

b) voor zover zij bestaan :

- de verslagen van oriënterende of beschrijvende bodemonderzoeken,
- het bodemsaneringsproject,
- de inhoud van het conformiteitsattest,
- de verklaring door OVAM afgeleverd overeenkomstig artikel 21, § 2, van dit decreet.

§ 3. Als OVAM een dossier betreffende een verontreinigde grond aanlegt, bezorgt ze onverwijld aan de eigenaar en gebruiker een attest met de gegevens vermeld in § 2, a). OVAM bezorgt tevens onverwijld een kopie van dit attest aan de gemeente van de plaats waar de verontreinigde grond gelegen is. De gemeente legt de ontvangen attesten ter inzage van belangstellenden. Wijzigingen van de gegevens opgeno-

Voorzitter

men in het attest worden eveneens meegedeeld aan de eigenaar, gebruiker en gemeente.

§ 4. Op eenvoudig verzoek geeft OVAM een bodemattest af betreffende de verontreiniging van de in het register opgenomen gronden. Het attest vermeldt de gegevens bedoeld in § 2, a).

Indien voor de gronden die het voorwerp uitmaken van de aanvraag nog geen gegevens opgenomen zijn in het register van de verontreinigde gronden, vermeldt het bodemattest dat hierover geen gegevens beschikbaar zijn.

§ 5. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast met betrekking tot de inrichting, de werking en de toegankelijkheid van het register van de verontreinigde gronden.

Ze kan de aflevering van bodemattesten krachtens § 4 afhankelijk stellen van de betaling van een retributie ter vergoeding van de daaraan verbonden administratieve kosten, waarvan zij het bedrag bepaalt.

— **Aangenomen.**

AFDELING 3

Gebruiksbeperkingen en voorzorgsmaatregelen

Artikel 5

§ 1. Indien de Vlaamse regering van oordeel is dat bodemverontreiniging het gebruik van verontreinigde gronden overeenkomstig hun bestemming verhindert, legt ze op voorstel van OVAM, nadat de eigenaar en de gebruiker van de verontreinigde gronden zijn gehoord, de nodige gebruiksbeperkingen op.

§ 2. Indien OVAM van oordeel is dat andere voorzorgsmaatregelen dan gebruiksbeperkingen noodzakelijk zijn om de mens of het milieu te be-

schermen in afwachting van de uitvoering van bodemsaneringswerken of na de uitvoering ervan, legt ze, nadat de eigenaar en de gebruiker van de verontreinigde gronden zijn gehoord, de nodige voorzorgsmaatregelen op.

§ 3. De gebruiksbeperkingen of voorzorgsmaatregelen gelden voor bepaalde duur. Ze worden aangepast of opgeheven nadat een bodemsanering is uitgevoerd of wanneer ze niet langer nodig zijn.

§ 4. Belanghebbenden kunnen aan de Vlaamse regering bij een met redenen omkleed verzoekschrift de wijziging of opheffing van de gebruiksbeperkingen of voorzorgsmaatregelen vragen. De Vlaamse regering doet uitspraak na raadpleging van OVAM.

§ 5. Besluiten waarin gebruiksbeperkingen of voorzorgsmaatregelen worden opgelegd, aangepast of opgeheven, worden overgeschreven in de registers van de hypotheekbewaarder.

§ 6. De Vlaamse regering kan de modaliteiten bepalen op grond waarvan aan de benadeelde en onschuldige gebruiker bijstand kan worden verleend.

— **Aangenomen.**

AFDELING 4

Aanpassing van plannen van aanleg

Artikel 6

OVAM kan bij het opstellen en de herziening van de plannen van aanleg aan de bevoegde overheden voorstellen doen waardoor rekening kan worden gehouden met de maatregelen, genomen krachtens dit hoofdstuk.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet

AFDELING 1

Algemene principes

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering stelt bodemsaneringsnormen op. Deze beantwoorden aan een niveau van bodemverontreiniging bij overschrijding waarvan ernstige nadelige effecten kunnen optreden voor de mens of het milieu, gelet op de kenmerken van de bodem en de functies die deze vervult.

§ 2. Er wordt tot bodemsanering overgegaan indien de bodemverontreiniging de bodemsaneringsnormen overschrijdt.

§ 3. Indien OVAM van oordeel is dat er ernstige aanwijzingen zijn dat de bodemverontreiniging de bodemsaneringsnormen overschrijdt of dreigt te overschrijden, wordt een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd.

§ 4. Indien het beschrijvend bodemonderzoek aantoonde dat de bodemsaneringsnormen overschreden zijn, wordt een bodemsaneringsproject opgesteld en worden bodemsaneringswerken uitgevoerd.

§ 5. Zolang er geen bodemsaneringsnormen vastgesteld zijn, wordt tot bodemsanering overgegaan indien bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt. De bepalingen van § 3 en § 4 vinden overeenkomstige toepassing.

— **Aangenomen.**

De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een bedenking bij paragraaf 2 van artikel 7. Het gaat daar over bodemverontreiniging tot stand gekomen na het in werking treden van dit decreet. Er wordt tot bodemsanering overgegaan indien de bodemverontreini-

Barbé

ging de bodemsaneringsnormen overschrijdt. Ik denk dat iedereen in het Vlaams Gewest goed moet beseffen wat dit betekent. Dit houdt in dat vooral bedrijven en ondernemingen regelmatig bodemanalyses moeten uitvoeren om na te gaan of ze de normen al dan niet naleven. Als ze de normen overschrijden, moeten ze saneren. Als ze dat niet doen, overtreden ze dit decreet. Hierop zijn zeer zware straffen van toepassing. Ik wou dit toch even signaleren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord bij artikel 7? (Neen)

-Aangenomen.

Artikel 8

§ 1. Bodemsanering is erop gericht de achtergrondwaarden voor de bodemkwaliteit te realiseren.

Deze waarden worden door de Vlaamse regering vastgesteld en beantwoorden aan het gehalte aan verontreinigende stoffen of organismen op of in de bodem, dat als normale achtergrond in niet-verontreinigde bodems met vergelijkbare bodemkenmerken teruggevonden wordt.

§ 2. Indien het wegens de kenmerken van de bodemverontreiniging of van de verontreinigde gronden niet mogelijk is de achtergrondwaarden voor de bodemkwaliteit te realiseren door maatregelen die overeenstemmen met de stand van de techniek en die geen onredelijk hoge kosten meebrengen, wordt de bodemsanering er minstens op gericht een betere bodemkwaliteit te verwezenlijken dan bepaald door de toepasselijke bodemsaneringsnormen of, als ook dat niet mogelijk is, te vermijden dat de bodemkwaliteit een ernstige bedreiging vormt.

§ 3. Indien het niet mogelijk is de door § 1 of § 2 voorgeschreven bodemkwaliteit te verwezenlijken door maatregelen die overeenstemmen met de stand van de techniek en die

geen onredelijk hoge kosten meebrengen, dan worden zo nodig gebruiksbeperkingen of andere voorzorgsmaatregelen opgelegd overeenkomstig de bepalingen van artikel 5.

§ 4. Zolang de Vlaamse regering geen achtergrondwaarden voor de bodemkwaliteit heeft vastgesteld, wordt de bodemsanering erop gericht een bodemkwaliteit te verwezenlijken waarbij er geen ernstige nadelige effecten te verwachten zijn voor mens en milieu, gelet op de kenmerken van de bodem en de functies die deze vervult. De bepalingen van § 3 vinden overeenkomstige toepassing.

-Aangenomen.

Artikel 9

Indien de bodemverontreiniging omwille van haar bijzondere aard om technische redenen niet kan getoetst worden aan de bodemsaneringsnormen bedoeld in artikel 7, § 1, van dit decreet, dan wordt ze behandeld onder toezicht van OVAM door maatregelen die beantwoorden aan de stand van de techniek en die geen onredelijk hoge kosten meebrengen.

-Aangenomen.

AFDELING 2

Verplichting tot uitvoeren van de bodemsanering en van de andere maatregelen ter behandeling van de bodemverontreiniging

Artikel 10

§ 1. De verplichting om in de gevallen bedoeld in artikel 7, § 2 en artikel 7, § 5 op eigen kosten tot bodemsanering over te gaan rust op de volgende personen :

a) indien op de grond waar de verontreiniging tot stand kwam een inrichting gevestigd is of een activiteit uitgeoefend wordt die vergunnings- of meldingsplichtig is krachtens het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, op de exploitant zoals bedoeld in dat decreet ;

b) in de andere gevallen, op de eigenaar van de grond waar de verontreiniging tot stand kwam, zolang deze niet heeft aangetoond dat een andere persoon voor eigen rekening de feitelijke controle over deze grond heeft. Levert de eigenaar dit bewijs, dan rust de verplichting op deze andere persoon.

§ 2. De persoon aangewezen overeenkomstig de vorige paragraaf is niet verplicht tot bodemsanering over te gaan indien hij het bewijs levert dat hij aan alle hieronder bepaalde voorwaarden cumulatief voldoet :

1" dat hij de bodemverontreiniging niet zelf heeft veroorzaakt ;

2" dat hij op het ogenblik waarop hij aan de voorwaarden gesteld in § 1 voldeed, niet op de hoogte was of behoorde te zijn van de verontreiniging ;

3" dat er sinds 1 januari 1993 geen inrichting of activiteit opgenomen in de lijst bedoeld in artikel 3, § 1 op de grond gevestigd was of uitgevoerd werd.

De bodemsanering of de andere maatregelen worden in dit geval ambtshalve uitgevoerd door OVAM, onverminderd de toepassing van artikel 11.

§ 3. Wie de exploitatie van de op de grond gevestigde inrichting of activiteit bedoeld in § 1, a) overnam of de eigendom of de feitelijke controle over de grond als bedoeld in § 1, b) verwierf van een verbonden onderneming die op de hoogte was of behoorde te zijn van de verontreiniging, wordt geacht op de hoogte geweest te zijn van de verontreiniging.

-Aangenomen.

Artikel 11

Wie overeenkomstig artikel 10 kosten maakt, kan deze verhalen op de persoon die overeenkomstig artikel 25 aansprakelijk is. Onverminderd de saneringsplicht kan de sanerings-

Voorzitter

plichtige van deze persoon een voorshot vorderen, of eisen dat hij een financiële zekerheid stelt.

-Aangenomen.

AFDELING 3

Verloop van de bodemsanering

ONDERAFDELING 1

Beschrijvend bodemonderzoek

Artikel 12

§ 1. Een beschrijvend bodemonderzoek wordt ingesteld om de ernst van bodemverontreiniging vast te stellen. Het beoogt een beschrijving te geven van de aard, hoeveelheid, concentratie en oorsprong van de verontreinigende stoffen of organismen, de mogelijkheid op verspreiding ervan en het gevaar op blootstelling eraan van mensen, planten en dieren en van het grond- en oppervlaktewater, evenals een prognose van de spontane evolutie van de verontreinigde bodem naar de toekomst toe.

§ 2. Een verslag van elk uitgevoerd beschrijvend bodemonderzoek wordt aan OVAM bezorgd binnen dertig dagen na het afsluiten ervan.

- Aangenomen.

Artikel 13

§ 1. Voor men een beschrijvend bodemonderzoek uitvoert, wordt onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige een voorstel van onderzoek opgesteld.

§ 2. Het voorstel van beschrijvend bodemonderzoek moet de volgende gegevens bevatten :

- een beschrijving van de reeds vastgestelde verontreiniging en van haar reeds vastgestelde gevolgen, voor zover ze beschikbaar zijn,
- een beschrijving van het geplande geologisch en hydrogeologisch onderzoek,

- een beschrijving van het geplande historisch onderzoek naar de oorsprong van de verontreiniging,

- de aanwijzing van de plaatsen en de diepten waar monsters zullen worden genomen en van de laboratoria waar en de methoden volgens welke de monsters zullen worden geanalyseerd,

- de beschrijving van de maatregelen die zullen genomen worden om de veiligheid te garanderen tijdens de uitvoering van het onderzoek,

- een voorstel van data voor tussentijdse rapportering aan OVAM over de vorderingen van het onderzoek.

§ 3. Het voorstel van beschrijvend bodemonderzoek wordt aan OVAM betekend bij ter post aangetekend schrijven tegen ontvangstbewijs of tegen ontvangstbewijs afgegeven op de zetel van OVAM.

§ 4. Binnen dertig dagen na ontvangst spreekt OVAM zich uit over de conformiteit ervan met de bepalingen van dit decreet.

De termijn van dertig dagen gaat in op de dag van de datum van het ontvangstbewijs. De termijn verstrijkt om middernacht van de laatste dag.

§ 5. OVAM kent een conformiteitsattest toe of legt aanvullingen of wijzigingen van het voorstel op. Indien OVAM zich niet binnen dertig dagen heeft uitgesproken, wordt het voorstel geacht conform te zijn met de bepalingen van dit decreet.

Indien OVAM aanvullingen of wijzigingen oplegt, wordt het aangepaste of gewijzigde voorstel opnieuw aan OVAM overgelegd, binnen een door OVAM bepaalde redelijke termijn, op dezelfde wijze als bepaald in § 4. Binnen dertig dagen na ontvangst spreekt OVAM zich uit over de conformiteit van het aangepaste of gewijzigde voorstel. Indien OVAM zich niet binnen dertig dagen heeft uitgesproken, wordt het aangepaste of gewijzigde voorstel geacht conform te zijn met de bepalingen van dit decreet.

-Aangenomen.

Artikel 14

§ 1. Het voorstel van beschrijvend bodemonderzoek dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 13, wordt uitgevoerd onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige.

§ 2. Overeenkomstig het voorstel worden tussentijdse verslagen over de vorderingen van het onderzoek aan OVAM bezorgd. Binnen veertien dagen na ontvangst van elk tussentijds verslag, berekend zoals bepaald in artikel 13, § 4, kan OVAM op basis van de tot dan toe gemaakte bevindingen bij gemotiveerde beslissing een aanvulling of aanpassing van het onderzoek oplegen.

§ 3. Binnen zestig dagen na de ontvangst van het eindverslag over het beschrijvend bodemonderzoek, berekend zoals bepaald in artikel 13, § 4, spreekt OVAM zich op gemotiveerde wijze uit over de conformiteit van het onderzoek met de bepalingen van dit decreet. OVAM kent een conformiteitsattest toe of legt aanvullende onderzoeksverrichtingen op en bepaalt de redelijke termijn waarbinnen ze moeten worden uitgevoerd. Indien OVAM zich niet binnen zestig dagen heeft uitgesproken, wordt het onderzoek geacht conform te zijn met de bepalingen van dit decreet.

-Aangenomen.

ONDERAFDELING 2

Bodemsaneringsproject

Artikel 15

§ 1. Een bodemsaneringsproject stelt de wijze vast waarop een bodemsanering wordt uitgevoerd.

§ 2. Het wordt opgesteld en uitgevoerd onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige.

-Aangenomen.

Artikel 16

§ 1. Een bodemsaneringsproject bevat minstens de volgende gegevens :

Voorzitter

- de resultaten van het beschrijvend bodemonderzoek,
- de verschillende relevante technische mogelijkheden om de bodemverontreiniging te behandelen,
- een raming van hun kostprijs,
- een aanduiding van hun impact op het leefmilieu en van de resultaten waartoe zij zullen leiden, rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 en artikel 8 en met de eventuele beperkingen die zij zullen meebrengen bij het toekomstig gebruik van de verontreinigde gronden,
- de maatregelen die de opsteller van het project voorstelt te nemen overeenkomstig de bepalingen van artikel 7 en artikel 8,
 - de termijnen waarbinnen die maatregelen zullen worden genomen,
- de identificatie van de gronden waar werken zullen plaatsvinden die nodig zijn om de bodemsanering uit te voeren, met vermelding van de identiteit van hun eigenaar en gebruiker,
- de nabestemming die aan de verontreinigde gronden kan worden gegeven na uitvoering van de bodemsanering en de overeenstemming hiervan met de bindende stedenbouwkundige voorschriften,
- de beperkingen die na de uitvoering van de bodemsanering zullen gelden voor het gebruik van de verontreinigde gronden en de overeenstemming van de mogelijke nabestemming met de plannen van aanleg,
- de wijze waarop de tijdelijk of definitief weggenomen verontreinigde stoffen of delen van de bodem of opstallen zullen worden behandeld of verwerkt,
- de beschrijving van de maatregelen die zullen worden genomen om zowel de milieuveiligheid als de arbeidsveiligheid te verzekeren bij de uitvoering van de bodemsaneringswerken.

- de maatregelen tot controle en bewaking van de verontreinigde gronden die zullen genomen worden na de uitvoering van de bodemsanering en de termijn gedurende dewelke deze maatregelen van kracht zijn,
- een niet-technische samenvatting van de bovenvermelde gegevens,
- de weerslag van de uitvoering van de bodemsaneringswerken op de belendende percelen.

§ 2. Indien de uitvoering van de bodemsaneringswerken het exploiteren of veranderen impliceert van een inrichting waarvoor een milieueffectrapport of een veiligheidsrapport vereist is, dan moet de inhoud van het bodemsaneringsproject aangevuld worden met de gegevens bedoeld in artikel 7 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning.

§ 3. Het bodemsaneringsproject wordt aan OVAM betekend bij ter post aangetekend schrijven tegen ontvangstbewijs of tegen ontvangstbewijs afgegeven op de zetel van OVAM.

§ 4. De eigenaars en gebruikers van andere dan de te saneren gronden, waarop werken zullen plaatsvinden die noodzakelijk zijn om de bodemsanering uit te voeren, worden door OVAM, binnen vijf dagen na ontvangst van het bodemsaneringsproject, op de hoogte gebracht van het indienen ervan en van hun mogelijkheid om bij de diensten van het gemeentebestuur of op de zetel van OVAM kennis te nemen van het project en om hun eventuele bezwaren of opmerkingen per aangetekend schrijven aan OVAM mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, te rekenen vanaf de datum waarop zij in kennis werden gesteld van het project.

§ 5. Indien het bodemsaneringsproject activiteiten of inrichtingen omvat die krachtens het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning vergunningsplichtig zijn, dan legt OVAM het bodemsaneringsproject, binnen vijf dagen na ontvangst, voor advies voor aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar de percelen

gelegen zijn waarop de bodemsaneringswerken zullen worden uitgevoerd en aan de andere overheidsorganen die krachtens artikel 12, § 1, van voormeld decreet aangeduid zijn om advies uit te brengen over een milieuvergunningsaanvraag voor deze activiteiten of inrichtingen, met uitzondering van OVAM.

Binnen vijf dagen na ontvangst maakt de burgemeester het bodemsaneringsproject bekend door aanplakking van een bericht op de plaats waar de bodemsaneringswerken gepland zijn en legt het gedurende dertig dagen ter inzage bij de diensten van het gemeentebestuur. Tijdens deze periode van bekendmaking kan eenieder schriftelijk bezwaren en opmerkingen richten aan het college van burgemeester en schepenen. Na afloop van deze periode, en ten laatste vijftig dagen na ontvangst van het project, deelt het college zijn advies mee aan OVAM. Bij gebrek van advies binnen deze termijn kan de procedure worden voortgezet.

De andere overheidsorganen bedoeld in het eerste lid brengen eveneens advies uit aan OVAM binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van het project. Bij gebrek van advies binnen deze termijn kan de procedure worden voortgezet.

§ 6. Indien het bodemsaneringsproject werken omvat die krachtens artikel 44 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw vergunningsplichtig zijn, dan legt OVAM het bodemsaneringsproject, binnen vijf dagen na ontvangst, voor advies voor aan de gemachtigde ambtenaar bedoeld in artikel 45, § 1 van voormelde wet. Deze brengt advies uit aan OVAM binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van het project. Bij gebrek van advies binnen deze termijn kan de procedure worden voortgezet.

§ 7. Indien het bodemsaneringsproject activiteiten omvat die krachtens het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer, gewijzigd bij decreet van 12 december 1990, vergunningsplichtig zijn, dan legt OVAM het bodemsaneringsproject, binnen vijf

Voorzitter

dagen na ontvangst, voor advies voor aan de bevoegde overheden en aan de andere overheidsorganen die aangeduid zijn om hun advies uit te brengen. Deze brengen hun advies uit aan OVAM binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het project. Bij gebrek aan advies binnen deze termijn kan de procedure worden voortgezet.

-Aangenomen.

Artikel 17

§ 1. Na ontvangst van de in artikel 16, § 4 en § 5 bedoelde adviezen, opmerkingen en bezwaren of na het verstrijken van de in dezelfde bepalingen gestelde termijnen, en uiterlijk zestig dagen na ontvangst van het bodemsaneringsproject, spreekt OVAM zich uit over de conformiteit ervan met de bepalingen van dit decreet.

De termijn van zestig dagen gaat in op de dag van de datum van het ontvangstbewijs. De termijn verstrijkt om middernacht van de laatste dag.

§ 2. OVAM kent een conformiteitsattest toe of formuleert voorstellen tot wijziging of aanvulling. Indien OVAM aanvullingen of wijzigingen oplegt, wordt het aangepaste of gewijzigde bodemsaneringsproject opnieuw aan OVAM overgelegd, op dezelfde wijze als bepaald in artikel 16, § 3. Indien OVAM haar standpunt niet binnen zestig dagen heeft meegedeeld, wordt het bodemsaneringsproject geacht conform te zijn met de bepalingen van dit decreet.

§ 3. OVAM brengt het conformiteitsattest of de stilzwijgende conformverklaring van het bodemsaneringsproject bij ter post aangetekend schrijven ter kennis van :

1° de persoon die krachtens artikel 10, § 1, van dit decreet tot bodemsanering verplicht is ;

2° de eigenaar en gebruiker van de te saneren gronden, voor zover deze verschilt van de sub 1° bedoelde persoon :

3° de eigenaars en gebruikers van de in artikel 16, § 4, bedoelde gronden ;

4° het college van burgemeester en schepenen van de gemeente bedoeld in artikel 16, § 5 ;

5° de andere overheidsorganen die krachtens artikel 16, § 5, § 6 of § 7 advies hebben uitgebracht.

Op bevel van de burgemeester wordt het conformiteitsattest of de kennisgeving van de stilzwijgende conformverklaring, binnen vijf dagen na ontvangst, op dezelfde wijze bekend gemaakt en ter inzage gelegd als bepaald in artikel 16, § 4 en § 5.

- Aangenomen.

Artikel 18

§1. De personen en organen bedoeld in artikel 17, § 3, en, in het geval bedoeld in artikel 16, § 5, de personen bedoeld in artikel 24, § 1, 5° van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, kunnen binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving bedoeld in artikel 17, § 3, respectievelijk na afloop van de termijn van de bekendmaking krachtens het tweede lid van dezelfde bepaling, tegen de conformverklaring bij ter post aangetekend schrijven met ontvangstbewijs beroep aantekenen bij de Vlaamse regering.

Het beroep is schorsend wanneer het wordt ingediend door het college van burgemeester en schepenen of de andere overheidsorganen bedoeld in artikel 17, § 3, eerste lid, 5°. Het beroep is niet schorsend in de andere gevallen.

§ 2. De Vlaamse regering doet uitspraak binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het beroep. De Vlaamse regering betekent haar beslissing binnen een termijn van tien dagen aan de beroepsindienaar, aan OVAM en aan de andere personen en organen vermeld in artikel 17, § 3. Bij ontstentenis van uitspraak of betekening binnen de hierboven bepaalde termijnen, wordt de conformverklaring geacht bekrachtigd te zijn.

- Aangenomen.

ONDERAFDELING 3

Bodemsaneringswerken

Artikel 19

§ 1. Bodemsaneringswerken worden uitgevoerd onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige.

§ 2. Indien de bodemsaneringswerken activiteiten of inrichtingen omvatten die krachtens het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning meldings- of vergunningsplichtig zijn, dan geldt het conformiteitsattest bedoeld in artikel 17, § 2 hierboven, respectievelijk de stilzwijgende conformverklaring van het bodemsaneringsproject, als milieuvergunning, respectievelijk melding, in de zin van artikel 4 van voormeld decreet.

§ 3. In afwijking van artikel 44 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw geldt, in het geval bedoeld in artikel 16, § 6 hierboven, het conformiteitsattest bedoeld in artikel 17, § 2 hierboven, respectievelijk de stilzwijgende conformverklaring van het bodemsaneringsproject, ook als bouwvergunning.

§ 4. Indien de bodemsaneringswerken activiteiten omvatten die krachtens het decreet van 24 januari 1984, houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer, vergunningsplichtig zijn, dan geldt het conformiteitsattest, bedoeld in artikel 17, § 2 van dit decreet, respectievelijk de stilzwijgende conformiteitsverklaring van het bodemsaneringsproject in voorkomend geval als vergunning voor de winning van grondwater in de zin van de artikelen 3 en volgende van voormeld decreet.

-Aangenomen.

Artikel 20

§ 1. In het conformiteitsattest bepaalt OVAM de voorwaarden waaronder de bodemsaneringswerken

Voorzitter

kunnen worden uitgevoerd. Deze voorwaarden beogen de bescherming van mens en milieu en de verwezenlijking van een goede plaatselijke aanleg.

§ 2. Indien nodig worden in het conformiteitsattest de maatregelen van bewaking en controle bepaald die nog moeten worden genomen na de uitvoering van de bodemsanering. Maatregelen van bewaking en controle gedurende een periode van minstens tien jaar worden opgelegd, indien het gaat om de sanering van een stortplaats of een voormalige stortplaats.

-Aangenomen.

AFDELING 4

Toezicht

Artikel 21

§ 1. Onverminderd de bevoegdheid van de andere toezichthoudende ambtenaren aangewezen krachtens andere wetten en decreten, oefent OVAM toezicht uit op de uitvoering van de bodemsanering en op de naleving van de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten in het algemeen.

§ 2. Na de uitvoering van de bodemsanering levert OVAM aan de eigenaar en gebruiker van de gronden waarop een bodemsanering is uitgevoerd en aan de persoon op wiens initiatief de bodemsanering is uitgevoerd een verklaring af waarin de resultaten van de bodemsanering vastgesteld worden. Hierbij wordt verwezen naar de doelstellingen, bepaald in de artikelen 7 en 8 van dit decreet. Indien krachtens artikel 5 gebruikbeperkingen of andere voorzorgsmaatregelen werden opgelegd, wordt hiervan in de verklaring melding gemaakt.

-Aangenomen.

AFDELING 5

Dwangmaatregelen

Artikel 22

§ 1. OVAM is bevoegd om de eigenaars en de gebruikers van gronden waar een oriënterend of beschrijvend bodemonderzoek of bodemsaneringswerken of andere maatregelen voorzien in dit decreet moeten worden uitgevoerd, het bevel te geven om de door OVAM aangewezen personen op deze gronden toe te laten zodat ze ter plaatse de nodige verrichtingen kunnen doen. Bij de uitvoering van hun opdracht kunnen de ambtenaren van OVAM de bijstand van de gemeentepolitie en de rijkswacht vorderen.

§ 2. Meer bepaald kan OVAM het bevel geven de door haar aangewezen personen toe te laten, om een oriënterend of beschrijvend bodemonderzoek of bodemsaneringswerken of andere maatregelen voorzien in dit decreet uit te voeren of om over te gaan tot het nemen van monsters of tot het wegnemen of behandelen van verontreinigende stoffen, van een deel van de bodem of van gebouwen.

§ 3. Wanneer dit nuttig is voor het oriënterend of beschrijvend bodemonderzoek of de bodemsaneringswerken of andere maatregelen voorzien in dit decreet, kunnen de door OVAM aangewezen ambtenaren, en de bodemsaneringsdeskundigen of de personen die onder hun leiding of toezicht staan, delen of aanhorigheden van woongelegenheden betreden mits voorafgaande schriftelijke machtiging door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg.

§ 4. De eigenaar en de gebruiker van de in § 1 bedoelde gronden worden door de persoon die de bodemsaneringswerken uitvoert ten minste zestig dagen vooraf per aangetekende brief tegen ontvangstbewijs in kennis gesteld van de uitvoering van de onderzoeken, werken of andere maatregelen als bedoeld in § 1 en § 2.

De brief vermeldt in het kort de doelstelling en de plaats van het onderzoek of de werken.

§ 5. Ten minste acht dagen voor de uitvoering van de bodemsaneringswerken maakt een beëdigd landmeter, op verzoek van de persoon die de werken zal uitvoeren, een plaatsbeschrijving op van de plaats waar de werken zullen worden uitgevoerd.

De eigenaar en de gebruiker worden acht dagen vooraf per aangetekende brief tegen ontvangstbewijs uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn. Zij kunnen alle opmerkingen of bevestigingen in het proces-verbaal van plaatsbeschrijving laten opnemen.

-Aangenomen.

Artikel 23

§ 1. Behalve in de gevallen waarvoor de beroepsprocedure geregeld is in artikel 18 van dit decreet, kunnen alle belanghebbenden tegen de beslissingen van OVAM in verband met het opstellen van een bodemsaneringsproject en in verband met de uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek en van bodemsaneringswerken, beroep aantekenen bij de Vlaamse regering. Dit beroep is niet schorsend.

§ 2. Het beroep dient aan de Vlaamse regering te worden betekend of afgegeven tegen ontvangstbewijs, binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de betekening van de beslissing van OVAM.

§ 3. De Vlaamse regering werkt nadere bepalingen uit met betrekking tot de procedure voor de behandeling van het beroep.

-Aangenomen.

AFDELING 6

Onteigening

Artikel 24

Onverminderd haar andere bevoegdheden in verband met onteigeningen, kan de Vlaamse regering, voor de uitvoering van bodemsaneringswerken, op verzoek van de persoon die krachtens dit decreet tot bodemsanering verplicht is of van OVAM, over-

Voorzitter

gaan tot de onteigening ten algemene nutte van onroerende goederen.

De onteigening gebeurt op naam en voor rekening van de aanvrager.

— **Aangenomen.**

AFDELING 7

Aansprakelijkheid en financiële zekerheden

Artikel 25

§ 1. Wie door een emissie bodemverontreiniging heeft veroorzaakt, is aansprakelijk voor de kosten die overeenkomstig dit decreet gemaakt worden voor het oriënterend bodemonderzoek, het beschrijvend bodemonderzoek, de bodemsanering of de andere maatregelen, evenals voor de schade die door deze activiteiten of maatregelen alsook door gebruiksbeperkingen of voorzorgsmaatregelen opgelegd krachtens artikel 5 van dit decreet veroorzaakt wordt.

§ 2. Indien de emissie waardoor de bodemverontreiniging werd veroorzaakt, afkomstig is van een inrichting of het gevolg is van een activiteit die vergunnings- of meldingsplichtig is krachtens het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, is evenwel de exploitant van deze inrichting of activiteit zoals bedoeld in dat decreet aansprakelijk.

- **Aangenomen.**

Artikel 26

De aansprakelijkheid voor schade als bedoeld in artikel 25 die de persoon, die voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 10, § 2, kan oplopen op basis van voor dit decreet van toepassing zijnde regels die aansprakelijkheid vestigen op de loutere eigendom of de loutere bewaking van de grond, wordt beperkt tot het bedrag van de kosten nodig om te voorkomen dat de bodemverontreiniging

zich verder verspreidt of een onmiddellijk gevaar vormt.

— **Aangenomen.**

Artikel 27

§ 1. Wanneer meerdere personen op grond van de bepalingen van dit decreet aansprakelijk zijn voor eenzelfde bodemverontreiniging, zijn zij hoofdelijk aansprakelijk.

§ 2. In dit geval heeft diegene die de schadelijder heeft vergoed, een regres tegen de andere aansprakelijken, in de mate waarin de verschillende emissies waarvoor zij aansprakelijk zijn, hebben bijgedragen tot het veroorzaken van de bodemverontreiniging.

§ 3. De bepalingen van dit decreet doen geen afbreuk aan de mogelijkheden voor de aansprakelijke om op een andere rechtsgrond regres uit te oefenen.

- **Aangenomen.**

Artikel 28

De bepalingen van dit decreet doen geen afbreuk aan de andere rechten, die de personen, die kosten maakten of schade leden als bedoeld in artikel 25, hebben tegen de veroorzaker of tegen andere personen.

- **Aangenomen.**

Artikel 29

Wie overgaat tot bodemsanering of tot andere maatregelen ter behandeling van bodemverontreiniging, stelt op verzoek van OVAM financiële zekerheden tot waarborg van zijn verbintenissen overeenkomstig de artikelen 10 en 25.

De Vlaamse regering bepaalt de manier waarop deze financiële zekerheden moeten worden gesteld.

- **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Historische bodemverontreiniging

AFDELING 1

Criteria voor sanering

Artikel 30

§ 1. Op gronden met historische bodemverontreiniging wordt bodemsanering uitgevoerd indien de bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt.

§ 2. De Vlaamse regering wijst op voorstel van OVAM die historisch verontreinigde gronden aan, waar bodemsanering moet plaatsvinden.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Barbé dat luidt als volgt :

Artikel 30

In § 1 op de tweede en derde regel de woorden "indien de bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt" vervangen door de woorden "indien de bodemsaneringsnormen overschreden zijn".

De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb mijn amendement in verband met het begrip ernstige bedreiging toch opnieuw ingediend omdat dit, zoals ik het in mijn uiteenzetting reeds heb gezegd, het grote pijnpunt is van dit ontwerp van decreet.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, ter zake hebben wij in de commissie een vrij lange discussie gevoerd. Wij hebben ook getracht om de verschillende begrippen in dat verband nog eens nauwkeurig te omschrijven. Het is duidelijk dat, indien wij het element ernstige bedreiging zouden omschrijven zoals de heer Barbé dat wenst, het gevaar bestaat dat heel het mechanisme overbelast geraakt. Dat is niet de bedoeling,

De Batselier

noch van de heer Barbé, noch van ons.

De voorzitter : De stemmingen over het artikel en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

AFDELING 2

Verplichting tot uitvoering van de bodemsanering

Artikel 31

§ 1. Indien gronden met historische bodemverontreiniging overeenkomstig artikel 30 aan bodemsanering worden onderworpen, maant OVAM de persoon, aangewezen overeenkomstig artikel 10, § 1, aan om de bodemsanering uit te voeren. De aangewezen persoon voert de bodemsanering uit op eigen kosten.

§ 2. De in § 1 bedoelde persoon is niet verplicht tot bodemsanering over te gaan indien hij het bewijs levert dat hij aan de hieronder bepaalde voorwaarden cumulatief voldoet :

1° dat hij de verontreiniging niet zelf heeft veroorzaakt ;

2° dat hij op het ogenblik waarop hij eigenaar of gebruiker werd van de grond niet op de hoogte was of behoorde te zijn van de verontreiniging.

§ 3. De in § 1 bedoelde persoon die, hoewel hij van de verontreiniging op de hoogte was of behoorde te zijn, voor 1 januari 1993 historisch verontreinigde gronden verworven heeft, is evenmin verplicht tot bodemsanering over te gaan indien hij kan aantonen dat hij de verontreiniging niet heeft veroorzaakt en dat hij de gronden sinds de verwerving niet heeft gebruikt voor zijn beroep of bedrijf.

§ 4. Wie de exploitatie van de op de grond gevestigde inrichting of activiteit bedoeld in artikel 10, § 1, a) van dit decreet overnam, of de eigendom of de feitelijke controle over de grond als bedoeld in artikel 10, § 1,

b), verwierf van een verbonden ondememing die op de hoogte was of behoorde te zijn van de verontreiniging, wordt geacht op de hoogte geweest te zijn van de verontreiniging.

-Aangenomen.

AFDELING 3

Aansprakelijkheid en zekerheden

Artikel 32

§ 1. Onverminderd het laatste lid van artikel 14 van het decreet van 20 april 1994 tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, wordt de aansprakelijkheid voor de kosten en verdere schade bedoeld in artikel 25 bij historische bodemverontreiniging vastgesteld overeenkomstig de aansprakelijkheidsregels die van toepassing waren voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

§ 2. De aansprakelijkheid voor schade als bedoeld in artikel 25 die de persoon, die voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 31, § 2 of § 3, kan oplopen op basis van voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet van toepassing zijnde regels die aansprakelijkheid vestigen op de loutere eigendom of de loutere bewaking van de grond, wordt beperkt tot het bedrag van de kosten nodig om te voorkomen dat de bodemverontreiniging zich verder verspreidt of een onmiddellijk gevaar vormt.

-Aangenomen.

Artikel 33

De persoon die overgaat tot bodemsanering op gronden met historische bodemverontreiniging, stelt op verzoek van OVAM financiële zekerheden tot waarborg van zijn verbintenissen overeenkomstig de artikelen 31 en 32.

— Aangenomen.

AFDELING 4

Gemengde verontreiniging

Artikel 34

Is de bodemverontreiniging gedeeltelijk voor en gedeeltelijk na de inwerkingtreding van dit decreet tot stand gekomen, dan worden, voor zover de twee soorten bodemverontreiniging kunnen worden onderscheiden, de respectieve bepalingen voor elke soort bodemverontreiniging toegepast.

Kunnen de verschillende soorten bodemverontreiniging niet worden onderscheiden, dan gelden uitsluitend de bepalingen voor bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet.

— Aangenomen.

AFDELING 5

Verwijzing

Artikel 35

De artikelen 8, 9 en 12 tot en met 24 zijn van overeenkomstige toepassing bij bodemsanering uitgevoerd op gronden met historische en gemengde bodemverontreiniging.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK V

Overdracht van gronden

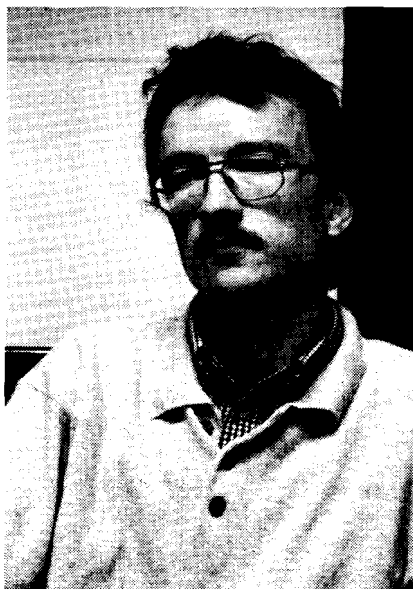
AFDELING 1

Bepalingen van toepassing op alle overdrachten

Artikel 36

§ 1. Voor het sluiten van een overeenkomst betreffende de overdracht van gronden, moet de overdrager bij OVAM een bodemattest aanvragen en de inhoud ervan meedelen aan de verwerver. Dit attest zal worden afgeleverd uiterlijk twee maanden na de aanvraag.

Voorzitter

AGALEV-Raadslid Luc Barbé diende amendementen in bij het ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering

§ 2. De onderhandse akte waarin de overdracht van gronden wordt vastgelegd, bevat de inhoud van het bodemattest.

§ 3. In alle akten betreffende de overdracht van gronden, neemt de instrumenterende ambtenaar de verklaring van de overdrager op dat de verwerver voor het sluiten van de overeenkomst op de hoogte is gebracht van de inhoud van het bodemattest. De instrumenterende ambtenaar neemt tevens de inhoud van het bodemattest in de akte op.

§ 4. De verwerver van de gronden of OVAM kan de nietigheid van de overdracht die plaatsvond in strijd met de bepalingen van dit artikel vorderen.

-Aangenomen.

AFDELING 2

Bepalingen van toepassing op gronden waar een inrichting gevestigd is of was of een activiteit

wordt of werd uitgevoerd die opgenomen is op de lijst bedoeld in artikel 3, § 1

Artikel 37

§ 1. Gronden waarop een inrichting gevestigd is of was of een activiteit wordt of werd uitgevoerd die opgenomen is in de lijst bedoeld in artikel 3, § 1, kunnen slechts overgedragen worden als er vooraf een oriënterend bodemonderzoek heeft plaatsgehad, behalve in het geval bedoeld in artikel 3, § 2, 1°, tweede lid.

§ 2. Het oriënterend bodemonderzoek wordt op initiatief en kosten van de overdrager uitgevoerd onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige.

§ 3. De overdrager meldt aan OVAM zijn bedoeling om tot de overdracht-over te gaan. Hij voegt bij de melding een verslag van het oriënterend bodemonderzoek.

-Aangenomen.

Artikel 38

§ 1. Indien OVAM op grond van een oriënterend bodemonderzoek of van het register van de verontreinigde gronden van oordeel is dat er ernstige aanwijzingen zijn dat een grond als bedoeld in artikel 37, § 1 is aangetast door bodemverontreiniging die is tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet en die de bodemsaneringsnormen overschrijdt of dreigt te overschrijden, maant OVAM binnen zestig dagen na de melding van de overdracht de overdrager aan om een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren.

Indien OVAM deze aanmaning niet binnen zestig dagen na de melding heeft gegeven, kan de overdracht plaatsvinden, onverminderd de mogelijkheid om de andere bepalingen van dit decreet later toe te passen.

§ 2. Indien uit het beschrijvend bodemonderzoek of uit het register der verontreinigde gronden blijkt dat de bodemsaneringsnormen overschreden zijn, kan de overdracht niet plaatsvinden voor de overdrager :

a) een bodemsaneringsproject heeft opgesteld ;

b) jegens OVAM de verbintenissen heeft aangegaan de bodemsaneringswerken uit te voeren ; en

c) financiële zekerheden heeft gesteld overeenkomstig artikel 29.

Zolang er geen bodemsaneringsnormen vastgesteld zijn, zijn de bepalingen van de vorige paragrafen van overeenkomstige toepassing indien de bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt.

§ 3. De overdrager is niet verplicht om op de aanmaning tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek in te gaan indien hij voldoet aan de voorwaarden van artikel 10, § 2.

De overdrager deelt zijn standpunt binnen veertien dagen aan OVAM mee. Indien de overdrager het beschrijvend bodemonderzoek niet wenst uit te voeren, kan de overdracht niet plaatsvinden voor de overdrager op verzoek van OVAM financiële zekerheden heeft gesteld om zijn aansprakelijkheid overeenkomstig artikel 25 te dekken. Heeft OVAM niet om het stellen van zekerheden verzocht binnen zestig dagen nadat de overdrager zijn standpunt heeft meegedeeld, kan de overdracht plaatsvinden.

§ 4. In de akte houdende overdracht van de gronden vermeldt de instrumenterende ambtenaar of de bepalingen van dit artikel werden toegepast.

Aangenomen.

Artikel 39

§ 1. Indien OVAM op grond van het oriënterend bodemonderzoek of van de resultaten van bodemonderzoeken uitgevoerd voor de inwerkingtreding van dit decreet van oordeel is dat er ernstige aanwijzingen zijn dat een grond als bedoeld in artikel 37, § 1 is aangetast door historische bodemverontreiniging die een ernstige bedreiging vormt, maant OVAM

Voorzitter

binnen zestig dagen na de melding van de overdracht de overdrager aan over te gaan tot een beschrijvend bodemonderzoek.

Indien OVAM deze aanmaning niet binnen zestig dagen na de melding heeft gegeven, kan de overdracht plaatsvinden, onverminderd de mogelijkheid om de andere bepalingen van dit decreet later toe te passen.

§ 2. Indien uit het beschrijvend bodemonderzoek of uit het register van de verontreinigde gronden blijkt dat de grond is aangetast door historische verontreiniging die een ernstige bedreiging vormt, kan de overdracht niet plaatsvinden voor de overdrager :

a) een bodemsaneringsproject heeft opgesteld ;

b) jegens OVAM de verbintenis heeft aangegaan de bodemsaneringswerken uit te voeren ; en

c) financiële zekerheden heeft gesteld overeenkomstig artikel 33.

§ 3. De overdrager is niet verplicht om op de aanmaning tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek in te gaan indien hij voldoet aan de voorwaarden van artikel 31, § 2 of §3.

De overdrager deelt zijn standpunt binnen veertien dagen aan OVAM mee. Indien de overdrager het beschrijvend bodemonderzoek niet wenst uit te voeren, kan de overdracht niet plaatsvinden voor de overdrager op verzoek van OVAM financiële zekerheden heeft gesteld om zijn aansprakelijkheid overeenkomstig artikel 32 te dekken. Heeft OVAM niet om het stellen van zekerheden verzocht binnen zestig dagen nadat de overdrager zijn standpunt heeft meegedeeld, kan de overdracht plaatsvinden.

§ 4. In de akte houdende overdracht van de gronden vermeldt de instrumenterende ambtenaar of de bepalingen van dit artikel toegepast werden.

-Aangenomen.

Artikel 40

§ 1. De verplichtingen die de overdrager krachtens de artikelen 37 tot en met 39 moet vervullen om tot de overdracht te kunnen overgaan, kunnen, met toestemming van de overdrager, vervuld worden door de verwerper. De overdrager of de verwerper melden aan OVAM dat zij wenselijk gebruik te maken van deze mogelijkheid. Zij voegen bij deze melding een kopie van de overeenkomst terzake.

§ 2. De verwerper van de gronden of OVAM kan de nietigheid van de overdracht die plaatsvond in strijd met de bepalingen van artikel 37, artikel 38, § 1 tot en met § 3 en artikel 39, § 1 tot en met § 3 vorderen.

-Aangenomen.

AFDELING 3

Onteigening

Artikel 41

§ 1. De overheid die van plan is over te gaan tot een onteigening ten algemene nutte meldt dit aan OVAM.

§ 2. De in § 1 bedoelde overheid vraagt een bodemattest aan betreffende de gronden die ze wil onteigenen.

-Aangenomen.

Artikel 42

§ 1. Heeft de onteigening betrekking op gronden waarop een inrichting gevestigd is of was of een activiteit wordt of werd uitgevoerd die opgenomen is op de lijst bedoeld in artikel 3, § 1, dan moet er voor de onteigening een oriënterend bodemonderzoek plaatsvinden.

Het oriënterend bodemonderzoek wordt op verzoek van de onteigenende overheid door OVAM uitgevoerd.

§ 2. Indien een oriënterend bodemonderzoek verricht werd binnen een

periode van twee jaar voor de onteigening en indien sinds dit onderzoek geen activiteiten hebben plaatsgevonden die tot een bijkomende bodemverontreiniging kunnen leiden, moet geen nieuw onderzoek plaatsvinden.

-Aangenomen.

Artikel 43

§ 1. Binnen dertig dagen na de melding of na het oriënterend bodemonderzoek brengt OVAM bij de overheid die tot onteigening over wil gaan, advies uit over de mogelijke ernst van de bodemverontreiniging en over de mogelijke kostprijs van de bodemsanering.

§ 2. Na de onteigening wordt overgegaan tot bodemsanering, naargelang van het geval, overeenkomstig de bepalingen van artikel 7 of artikel 30. De kosten worden verhaald op de aansprakelijke overeenkomstig de artikelen 25 tot 28 of 32.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK VI

Sluiting van inrichtingen of stopzetting van activiteiten

Artikel 44

De sluiting van een inrichting of de stopzetting van een activiteit opgenomen op de lijst bedoeld in artikel 3, § 1, geeft aanleiding tot bodemsanering. De bepalingen van de artikelen 37 tot 39 zijn van overeenkomstige toepassing.

De exploitant van een inrichting of een activiteit opgenomen op de lijst bedoeld in artikel 3, § 1 meldt aan OVAM zijn bedoeling om tot sluiting van de inrichting of stopzetting van de activiteit over te gaan. Hij voegt bij de melding een verslag van het oriënterend bodemonderzoek.

-Aangenomen.

Voorzitter

HOOFDSTUK VII

Tussenkomst van OVAM

AFDELING 1

Ambtshalve tussenkomst van OVAM

Artikel 45

§ 1. Indien de persoon die krachtens dit decreet verplicht is over te gaan tot bodemsanering of tot andere maatregelen niet of in onvoldoende mate optreedt, wordt hij door OVAM aangemaand zijn verplichtingen na te leven binnen een bepaalde termijn. Geeft hij aan de aanmaning geen gevolg, dan kan OVAM ambtshalve in zijn plaats optreden.

§ 2. OVAM kan ambtshalve overgaan tot bodemsanering indien de eigenaar of gebruiker van de gronden waar de verontreiniging tot stand kwam niet gehouden is tot bodemsanering over te gaan krachtens de artikelen 10 of 31.

§ 3. Indien bodemverontreiniging een onmiddellijk gevaar vormt, kan OVAM veiligheidsmaatregelen treffen. Deze bevoegdheid doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van andere overheden om veiligheidsmaatregelen te treffen.

§ 4. Indien OVAM ambtshalve optreedt, kan ze zich laten bijstaan door andere overheidsinstellingen, ondernemingen of deskundigen.

-Aangenomen.

Artikel 46

§ 1. Op voorstel van OVAM stelt de Vlaamse regering elk jaar de lijst vast van de bodemsaneringen waarvan de uitvoering ambtshalve door OVAM in de loop van het volgende jaar zal worden begonnen of voortgezet. Ze vermeldt de raming van de kosten die definitief ten laste van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur kunnen komen.

§ 2. OVAM kan afwijken van de in § 1 bedoelde lijst bij het nemen van veiligheidsmaatregelen overeenkomstig artikel 45, § 3 en ook indien OVAM ambtshalve moet optreden omdat een exploitant of eigenaar of gebruiker van verontreinigde gronden zijn verplichtingen in het kader van dit decreet niet of niet volledig uitvoert.

§ 3. Indien OVAM ambtshalve optreedt omdat een persoon zijn verplichtingen krachtens dit decreet niet of niet volledig uitvoert, kan OVAM de kosten verhalen op deze persoon of op de persoon die aansprakelijk is overeenkomstig de artikelen 25 tot 28 of 32.

-Aangenomen.

AFDELING 2

Prefinanciering

Artikel 47

Jaarlijks kent de Vlaamse Raad lastens het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur de nodige middelen toe aan OVAM ten behoeve van het Fonds Ambtshalve Sanering om het ambtshalve optreden van OVAM ter uitvoering van dit decreet te prefinancieren.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK VIII

Bevoegdheden van de Vlaamse regering

Artikel 48

In verband met de toepassing van de artikelen 25 tot 28,32 en 34,37 tot 40 en 46, § 3 van dit decreet, kan de Vlaamse regering alle schikkingen, voorstellen tot concordaat inbegrepen, aannemen, dadingen sluiten, schuldvorderingen en zekerheden overdragen, derden in haar rechten subrogeren, van verhaal afzien en arbitrage-overeenkomsten sluiten.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK IX

Afstand van eigendomsrecht

Artikel 49

Afstand van eigendomsrecht op gronden ontslaat de eigenaar die afstand doet niet van de verplichtingen tot bodemsanering die voortvloeien uit de toepassing van de hoofdstukken 111, IV, V en VI van dit decreet.

Deze bepaling is van toepassing op afstanden van eigendomsrecht gedaan vanaf 1 januari 1993.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK X

Strafbepalingen

Artikel 50

Onverminderd de toepassing van de in het Strafwetboek gestelde straffen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot vijf jaar en met een geldboete van honderd frank tot honderd miljoen frank of met één van die straffen alleen :

— hij die de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten niet naleeft;

— hij die het bij of krachtens dit decreet geregeld toezicht verhindert;

— hij die geen gevolg geeft aan de opgelegde dwangmaatregelen.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

Artikel 51

De Vlaamse regering brengt jaarlijks bij de Vlaamse Raad omstandig verslag uit over de uitvoering van het bodemsaneringsdecreet.

-Aangenomen.

Voorzitter

Door de heer Barbé werden twee amendementen ingediend houdende invoeging van een nieuw artikel 51bis en een nieuw artikel Slter.

Zij luiden als volgt :

Artikel 51 bis (nieuw)

Een nieuw artikel 51bis invoegen dat luidt als volgt :

“Artikel 51bis

In de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw wordt een artikel 53bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 53bis

Indien de aanvraag betrekking heeft op percelen, geheel of gedeeltelijk opgenomen in het register van verontreinigde gronden, zoals voorzien in het decreet van [...] betreffende de bodemsanering, meldt de aanvrager de aanvraag aan OVAM binnen vijf dagen na het indienen van zijn aanvraag bij de bevoegde instantie.“.

Artikel Slter (nieuw)

Een nieuw artikel Slter invoegen dat luidt als volgt :

“Artikel Slter

In artikel 57 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw wordt tussen de woorden “53” en “en 55” het woord “53bis” ingevoegd.“.

De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de voorzitter, dit amendement strekt ertoe een leemte in het ontwerp van decreet op te vullen. Als vandaag iemand een bouw- of verkavelingsvergunning aanvraagt voor een plaats

die opgenomen is in het register der verontreinigde gronden, dan is nergens bepaald dat contact moet worden genomen met OVAM. Men kan alleen maar hopen dat OVAM toevallig op de hoogte geraakt van die bouwwerken. Zij beschikken dan over alle middelen om in te grijpen. Hier is eigenlijk een minimale oplossing bepaald. Men zou ook kunnen zeggen dat OVAM in dat geval advies moet uitbrengen.

Ik stel gewoon voor dat, als iemand een bouwaanvraag indient voor een perceel dat in het register der verontreinigde gronden is opgenomen, dit aan OVAM wordt gesignaleerd. Op basis van het dossier en de site kan OVAM dan bepalen of al dan niet bijvoorbeeld moet worden ingegrepen, of eerst moet worden gesaneerd, of al dan niet een ondergrondse parkeergarage of kelder kan worden aangelegd. Dit is volgens mij een minimale, de meest eenvoudige oplossing zonder veel administratie, om dit probleem te verhelpen.

De voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, alhoewel ik begrip heb voor de argumenten van de heer Barbé, ben ik van mening dat de problematiek veeleer te maken heeft met de procedure inzake verlening van bouwvergunningen.

De Vlaamse regering werkt aan een ontwerp van decreet inzake ruimtelijke ordening.

Ik raad de heer Barbé aan zijn voorstel te laten verwerken in dat ontwerp van decreet.

De voorzitter : De stemming over deze amendementen wordt aangehouden.

Artikel 52

Dit decreet treedt in werking zes maanden na de datum van publikatie in het Belgisch Staatsblad, behalve

de artikelen 4, 36 en 41, § 2, die in werking treden één jaar na deze datum.

- **Aangenomen.**

Artikel 53

De bepalingen van artikel 37 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen zijn niet van toepassing op bodem en afval in de bodem die het voorwerp uitmaken van bodemsanering.

- **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten — 589 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Timmermans, verslaggever, heeft het woord.

De heer J. Timmermans, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting besprak dit ontwerp van decreet op haar vergaderingen van 12 en 24 januari 1995.

Timmermans

Tot 1976 werd het bouwkundig patrimonium beschermd op basis van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen. Alhoewel deze wet voor haar tijd baanbrekend en toonaangevend was, leerde de toepassing ervan dat dit beleidsinstrument hiaten vertoonde. In de jaren zeventig werd aan een nieuw instrument gewerkt dat een beter beheer van het Vlaamse architectuurpatrimonium mogelijk moest maken. Deze werkzaamheden resulteerden in het verdienstelijk decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

Voor de bescherming van de landschappen bleef men echter aangewezenen op de oude wet van 7 augustus 1931 die weliswaar werd bijgestuurd bij decreet van 13 juli 1972.

Al snel werd het duidelijk dat er inzake procedure iets fout zat. Daarom werd inzake landschapsbescherming quasi onmiddellijk werk gemaakt van een proceduredecreet dat de procedurele onvolmaaktheden in de wet van 7 augustus 1931 moest wegwerken.

Dit decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972, werd op 14 juli 1993 door de Vlaamse Raad goedgekeurd.

Het voorliggend ontwerp van proceduredecreet is een zuivere implementatie van de empirische vaststellingen van de voorbije 18 jaar dat het decreet van 3 maart 1976 van toepassing is.

Een aantal aanpassingen, zoals de beschermingsprocedure voor monumenten en stads- en dorpsgezichten die al te ingewikkeld is en veelal onnodig lang duurt, drongen zich op.

Een actualisatie van het decreet dringt zich op teneinde een coherent beschermingsbeleid te kunnen voeren waarbij, eenmaal de procedure

gestart, iedereen weet wanneer een definitieve beslissing ter zake kan worden genomen.

Dit decreet wilt de beschermingsprocedures vereenvoudigen, de rechtsonzekerheid verminderen en ons patrimonium beter beschermen.

In zijn arresten bepaalt de Raad van State dat, ik citeer : een groepering van een of meer monumenten automatisch de sites die uit de omgeving van slechts een monument bestaan, uitsluit van een bescherming als stads- of dorpsgezicht. Einde citaat.

Om de bestaansomgeving van een isolaat monument omwille van zijn intrinsieke waarde te kunnen beschermen, wordt de definitie in die zin aangevuld.

Ik herhaal dat de beschermingsprocedures voor monumenten en stads- en dorpsgezichten al te ingewikkeld is en veel te lang duurt. Termijnen van 5 jaar en langer zijn geen uitzondering. Om een coherent beschermingsbeleid te kunnen voeren, wordt de beschermingsprocedure, conform het regeerakkoord en naar analogie met de rangschikkingsprocedure voor landschappen en de beschermprocedure voor het roerend cultureel patrimonium, eenmaal gestart, doorzichtiger gemaakt door haar te vereenvoudigen tot twee stappen.

Ook voor het onroerend patrimonium moet de procedure tot twee stappen worden herleid. De beslissing inzake de eventuele bescherming van het object moet binnen een termijn van maximum anderhalf jaar worden genomen.

Om de burger een maximale rechtszekerheid te garanderen worden de betekenisprocedure en het openbaar onderzoek eveneens aangepast.

Ten einde hun bezwaren kenbaar te maken worden eigenaars van onroerende goederen gelegen binnen een stads- of dorpsgezicht in de vigerende beschermingsprocedure slechts via het openbaar onderzoek of de

publicatie in de kranten van de opgestarte beschermingsprocedure in kennis gesteld.

Het voorliggend ontwerp van decreet voorziet in een individuele betekening. Gelet op de administratieve moeilijkheden die hieruit kunnen volgen, wordt de gelijktijdigheid van de betekening afgeschaft en kunnen de eigenaars hun bezwaren rechtstreeks kenbaar maken bij het bestuur Monumenten en Landschappen. Bovendien wordt een feitelijke momentopname van de eigendomstoestand gemaakt en wordt een meldingsplicht bij overdracht ingevoerd. Op die manier beschikt de administratie over up-to-date gegevens zodat de betekening van het definitieve besluit wordt bespoedigd en een betere opvolging van het beheer verzekerd.

Om te vermijden dat een weigering van de betrokken gemeente een openbaar onderzoek te openen, de normale afhandeling van de beschermingsprocedure verhindert, wordt bepaald dat de gouverneur van de betrokken provincie bij een dergelijke obstructie dit onderzoek ambtshalve kan organiseren.

Om administratieve redenen voorziet het voorliggend ontwerp van decreet niet langer in de verplichting - voorgeschreven in het decreet van 3 maart 1976 - de beschermingsbesluiten in de kranten te laten publiceren. De praktijk heeft immers uitgewezen dat deze publicatie van generlei nut is. De bekendmaking van beschermingsprocedures kan evenwel nog steeds op vrijwillige basis gebeuren.

Overeenkomstig de rechtsleer is het duidelijk dat een definitief beschermingsbesluit geen zwaardere erfdienstbaarheden kan opleggen of meer onroerende goederen kan bevatten dan deze bepaald in het ontwerp van lijst. Indien dit toch het geval mocht zijn, moet de beschermingsprocedure herbegonnen worden.

Timmermans

Het decreet van 3 maart 1976 voorziet in een register van het beschermde patrimonium bij het kadaster en de Hypotheekbewaarder. Aangezien deze instanties niet zijn uitgerust om dergelijk register bij te houden en er voldoende alternatieven zoals de gemeente, de provincie en het bestuur Monumenten en landschappen beschikbaar zijn, worden deze registers niet langer bestendig.

Een efficiënt beheersbeleid impliceert onder meer dat men moet proberen te voorkomen dat misdrijven tegen of in beschermde stads- en dorpsgezichten worden geseponeerd. Derhalve wordt in de mogelijkheid voorzien om de inspecteurs van het bestuur van Monumenten en Landschappen politionele bevoegdheid te geven. Op die manier wordt artikel 11 uitgevoerd van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur. Dit artikel bepaalt dat beëdigde ambtenaren politionele bevoegdheid kan worden toegekend met betrekking tot het opstellen van processen-verbaal en het stilleggen van werken.

Om de burger, in casu de eigenaar van een beschermd monument of van een in beschermd stads-of dorpsgezicht gelegen onroerend niet alleen goed te kunnen informeren over nieuwe initiatieven in de monumentenzorg maar ook om inbreuken te kunnen beteugelen, is het wenselijk dat het bestuur van Monumenten en Landschappen, ook na de definitieve bescherming, op de hoogte blijft van de gewijzigde eigendomsstoestand. Daarom wordt de bevoegde ambtenaar gevraagd de overdracht van een dergelijk onroerend goed ook aan dit bestuur mede te delen.

Sinds de inwerkingtreding van het decreet van 3 maart 1976 werd geen enkel monument onder de rechtstreekse bescherming van het Rijk geplaatst. Op de begroting werd ove-

rigens nooit een bedrag voor de instandhoudings-, onderhouds- en restauratiekosten van deze monumenten ingeschreven. Het is bijgevolg aangewezen deze mogelijkheid weg te laten.

Het decreet van 3 maart 1976 legt aan de eigenaars en de vruchtgebruikers van een beschermd monument of van een in een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed een onderhoudsverplichting op. Bij de strafbepalingen werd de naleving van dit gebod echter vergeten. Aangezien onderhoud de eerste voorwaarde is om de instandhouding van een monument te verzekeren en het Vlaamse Gewest via de relatief nieuwe instelling van een onderhoudspremie op een constructieve wijze de naleving van de onderhoudsverplichting stimuleert, worden de strafbepalingen aangevuld met de naleving van deze verplichting.

Dank zij deze actualisering zal Vlaanderen over een beleidsinstrument beschikken dat ook in de eenentwintigste eeuw een monumentenbeleid mogelijk maakt.

Een optimaal beheer van de vertrouwde, cultureel waardevolle omgeving zal de bestaande leefbaarheid verzekeren en de leefkwaliteit doen toenemen.

Bij de algemene bespreking drukten verscheidene leden hun waardering uit ten aanzien van het voorliggende ontwerp van decreet. Het zou in ruime mate bijdragen tot een vereenvoudiging, beperking en een grotere doorzichtigheid van de té ingewikkelde procedurevoorschriften. De beschermingsprocedures slepen veelal te lang aan of de Raad van State vernietigt beschermingsbesluiten omwille van procedurefouten. Vandaar ook dat verscheidene leden een aantal kritische bedenkingen hebben geformuleerd.

Een lid kon er niet omheen dat er té snel tot bescherming wordt overgegaan. Hij kon deze bemerking staven aan de hand van cijfergegevens die

een vergelijking weergeven tussen het Vlaamse Gewest en Nederland. De minister wees er in dit verband op dat het begrip dorpsgezicht in Nederland een andere draagwijdte heeft dan in Vlaanderen. Het impliceert daar immers de bescherming van hele dorpskernen die omwille van hun specifieke landschappelijke waarde als geheel dienden te worden beschermd. Vervolgens benadrukte de minister dat inzake de mogelijk te sterk doorgedreven bescherming van stads- en dorpsgezichten in Vlaanderen, we hier moeten afrekenen met een misvatting ter zake. In Vlaanderen refereert het begrip dorpsgezicht aan de omgeving van een beschermd monument.

Meerdere leden van de commissie betreuren dat men zich ook nu weer een kans laat ontglippen om een globaal concept te ontwikkelen inzake de bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten en landschappen. Een lid merkte op dat een geïntegreerd beschermingsbeleid aan de ruimtelijke ordening moet worden gekoppeld. Welk verband bestaat er dus tussen de monumentenzorg en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen? Het gevaar dat de sterke sectoren - zoals landbouw, economie en stedenbouw - de zachte sectoren achter zich zullen laten bij de verdeling van de diverse sectorale aanspraken op de open ruimte, is niet denkbeeldig. Een ander lid meende dat dit aspect het best kan worden ingepast in het beschrijvend gedeelte van het ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en desgewenst, maar dan in eerder beperkte mate, in de Ruimtelijke Kernbeslissingen. In die zin dient de minister een aantal krachtlijnen af te bakenen en mee te delen aan de opdrachtgevers van de Plangroep, eventueel via een beleidsbrief. Ook de monumenten, stads- en dorpsgezichten zullen op die manier dus aan bod komen.

De minister beaamde dat een ruimtelijk beleid moet worden gevoerd vanuit een macro-economisch inzicht. Het bestuur van Monumenten

Timmermans

en Landschappen is betrokken bij de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Inzake de monumenten en de stads- en dorpsgezichten pleitte de minister er overigens voor de kwaliteitsdoelstellingen ter zake in het Structuurplan Vlaanderen op te nemen. De bescherming van landschappen moet een plaats krijgen binnen de hiërarchie van de plannen. Indien de bescherming van een landschap in strijd is met een gewestplan, dan zal het gewestplan voorrang genieten.

Wat het ontwerp van decreet betreffende de landschapszorg aangaat, meende de minister dat een eventuele koppeling aan het onderhavige ontwerp van decreet moeilijk zou zijn, hoewel hij een geïntegreerde aanpak aanmoedigt.

De procedurevoorschriften riepen bij verscheidene leden vragen op. Een lid betwijfelde het praktische nut van de omzetting van de drietrapsprocedure zoals ze op dit ogenblik in het decreet van 3 maart 1976 is opgenomen, in een tweetrapsprocedure. Was dit nodig? In dit verband stipt de minister aan dat deze initiële vereenvoudiging van de procedure een eerste aanzet vormt in de richting van een geïntegreerd beleid. De goedkeuring van het proceduredecreet zal een parallelle bescherming van de monumenten, de stads- en dorpsgezichten én de landschappen mogelijk maken. De financiële last van het openbaar onderzoek waartoe de gemeente opdracht geeft, zal ook door de gemeentebesturen zelf worden gedragen. Indien een gemeente weigert een openbaar onderzoek in te stellen, kan de normale afhandeling van de beschermingsprocedure worden bemoeilijkt. De minister merkte evenwel op dat ook een andere instantie een onderzoek kan openen.

Wat de procedure betreft, verheugde een lid zich erover dat het ontwerp voorziet in een meldingsplicht van de notaris aan de kopers. Voortaan

is de koper dus degelijk ingelicht met betrekking tot de mogelijke financiële implicaties van de aankoop van een beschermd monument. Verassingen inzake de instandhouding ervan zijn dus uitgesloten. De meldingsplicht was weliswaar al in het decreet van 3 maart 1976 opgenomen, maar het ontwerp breidt dit uit tot een meldingsplicht aan het bestuur dat aldus over de verkoop wordt geïnformeerd. Bij een eventuele verwaarlozing door de eigenaars kan zo sneller worden ingegrepen.

Meerdere leden wezen op de veelvuldige wisselingen in de eigendoms-toestand en op de specifieke problemen die in dat verband kunnen rijzen bij de overdracht van beschermde monumenten en hun omgeving naar patrimoniumvennootschappen met de juridische structuur van time-sharing en een internationaal aandeelhouderschap.

De minister deelde mee dat uit ingewonnen informatie bij het bestuur van Monumenten en Landschappen bleek dat er inzake rechtspersonen nog geen problemen bekend zijn. Een andere vraag was of het voorliggend ontwerp inzake verkommering van monumenten soelaas zal bieden.

De minister erkent dat er ook op het federale niveau problemen rijzen inzake de toestand van het gebouwenpatrimonium. Schoolgebouwen komen thans in aanmerking voor een restauratiepremie en in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap is een krediet ingeschreven om aan beschermde gebouwen, waaraan evenwel nog geen functie werd toegekend, de nodige instandhoudings- en restauratiewerken uit te voeren.

Het bestuur van Monumenten en Landschappen is eveneens erg actief op het vlak van de mogelijke herbestemming die aan het militaire gebouwencomplex kan worden gegeven.

Voorts werd opgemerkt dat het handhavingsbeleid te laks is en wordt omzeild. Ook is het bescher-

mingsbeleid inzake de stads- en dorpsgezichten te soepel. Er worden veel fragmentaire architecturale ingrepen gedaan waardoor er een stijlvermenging ontstaat. Ook de architecturale gaafheid van de dorpskerken wordt bedreigd door ondoordachte invulbouw, vernieuwbouw en verkrotting.

Inzake de stijlvermenging verklaarde de minister dat de moderne vereisten van functionaliteit vaak leiden tot het zoeken naar een gulden middenweg. Het samenbrengen van oude en moderne architecturale geheelen is soms een moeilijke opgave.

Met betrekking tot de verkrotting antwoordde de minister dat de financiële last van het zoeken naar een nieuwe functie-Invulling van beschermde monumenten niet volledig mag worden afgewenteld op de overheid. Ook van de eigenaars wordt een grote dosis creativiteit verwacht, ten einde in overleg met de overheid de herbestemming te bepalen. De overheid kan steun verlenen door de toekenning van een restauratiepremie. Tevens mag het gebrek aan een zinnige herbestemming niet dienen als motief tot afbraak.

Inzake de restauratie van privé-woningen wordt, in overleg met de eigenaars, in de beslissing tot toekenning van een restauratiepremie, de verplichting opgenomen tot openstelling voor het publiek. Daarom is de subsidiëring van restauratiewerken thans beperkt tot 40 percent. Een bijkomende financiële inspanning wordt gedaan voor specifieke gebouwen zoals bijvoorbeeld watermolens. De minister belooft tevens de inventaris van de gerestaureerde monumenten die gedurende een bepaalde periode voor het publiek moeten worden opengesteld, aan de gemeentebesturen te overhandigen.

Voorts kwam het geven van een politieke bevoegdheid aan de inspecteurs van monumenten en landschappen nogmaals aan bod. Er werd gevraagd of aan deze inspec-

Timmermans

teurs niet een meer preventieve taak kan worden gegeven.

Hierop werd geantwoord dat de gemeentebesturen inzake preventie een belangrijke rol te spelen hebben.

Bij de tekst van het ontwerp worden meerdere taalkundige opmerkingen geformuleerd door de taalraadsman van de Vlaamse Raad. Sommige suggesties werden, door de mogelijke juridische gevolgen, niet aangenomen.

Er werden amendementen ingediend door de heren Steenwegen en Demeulenaere.

De heer Steenwegen trok zijn amendement nummer 2 in ten gevolge van verklaringen van de minister. Hij diende nieuwe amendementen in, die werden opgenomen in het document nummer 3. Na bespreking wordt ook dit amendement ingetrokken. Bovendien werd in de bijlage bij het verslag het protocol opgenomen dat werd gesloten met de diensten van ruimtelijke ordening en stedenbouw.

De amendementen van de heer Demeulenaere bij artikel 4 en van de heer Steenwegen werden verworpen.

De heer Steenwegen trok zijn amendementen op de artikelen 5, 6 en 8 in, na de bespreking en de toelichting van de minister.

Het gewijzigde ontwerp van decreet werd aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen. **(Applaus)**

De voorzitter : de heer Demeulenaere heeft het woord.

De heer J. Demeulenaere (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, na het zeer uitgebreide verslag kan ik kort gaan.

Het bedoeling van het voorliggend ontwerp van decreet is de actualisering van het decreet van 3 maart 1976.

De voornaamste doelstelling is de vereenvoudiging van de procedure naast een versteviging van de rechtszekerheid van alle betrokken partijen en een betere bescherming van ons patrimonium. Het beperken van de procedure van drie tot twee stappen lijkt ons positief. De eigenaars van onroerende goederen gelegen binnen een stads- of dorpsgezicht worden nu individueel verwittigd waar zij tot op heden enkel langs het openbaar onderzoek of via publicaties van de pers kennis nemen van de beschermingsprocedure. De eigenaars kunnen voortaan rechtstreeks bij het bestuur Monumenten en Landschappen hun bezwaar kenbaar maken. Ook deze wijziging ervaren wij als zeer gunstig al beseffen wij heel goed dat de betekening niet altijd van een leien dakje zal lopen, zeker niet in die gevallen waarbij verschillende eigenaars zijn betrokken zoals in het geval van timesharing. Inzake de ontwerpen van lijst wordt door de Raad van State terecht de bemerking gemaakt dat in geen procedureregeling is voorzien omtrent de totstandkoming van die ontwerpen. Tot op vandaag werd in het decreet de mogelijkheid ingeschreven voor particulieren en openbare besturen om monumenten, stads- en dorpsgezichten voor te stellen met het oog op bescherming. En volgens uw eigen administratie, mijnheer de minister, is de aanbreng vanwege bevolking en openbare besturen zeer belangrijk.

Vandaar ons amendement waarbij wij de mogelijke inbreng van openbare besturen en particulieren expliciet willen vermeld zien in het decreet zoals dit tot op heden het geval was. Zo brengt u de burger dichter bij het politieke gebeuren, betreft u de waakzame en bewuste burger rechtstreeks bij het beleid inzake ons patrimonium. Opnemen in het verslag dat particulieren en openbare besturen voorstellen kunnen aanbrengen, betekent enerzijds toegeven dat wij gelijk hebben maar anderzijds een koppig vasthouden aan

het verzwijgen van die mogelijkheid in het decreet.

Omwille van dezelfde reden willen wij opnieuw ingeschreven zien dat de ontwerpen van lijst voor openbaar onderzoek worden gepubliceerd in tenminste drie dag- of weekbladen. Wij beseffen zeer goed dat aan een dergelijke publicatie een prijskaartje hangt. Er zijn echter nog streken in het Vlaamse land, dat werd door de administratie bevestigd, waar de bevolking nog onwetend is inzake bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, waar de bevolking tot op heden onvoldoende is voorgelicht, niet gesensibiliseerd en nog minder gemotiveerd is ten opzichte van de bescherming van ons patrimonium. Ook hier mist u, mijnheer de minister, de kans om de bevolking bij het beleid te betrekken. Vandaar het VLD-amendement dat ertoe strekt een publicatie in tenminste drie Nederlandstalige dag- of weekbladen te verplichten. Het betekent inderdaad tevens een vorm van subsidiëring maar die ook zeer nuttig, doelgericht en efficiënt is. De VLD wil de burger dichter brengen bij het politieke gebeuren. Blijkbaar wil de Vlaamse regering dit in duidelijk mindere mate. Omdat wij echter van mening zijn dat ondermeer de vereenvoudiging van de procedure zeer positief is, zal de VLD dit decreet goedkeuren. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Verreycken heeft het woord.

De heer W. Verreycken (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, vermits het mij onmogelijk was om de commissiebesprekingen over dit ontwerp van decreet bij te wonen, zal ik geen opmerkingen maken over de totstandkoming van dit decreet, noch over de grond van de zaak. Dit zou niet eerlijk zijn tegenover de mensen die wel degelijk aan de commissievergaderingen hebben deelgenomen.

Verreycken

Het kan mij trouwens enkel verheugen dat door dit ontwerp een beter wapen wordt aangereikt tegen promotoren die cultureel en historisch erfgoed enkel door een zakelijke bril bekijken. Wanneer een uitzicht op een historisch gebouw of op een stads- of dorpsgezicht een financiële meerwaarde kan geven aan een nieuwbouw, wordt deze kans maximaal benut. Dat daardoor al de andere oog-genietters van deze monumenten visueel worden geschokt, is voor de promotoren van geen belang. Wat telt, is de zakelijke meerwaarde.

Ik beperk mij dus bewust tot het toetsen van de nieuwe normen die worden aangereikt, aan de werkelijkheid. Op die manier wil ik te weten komen of de chaosbouw in de toekomst onmogelijk zal worden gemaakt, ten minste binnen een vrijwaringszone rond monumenten en rond stads- en dorpsbeelden.

Ik zal de normen toetsen aan vier concrete voorbeelden.

Ten eerste, in een nieuwsuitzending van vorige zondag verklaarde een groene collega dat hij alle middelen zou aanwenden om een rechtsgeldige bouwvergunning aan te vechten, die het historisch waardevolle Begijnhof van Aarschot onherstelbaar zou verminken. Graag vernam ik van de minister of het nieuwe decreet wapens aanreikt om een dergelijk aanvechten mogelijk te maken.

Ten tweede, in Voeren wordt door het gemeentebestuur een regelrechte tegenwerkingspolitiek gedemonstreerd. Elk waardevol uitzicht mag daar immers worden vernietigd indien daarmee het Vlaams karakter van Voeren verder wordt weggemoffeld. Een zeer verdienstelijke Vlaamse toeristische vereniging wijst echter stelselmatig op Voerense monumenten, waardoor de dorpsgezichten wel degelijk tot toeristische trekpleisters zijn geworden, tot grote frustratie van de anti-Vlaamse colle-

geleden, die ter vernietiging van het dorpsgezicht een beroep konden doen op Waalse gelden om een Centre Culturel Francophone te bouwen, dat eruit ziet als de meest afschuwelijke tang op het klassieke varken. Het rustieke centrum van Sint-Martens-Voeren werd onherstelbaar verminkt door cultuurhistorische barbarij. Ik vraag mij dan ook af of het nieuwe decreet dergelijke schanddaden in de toekomst kan voorkomen.

Terloops had ik graag van de minister vernomen hoever de procedure is gevorderd tot bescherming van de acht monumenten en de drie dorpsgezichten in Voeren, waarover ik reeds verschillende schriftelijke vragen heb gesteld. De antwoorden die u hierop hebt gegeven, gaven ongetwijfeld blijk van uw bekommernis om de Voerense monumenten te bewaren wegens hun historische waarde. Ik kan dit alleen maar toejuichen. Uiteraard meen ik nog steeds dat het aangewezen zou zijn om in het kader van de bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten het grootste deel van het Voerense landschap - ongeveer 50 vierkante kilometer - als een soort Vlaams nationaal park te beschouwen. De aantrekkingskracht van het gebied zou hierdoor ongetwijfeld onmiddellijk toenemen, terwijl ook het economische effect van een toeristenstroom welkom zou zijn.

Mijnheer de minister, een derde concreet voorbeeld ligt nog altijd in uw eigen provincie en doet zelfs problemen rijzen met uw eigen partijgenoten die zich vragen stellen bij wat er in Opgrimbie gebeurt. In Opgrimbie worden een kasteel en een park bedreigd. Overigens is ook uw provinciegenoot, minister Kelchtermans, in dit debat betrokken. Ik vraag me af of dit decreet geen wapen biedt om een waardevol natuurgebied voor vernieling te behoeden. Het gaat niet op dat fundamentalisten - toegegeven - van een hogere filosofische overtuiging zich zouden beroepen op een voorkeursbehandeling, waar-

door zij de facto een vernielingsvergunning in de plaats van een bouwvergunning zouden krijgen. Dat de inspiratrice van deze vernieling conquistadorbloed heeft, mag geen rol spelen. Wie ons erfgoed dreigt te verknoeien, al dan niet met conquistadorarrogantie, al dan niet komende uit Laken, moet worden teruggefloten. Mijnheer de minister, zal u overleg plegen met minister Kelchtermans ten einde aan dit voorafgaand gelegaliseerd bouw misdrijf een einde te maken? Dit decreet biedt u daartoe de mogelijkheid.

Een vierde en laatste voorbeeld betreft Antwerpen. Antwerpen is ziek in het bedje van de vernielzuchtige bouwpromotoren. In Antwerpen wordt helemaal geen rekening gehouden met enige vrijwaringszone rond beschermde monumenten, want tegenover het beschermde kasteel het Steen, vlak naast de beschermde monumenten van de Palingbrug 6 en 8, midden tussen al deze monumenten die opgenomen werden in de catalogus van het beschermd cultuurpatrimonium, wordt een hypermodern gebouw gepland. Zelfs de overblijfselen van de oude Burchtmuur van het Steen - bij koninklijk besluit van 2 september 1976 beschermd met alle zichtbare en niet-zichtbare gedeelten - dreigen te verdwijnen onder de fundamenten van dit nieuw drakerig gebouw. Voor dit Steenmonster - Antwerpen heeft duidelijk nood aan een monster, een draak - werd een rechtsgeldige bouwvergunning uitgereikt. Na verschillende afwijzingen door de stedelijke bouwcommissie werd inderdaad heel snel het dossier voor een vijfde maal door de commissie gesluisd met als resultaat een gedeeld advies dat als gunstig kon worden geïnterpreteerd.

Mijnheer de minister, zal dit nieuwe decreet u een wapen aanreiken om bouwpromotoren zonder enig cultuurhistorisch gevoel het handwerk te beletten of minstens te belemmeren? In hoeverre is een bouwvergunning

Verreycken

ning geldig als zij ertoe leidt dat een stadsgezicht onherstelbaar wordt beschadigd, in hoeverre is een bouwvergunning geldig als zij na een hoogst bedenkelijke procedure wordt gegeven of indien zij de facto een betaalde vernielvergunning is.

Mijnheer de minister, ziedaar vier concrete vragen over Aarschot, Voeren, Opgrimbie en Antwerpen. Toen ik pas in de Senaat was, zei een collega mij dat het noodzakelijk is om elke wet te toetsen aan de maximale draagwijdte ervan en niet enkel aan de soms vergoelijkende verklaringen die worden gedebiteerd. Het zal me dan ook benieuwen of dit decreet, in zijn maximale toepassing, het Vlaamse landschap, de Vlaamse monumenten, de Vlaamse stads- en dorpsgezichten, een betere bescherming kan bieden tegen vandalisme, al dan niet geofficialiseerd, al dan niet gelegitimeerd door beïnvloedbare politici en kabinetsmedewerkers. Uw antwoord zal aantonen of we vandaag aankijken tegen een tekst, weliswaar geschreven met de beste bedoelingen, die inderdaad afdwingbaar is in de dagdagelijkse werkelijkheid van de vriendjesvergunningen. Ik hoop echt dat uw antwoord mijn twijfel zal tegenspreken, het cultuurhistorisch erfgoed ten bate, de vernielzuchtigen ten kwade.

De voorzitter : De heer Steenwegen heeft het woord.

De heer L. Steenwegen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het decreet dat wij thans bespreken en dat ook in de commissie ernstig werd behandeld, is inderdaad een proceduredecreet met als doel de procedure sneller en eenvoudiger te laten verlopen en meer rechtszekerheid te bieden.

Wellicht daarom heerst hierover eenstemmigheid, zowel hier in de plenaire vergadering als in de commissie.

Toch rijst de vraag of de wetgeving ter zake niet doorzichtiger moet worden gemaakt. Het was misschien aangewezen geweest een totaal nieuw decreet op te stellen. Inderdaad, ik stel vast dat thans wetteksten uit verschillende perioden moeten worden samengevoegd en ik vrees dat dit niet altijd even duidelijk zal zijn.

Vervolgens vraag ik mij af wat moet worden ondernomen om de wetgeving op het terrein sterker toe te passen. Dat is in feite de kern van de zaak. Iedereen geeft toe dat het andermaal om een inhoudelijk mooi opgesteld decreet gaat, maar er wordt telkens onmiddellijk aan toegevoegd dat het ook moet worden toegepast. De situatie op het terrein toont aan dat op dat vlak nog heel wat moet gebeuren.

Een spreker had het daarnet over het begijnhof van Aarschot. Welnu, het stoort mij uitermate dat bewoners moesten vaststellen dat de procedure niet correct verliep en dat de omwonenden ter zake hun verantwoordelijkheid moeten opnemen, terwijl de minister die hierover gisteren nog werd geïnterpelleerd, zulks weigert. Dat kan ik niet nemen.

Mijnheer de minister, wanneer zal eens een wet tot stand komen met een dergelijk sterk effect zodat ook komende generaties zich zullen kunnen wenden tot het bouwkundig verleden zonder dat er blijvend afbreuk wordt gedaan aan bestaande monumenten?

Wij poogden een ernstige discussie te voeren in de commissie en daarvoor hadden wij een aantal amendementen ingediend. Een ervan zullen wij behouden.

Volgens ons moet ook de inventaris worden aangewend tijdens de procedure, omdat het een belangrijk en zinvol instrument is waarvan tot op heden te weinig gebruik werd gemaakt. Wij schonken uiteraard aandacht aan de bezwaren die in dat opzicht werden geformuleerd. Het is

inderdaad moeilijk het gebruik van de inventaris te veralgemenen, omdat niet alle gebouwen in Vlaanderen erin zijn vervat. Wij hopen echter dat de regeling via het protocol efficiënt zal verlopen, zodat Stedebouw voor de geïnventariseerde monumenten, wanneer een vergunning wordt aangevraagd, een advies zal moeten inwinnen bij de dienst Monumenten en Landschappen.

Ten opzichte van het vorige decreet verdwenen evenwel een aantal goede elementen, onder andere de passus in verband met de inspraak. Vroeger stond er expliciet vermeld dat zowel openbare besturen als particulieren aan de minister konden vragen om monumenten of stads- en dorpsgezichten op te nemen in de inventaris. Het wegvallen van deze passage geeft de indruk dat de gegroeide belangstelling voor monumenten en landschappen niet wordt gewaardeerd. Door een dergelijke passage uit de tekst te schrappen, wordt volgens ons een verkeerd signaal uitgezonden.

Mijnheer de minister, u verbond tevens een protocol aan dit decreet, waarvan de inhoud mij tot nadenken stemt.

Mag ik met u even punt 3 overlopen? Dit punt bevestigt de rechtspraak van de Raad van State met betrekking tot de eventueel op te leggen erfdiensbaarheden. De bescherming van het monument wordt daarmee ondergeschikt gemaakt aan de plannen van aanleg. Dit is een zeer technische discussie. Ik zal mijn standpunt verduidelijken aan de hand van een concreet voorbeeld. Wanneer een watermolen gelegen is in de dorpskom van een landelijke gemeente, dan is het de bedoeling van de wetgever om niet enkel het gebouw te beschermen, maar ook de directe omgeving, de zogenaamde molinotoop. Met deze bescherming legt men automatisch erfdiensbaarheden op aan de eigenaars van de percelen in de directe omgeving. Wanneer die molen bijvoorbeeld in de bebouwde kom bevindt, dan

Steenwegen

wordt de eigenaars van de naast de molen liggende percelen een bouwverbod opgelegd. Dit denkspoor wordt door de Raad van State niet erkend. U kent de redenering. Hij is van oordeel dat het specifieke beschermingsbesluit van de watermolen in een dorpskom in een algemeen plan van aanleg moet kaderen.

Mijnheer de minister, monumentenzorg is de jongste jaren belangrijker geworden omdat de belangstelling ervoor is toegenomen. Dertig jaar geleden bij de opmaak van de gewestplannen was dat anders. Bovendien herinner ik eraan dat het begrip monument evolutief is. Met andere woorden, vandaag beschouwen wij meer gebouwen als monumenten en interpreteren wij het begrip monument ruimer.

Ik kom terug tot mijn voorbeeld. De Raad van State kan of zal zijn uitspraken wijzigen wanneer de wetgeving wordt aangepast. Daarenboven zal de Vlaamse Raad zich binnenkort buigen over het nieuwe ontwerp van decreet op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening. Daarin zal specifieke aandacht worden besteed aan de monumenten. Precies daarom vind ik punt drie van het protocol ongepast en politiek verkeerd.

Mijnheer de minister, u moet de monumenten verdedigen. Wanneer ik die paragraaf lees, krijg ik evenwel de indruk dat u zich erbij neerlegt dat sterkere sectoren de zwakke mogen verdrukken. Een minister die opkomt voor de monumenten, had een dergelijke tekst geweigerd. Hiermee lijkt het alsof u de strijdbijl begraaft vooraleer pogingen worden ondernomen om in de wetgeving op de ruimtelijke ordening te pleiten voor een sterkere bescherming van de monumenten.

Dit feit vindt mijns inziens plaats in een bredere, negatieve beweging. Ik stel vast dat wij nog steeds wachten op het decreet op de beschermde landschappen. Het is nog steeds

wachten op het decreet op de regionale landschappen. Ik merk ook op dat de sterkere sectoren de bespreking van deze decreten bemoeilijken nog vóór ze op de politieke agenda van de Raad staan. Ik vrees bijgevolg dat die paragraaf uit het protocol een bewijs is van de kracht van de lobby's.

Mijnheer de minister, ik heb gezegd dat het decreet staat of valt met wat er op het terrein gebeurt. Het punt 3 van het protocol doet weinig goeds vermoeden. Hopelijk kunt u in uw antwoord mijn vrees kenteren en zal u bij de bespreking van het ontwerp van decreet op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening in de Vlaamse regering aandringen op een sterkere bescherming van de monumenten.
(Applaus bij A GAL EV)

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de verslaggever voor zijn uitgebreid verslag. Het geeft uitstekend de uitvoerige discussies weer in de commissie van 12 en 24 januari laatstleden. Ik dank ook alle fracties, zonder onderscheid, voor de positieve ondertoon van de besprekingen. Het is constructief de wijze waarop het Vlaamse parlement een heel belangrijk maatschappelijk thema kan aanpakken.

Aangezien het verslag ook zeer volledig is, meen ik dat de discussie in de plenaire vergadering niet moet worden overgedaan. Ik zal mij dus beperken tot het antwoorden op de zeer concrete vragen van de heren Demeulenaere, Verreycken en Steenwegen.

Mijnheer Demeulenaere, het is inderdaad juist dat een van de grote verworvenheden van dit decreet is dat de procedure wordt beperkt van drie tot twee stappen. Het past inderdaad in de opzet van de Vlaamse regering om de procedures te vereenvoudigen en te versnellen, hetgeen vooral voor de rechtsonderho-

rigen, voor de burger maar ook voor lokale besturen en voor ons eigen bestuur zeer belangrijk is en een vereenvoudiging betekent zodat wij met de essentiële taken kunnen bezig zijn.

In de commissie heb ik gezegd uw bekommernis, uitgedrukt in uw amendement, wel te begrijpen om de burger rechtstreeks bij het beleid te betrekken. U pleit ervoor dit principe uitdrukkelijk opnieuw in een artikel op te nemen zodat de mensen zelf voorstellen kunnen formuleren betreffende een beschermingsbesluit. Mijns inziens is zulks overbodig in het kader van het geheel van de maatregelen inzake openbaarheid van bestuur. Het is niet de bedoeling dit in elk decreet te herhalen.

Wat de publikatie in de kranten betreft, blijkt dat deze formule in de realiteit weinig respons kreeg en ook vrij veel kost. Zoals u weet, heeft de regering maatregelen genomen ter ondersteuning van de schrijvende pers.

De vragen van de heer Verreycken sluiten min of meer aan bij die van de heer Steenwegen, namelijk in hoeverre het decreet op het terrein zelf afdwingbaar is.

Twee elementen zijn ter zake belangrijk, met name door de versnelling in de procedure kunnen wij ook korter op de bal spelen. Het is de bedoeling met de beperkte staf waarover wij beschikken - het hele bestuur Monumenten en Landschappen omvat een negentigtal mensen, hoofdbestuur en buitendiensten inbegrepen - dank zij de vereenvoudiging in de procedure het aantal beschermingen te kunnen verhogen. U weet dat wij in Vlaanderen momenteel ongeveer 5.000 beschermde monumenten hebben ; in Nederland ligt dit aantal beduidend hoger. In Vlaanderen zijn er meer dan 30.000 beschermenswaardige gebouwen of voorwerpen. Wij moeten nog een enorme achterstand inhalen, wat zeer grote inspanningen vraagt. Dank zij de nieuwe automatisering

Sauwens

moet het echter mogelijk zijn het tempo op te voeren.

De vraag werd gesteld of de mogelijkheid bestaat, in concreto inzake Voeren, om de gouverneur te laten optreden in de plaats van een onwillige gemeente. Deze procedure werd in het decreet ingeschreven. Dit betekent concreet een veertigtal beschermingsbesluiten voor Voeren die na goedkeuring van het decreet kunnen worden doorgezet en waarop al anderhalf jaar wordt gewacht.

Er was ook een vraag over Aarschot. Ik ben ervan overtuigd dat er op het terrein nog heel wat pijnpunten zijn. Ikzelf heb het dossier nog niet bestudeerd. Mijns inziens is het goed dat wij het nieuwe departement Leefmilieu en Infrastructuur, Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen in één bestuur kunnen laten functioneren zodat de ambtenaren van Ruimtelijke Ordening sneller op de hoogte zullen zijn van de bekommernissen van het bestuur Monumenten en Landschappen.

Die integratie is dus volop aan de gang. Dat vraagt een inspanning van alle betrokkenen maar op termijn is dit de enige juiste oplossing. Bij ruimtelijke ordening wordt rekening gehouden met de inzichten ter zake. Mijnheer Steenwegen, het is niet vanzelfsprekend dat dit in aanmerking wordt genomen bij het opstellen van het Structuurplan Vlaanderen. Het gaat immers om twee heel verschillende zaken. De bestemmingsplannen op het niveau van de gewestplannen zijn macro-gegevens terwijl de beschermingsbesluiten individuele maatregelen zijn, perceel per perceel en kadastrummer per kadastrummer. De kwaliteitsdoelstellingen monumenten- en landschapszorg moeten mee worden opgenomen in de doelstellingen van het Structuurplan Vlaanderen. Als bestuur hebben wij daar een rechtstreekse inbreng in. Dit is vooral belangrijk voor een aantal oude

Vlaamse steden waar men op zeer kleine oppervlakten verzamelingen vindt van heel waardevolle objecten. Dit zal letterlijk mee ingekleurd moeten worden. De concrete toepassing zal dossier per dossier behandeld worden. Een nieuwigheid op dat vlak is dat de inspecteurs van het bestuur na goedkeuring van het ontwerp van decreet politionele bevoegdheid zullen krijgen. Zij zullen zelf PV's kunnen opstellen en niet langer afhankelijk zijn van de medewerking van politie en rijkswacht die soms terugschrikken voor de verregaande financiële gevolgen van deze dossiers. De eigen politionele bevoegdheid is hier dan ook erg belangrijk.

Men heeft hier ook vragen gesteld over de omgeving, of met de nieuwe term de vrijwaringszone rond beschermde monumenten. Vroeger werd alleen de middeleeuwse of romaanse kerktoren beschermd en het schip van de kerk niet. Er zijn tientallen dergelijke gevallen in Vlaanderen. Bijna wetenschappelijk historisch onderzoek was bepalend om het gebouw al dan niet te beschermen. In de loop van de laatste decennia en vooral gedurende de laatste jaren zijn de inzichten op dat vlak helemaal veranderd. Men ging een monument meer in zijn omgeving bekijken. Dat betekent dat niet alleen hele gebouwencomplexen worden beschermd maar ook de omgeving. Daarom is de heel specifieke omschrijving van de stads- en dorpsgezichten in het ontwerp van decreet opgenomen. U vindt dat in artikel 2 van dit ontwerp van decreet. Een stads- en dorpsgezicht is niet alleen een groepering van een of meer monumenten, het artikel vermeldt ook de directe er onmiddellijk mee verbonden visuele omgeving van een monument die door haar beeldbepalend karakter de intrinsieke waarde van het monument tot zijn recht doet komen en door haar fysische eigenschappen de instandhouding en het onderhoud van het monument kan waarborgen. Met deze omschrijving komen wij tegemoet aan een aantal

bezwaren die door de Raad van State werden geformuleerd. We zullen hiermee ook het monument in zijn ruimere omgeving kunnen vrijwaren. Op deze manier wilden we het idee van de vrijwaringszone concreet vorm geven in dit decreet.

U hebt mij ook een vraag gesteld over Opgrimbie. Dat is hier momenteel niet aan de orde omdat in dat geval de landschappelijke, geomorfologische en natuurwaarde van het gebied voldoende aanleiding geven om een procedure van bescherming als landschap op te starten. Hier behandelen wij de monumenten en de stads- en dorpsgezichten. De landschapsbescherming moet nog aan bod komen. Ze staat morgen op de agenda van de Vlaamse regering. We zullen hier samen met u op blijven aandringen en we hopen dat ook hier de aanhouder zal winnen. U hebt gelijk als u zegt dat een aantal sectoren het op dit ogenblik moeilijk hebben met de belangstelling voor landschappen en milieuzorg. Het decreet op de regionale landschappen zal mijn volgende opgave zijn. Ik zal trachten dat in februari of maart goedgekeurd te krijgen door de Vlaamse regering zodat we dit hier in de loop van de volgende maanden kunnen bespreken.

In het geval van Opgrimbie is het duidelijk dat de procedure die men heeft gevolgd, vragen oproept. Ik wil mij daar niet over uitspreken omdat dit tot de bevoegdheid van collega Kelchtermans behoort. Wel bereidt het bestuur een dossier voor, niet alleen voor de bescherming van de betrokken percelen maar ook voor de bredere omgeving. De waarde als landschap op de rand van het Kempisch plateau, vlak bij het natuurservaat van de Ziebeek, volstaat daarvoor. Dat blijkt nu reeds zeer duidelijk.

Mijnheer de voorzitter, tot slot wens ik nog te antwoorden op een bedenking van de heer Steenwegen. Ik denk dat wij in het spanningsveld zitten tussen een zeer klein bestuur met verregaande decreetgeving die veel

Sauwens

mogelijkheden biedt, tussen wat enerzijds kan en anderzijds wat op het terrein moet kunnen worden afgedwongen. Ik denk dat het goed is dit in diverse stappen te doen, voortbouwend op wat de wet van 1931 en het decreet van 1976 ons vanuit de ervaring aanreiken.

Met dit decreet zal het Vlaamse beleid over een krachtiger instrument beschikken. Ik begrijp goed uw vraag in verband met inventarissen. Wij hebben ook de poging gewaagd maar wij stuiten op te veel praktische bezwaren om de inventarisatie zelf als instrument uit te bouwen. Ook voor de rechtszekerheid lijkt het niet aangewezen. Trouwens, een aantal gebouwen in die inventarissen vermeld, werden intussen reeds afgebroken. Er zijn ook interpretatieproblemen in verband met wat als beschermd monument nog aanwezig is. Ik denk dat we er alle belang bij hebben om er stapsgewijze voor te zorgen dat, in de concrete toepassing, zowel de lokale besturen als de bevolking, als onze eigen ambtenaren en politiediensten mee de toepassing op het terrein kunnen afdwingen.

In die zin ben ik ervan overtuigd dat deze kleine aanpassingen enerzijds de overheid een sterker instrument in handen geven en anderzijds de burger een grotere rechtszekerheid geven via de individuele verwittiging van de eigenaar, via de bestaande meldingsplicht door de notarissen enzovoort.

Ik ben ervan overtuigd dat de snelle procedure, de vereenvoudiging en een aantal concrete moeilijkheden die uit de weg werden geruimd, ervoor zullen zorgen dat dit decreet, na de wet van 1931 en het decreet van 1976, een belangrijke stap zal zijn op de lange weg naar een betere monumentenzorg in Vlaanderen.

De voorzitter : De heer Demeulenaere heeft het woord.

De heer J. Demeulenaere : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wat denkt u over wat de heer Goedleven heeft gezegd inzake de aanbreng van de burgers in verband met de inventaris die dermate is opgezwollen, precies door die burgers die verschillende monumenten in de kijker hebben gesteld. Dat is trouwens het voorwerp van onze eerste amendement.

In verband met ons tweede amendement verwijs ik opnieuw naar de heer Goedleven. Hij heeft gezegd dat er in het Vlaamse land nog heel wat streken zijn waar de burger nog helemaal niet op de hoogte is van de bescherming van monumenten en landschappen. Bijgevolg meen ik dat de publikatie wel degelijk van belang is.

Trouwens, de tekst van ons amendement stond letterlijk in het vorige decreet. Het was zeker niet zinloos om die twee zaken daarin op te nemen. Dat is en blijft onze mening.

De voorzitter : De heer Verreycken heeft het woord.

De heer W. Verreycken : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn hoopgevend antwoord. Ik neem aan dat ik mijn fractie probleemloos zal kunnen adviseren om dit ontwerp van decreet goed te keuren.

Ik handhaaf nochtans mijn opmerking dat de raakpunten met de bevoegdheden van de heer Kelchtermans zeer duidelijk aanwezig waren. Zowel bij de voorlezing van het verslag als uit het antwoord van de minister komt dit duidelijk tot uiting. Het zou mij dus niet onzinnig lijken om bij voorbeeld de teksten van onze uiteenzettingen tussen de beide collega's uit te wisselen, zodat op sommige concrete vragen, die vooraf reeds naar de heer Kelchtermans werden doorgeschoven, een antwoord kan volgen.

Wat de visie van de minister op de landschapsbescherming betreft, stel ik voor om daar toch iets meer spoed

achter te zetten. De minister toont weliswaar zelf aan dat hij er haast achter zet, maar ik meen dat die spoed moet worden opgedreven. Indien wij de landschapsbescherming gerust laten, dan denk ik dat wij binnenkort enkel nog schandlappen in plaats van landschappen zullen kunnen beschermen. Dat zou mij bedroeven. Er zou in Vlaanderen niet veel meer over blijven.

In verband met de Antwerpse aanslag op de vrijwaringszone rond Het Steen, waar zeker en vast van politieke beïnvloeding sprake is, vraag ik mij toch af wat ik moet doen om die vrijwaringszone inderdaad te vrijwaren voor bouwpromotoren die het cultuur historisch erfgoed van de stad willen vernietigen.

Ik laat het dossier zeker in de Antwerpse regio niet los, maar het zou een steun betekenen voor de bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten als ook de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid in dit verband zou opnemen en dus een vrijwaringszone ook als dusdanig zou beschermen voor aanslagen. Ik dank de minister toch nog voor de vele duidelijke antwoorden.

De voorzitter : De heer Steenwegen heeft het woord.

De heer L. Steenwegen : Mijnheer de minister, denkt u dat door de herziening van dit decreet ook de onmiddellijke omgeving van een watermolen, bijvoorbeeld het weiland aan de overkant van een beek, zal beschermen? Dat druist namelijk in tegen de beslissingen van de Raad van State.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de voorzitter, collega's ik beperk mijn antwoord tot drie elementen om het debat niet te ver te leiden.

Mijnheer Demeulenaere, u onderschat de Vlamingen. Ze getuigen namelijk van een enorme belangstelling voor omgevingszorg en de kwaliteit van die leefomgeving en het

Sauwens

historisch patrimonium dat onze voorouders ons hebben nagelaten. Denk daarbij maar aan het reusachtige succes van de open monumentendagen. Zelfs in de meest afgelegen landelijke gebieden vinden we die grote bekommernis terug. Het is zinloos via een decreetbepaling de bevolking op te roepen om waardevolle monumenten aan te stippen. Dat zou het bestuur 'alleen maar overrompelen met vragen. De administratie moet zich op dit ogenblik toespitsen op de uitbouw van de wetenschappelijke dossiers en de kwaliteitstoesting die als basis voor de bescherming moeten dienen.

Wat de publikatie in de kranten betreft, blijkt in de praktijk dat daarop weinig reactie is gekomen. Alle betrokken eigenaars zullen individueel worden verwittigd en op die manier besparen we jaarlijks ongeveer 3 miljoen frank aan advertenties in de kranten. Daarmee kunnen we dan nuttiger werk verrichten.

Mijnheer Verreycken, we hebben niet de bedoeling als een soort brandweerman op te treden en het bestuur Monumenten en Landschappen wil in geen geval collega's op de vingers tikken. Een preventief beschermingsbeleid geniet dus de absolute voorkeur. De waarde van het monument, het beschermde landschap of stads- of dorpsgezicht wordt dan ook als kwaliteitsdoelstelling geïntegreerd in de verschillende beleidsniveaus worden toegepast conform de decreten. Er bestaat dus een duidelijke hiërarchie in de regelgeving. Ons beleid Ruimtelijke Ordening steunt op het decreet ter zake, op het Structuurplan Vlaanderen op macro-schaal en ingevuld door gewestplanning en bijzondere plannen van aanleg op lager niveau. Daarin zullen de kwaliteitsdoelstellingen van Monumenten- en Landschapszorg worden geïntegreerd. Het gegeven ruimtelijke ordening blijft evenwel primeren. In de loop van de voorbije decennia hebben rechtscol-

leges deze discussie overigens geklaard.

Mijnheer Steenwegen, uit dit preventief gegeven zal een perfect parallelisme ontstaan wat de procedure voor landschappen, monumenten en stads- of dorpsgezichten betreft. We zullen zodoende dankzij de nieuwe definitie inderdaad de molen als dusdanig én de onmiddellijke omgeving als dorpsgezicht kunnen beschermen. Voor de verdere omgeving zal dan een procedure voor de bescherming van landschappen kunnen worden ingezet. Praktisch is dit decreet dus de oplossing voor het probleem dat u hebt geschetst.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Artikel 2, 3°, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten wordt vervangen door de volgende tekst :

„3° stads- of dorpsgezicht :

- een groepering van één of meer monumenten en/of onroerende goederen met omgevende bestanddelen,

zoals onder meer beplantingen, omheiningen, waterlopen, bruggen, wegen, straten en pleinen, die vanwege haar artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde van algemeen belang is ;

- de directe, er onmiddellijk mee verbonden visuele omgeving van een monument, bepaald in 2° van dit artikel, die door haar beeldbepalend karakter de intrinsieke waarde van het monument tot zijn recht doet komen dan wel door haar fysische eigenschappen de instandhouding en het onderhoud van het monument kan waarborgen ;“.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

Het opschrift van afdeling 1 van hoofdstuk IV van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten wordt vervangen door de volgende tekst :

„AFDELING I

De ontwerpen van lijst van de voor bescherming vatbare monumenten en stads- en dorpsgezichten”.

Artikel 4

Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt vervangen als volgt :

„Artikel 5

§ 1. De regering stelt de ontwerpen van lijst van voor bescherming vatbare monumenten en stads- en dorpsgezichten vast. Deze ontwerpen van lijst vermelden de erfdienstbaarheden die met het oog op de bescherming worden opgelegd.

§ 2. De ontwerpen van lijst worden :

1° bij ter post aangetekende brief ter advies voorgelegd aan de bestuurlijke entiteit bevoegd voor ruimtelijke ordening en stedenbouw en aan de betrokken gemeente(n) en provincie(s). Deze adviezen worden

Voorzitter

binnen zestig dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post uitgebracht, zoniet worden ze geacht gunstig te zijn ;

2" bij de betrokken gemeentebesturen neergelegd voor het openen van een openbaar onderzoek en het opstellen van een proces-verbaal waarin de opmerkingen en bezwaren worden opgenomen. Bij voor bescherming vatbare stads- of dorpsgezichten wordt een bericht omtrent het openbaar onderzoek aangeplakt zoals aangeduid op het plan bij het ontwerp van lijst. Het openbaar onderzoek gaat in uiterlijk veertien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening en duurt dertig dagen. Tijdens het openbaar onderzoek ligt het ontwerp van lijst en het dossier dat een inhoudelijke beschrijving en evaluatie bevat, ter inzage bij de betrokken gemeente(n). Bij het verstrijken van de termijn wordt het openbaar onderzoek door de gemeente(n) afgesloten. Binnen vijftien dagen na het afsluiten zenden zij hun proces-verbaal over aan de betrokken buitendienst van de administratie.

Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn geopend openbaar onderzoek kan de gouverneur van de betrokken provincie dit onderzoek organiseren. In dit geval gaat de termijn van het openbaar onderzoek in uiterlijk vijftien dagen te rekenen vanaf de datum van afgifte ter post van het bericht dienaangaande vanwege de administratie en duurt dertig dagen ;

3" bij ter post aangetekende brief betekend aan de eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers zoals bekend bij de Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen op de datum van het ontwerp van lijst. Zij kunnen hun opmerkingen en bezwaren indienen bij de respectieve buitendiensten van het Bestuur Monumenten en Landschappen binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening. Gedurende deze termijn ligt het dossier ter inzage op de betrokken buitendienst van het Be-

stuur Monumenten en Landschappen ;

4" bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De personen die overeenkomstig § 2, 3" in kennis werden gesteld van het ontwerp van lijst, geven bij ter post aangetekende brief kennis aan de huurders of de bewoners van het ontwerp van lijst dat hun betekend werd, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 15 van dit decreet. In de betekening aan de in § 2, 3" bedoelde personen wordt deze verplichting vermeld.

§ 4. De personen die overeenkomstig § 2, 3" in kennis werden gesteld van het ontwerp van lijst, geven bij ter post aangetekende brief kennis van de eventuele gewijzigde eigendoms-toestand aan de bevoegde buitendienst van het Bestuur Monumenten en Landschappen, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening, op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 15 van dit decreet. In de betekening aan de in § 2, 3" bedoelde personen wordt deze verplichting vermeld. De nieuwe eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers worden op hun beurt betekend overeenkomstig § 2.

§ 5. De vergunningverlenende instanties en de gemachtigde ambtenaar van stedenbouw zijn ertoe gehouden, binnen dertig dagen na ontvangst van de vergunningsaanvraag, advies in te winnen bij de regering of haar gemachtigde voor alle vergunningen die verleend worden overeenkomstig de wet- en decreetgeving inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw. Zij zijn daartoe gehouden, onverminderd de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud die door een besluit van de Vlaamse regering bepaald werden. De regering of haar gemachtigde brengt binnen dertig dagen advies uit. Dit advies is bindend voor zover

het negatief is of voorwaarden oplegt. Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn overgezonden advies, wordt dit als gunstig beschouwd.

§ 6. Bij overdracht van een zakelijk recht van een op een ontwerp van lijst opgenomen monument of van een in een stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed, moet de instrumenterende ambtenaar verplicht vooraf een stedenbouwkundig attest aanvragen en in de overdrachtsakte vermelden dat bedoeld onroerend goed opgenomen is op een ontwerp van lijst en deze overdracht meedelen aan de betrokken buitendienst van het Bestuur Monumenten en Landschappen. Bij het afgeven van bedoeld stedenbouwkundig attest moet de in § 5 bedoelde procedure nageleefd worden.

§ 7. Vanaf de betekening van het ontwerp van lijst zijn op de in het besluit vermelde onroerende goederen gedurende een termijn van maximaal twaalf maanden al de uitwerkselen van de bescherming voorlopig van toepassing. De termijn gaat in te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de in § 2, 1" vermelde voorlegging. Voor de personen bedoeld in artikel § 2, 3" zijn al de uitwerkselen van de bescherming voorlopig van toepassing vanaf hun betekening tot de datum waarop de eerder vermelde termijn afloopt. De rechtsgevolgen gelden voor elke andere natuurlijke of rechtspersoon vanaf de publikatie in het Belgisch Staatsblad tot de datum waarop de eerder vermelde termijn afloopt. Die termijn kan, bij gemotiveerde beslissing van de regering, éénmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd.

§ 8. De regering kan, de Koninklijke Commissie gehoord, monumenten en stads- en dorpsgezichten van de ontwerpen van lijst schrappen."

Op dit artikel is er een amendement van de heer Steenwegen dat luidt als volgt :

Voorzitter

Artikel 4

In de voorgestelde tekst van artikel 5 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten aan § 1 toevoegen wat volgt :

“Openbare besturen en particulieren kunnen de minister verzoeken, monumenten en stads- en dorpsgezichten in het ontwerp van lijst op te nemen.”

en een amendement van de heer De-meulenaere dat luidt als volgt :

Artikel 4

A. In de voorgestelde tekst van artikel 5 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten aan § 1 toevoegen wat volgt :

“Openbare besturen en particulieren kunnen de minister verzoeken, monumenten en stads- en dorpsgezichten

ten op te nemen in de ontwerpen van lijst.”

B. In de voorgestelde tekst van artikel 5 van hetzelfde decreet aan § 2 een 50 toevoegen dat luidt als volgt :

“50 voor openbaar onderzoek gepubliceerd in ten minste drie Nederlandstalige dag- en/of weekbladen.”

De stemmingen over het artikel 4 en de amendementen op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 5

Artikel 6 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

-Aangenomen.

Artikel 6

Artikel 7 van hetzelfde decreet wordt vervangen als volgt :

„Artikel 7

De regering, de Koninklijke Commissie gehoord, stelt het besluit tot definitieve bescherming van de op de ontwerp van lijst voorkomende monumenten en stads- en dorpsgezichten vast. Het besluit wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Het besluit vermeldt de algemene en eventueel specifieke voorschriften inzake instandhouding en onderhoud. De inschrijving op de ontwerpen van lijst vervalt van rechtswege indien de besluiten niet zijn genomen binnen de in artikel 5, § 7 bepaalde termijn.”

-Aangenomen.

Artikel 7

Artikel 8 van hetzelfde decreet wordt vervangen als volgt :

„Artikel 8

§ 1. Het besluit houdende bescherming als monument en/of stads- of dorpsgezicht wordt betekend aan de eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers zoals bekend bij de Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen op de datum van het besluit.

§ 2. Het besluit tot bescherming van een stads- of dorpsgezicht bevat als bijlage een plan met de nauwkeurige aflijning van het beschermde gebied. Het vermeldt de bijzondere beperkingen die met het oog op de vrijwaring van de wezenlijke kenmerken van het beschermde monument, stads- of dorpsgezicht aan het eigendomsrecht worden gesteld.

§ 3. De personen die conform § 1 van dit artikel, in kennis werden gesteld van het besluit, geven bij ter post aangetekende brief kennis aan de huurders of de bewoners van het besluit dat hun betekend werd, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel

Minister Johan Sauwens (VU) verdedigde zijn ontwerp van decreet tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten

Voorzitter

en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 15.

§ 4. De personen, die conform § 1 van dit artikel, in kennis werden gesteld van het besluit, geven bij ter post aangetekende brief kennis van de eventuele gewijzigde eigendomsstoestand aan de betrokken buitendienst van het Bestuur Monumenten en Landschappen, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening, op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 15.“.

-Aangenomen.

Artikel 8

In artikel 10, § 2 van hetzelfde decreet worden de woorden „het kadaster en de bewaarder der hypotheken” geschrapt.

-Aangenomen.

Artikel 9

In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1” in § 2 eerste lid van hetzelfde decreet worden de woorden „het koninklijk besluit” vervangen door de woorden „een besluit van de Vlaamse regering” ;

2” in § 5 worden tussen de woorden „voor bescherming vatbare” en „onroerende goederen” de woorden „en beschermde” ingevoegd en § 5 wordt aangevuld als volgt :

„De Vlaamse regering wijst de gemachtigden aan die voor de toepassing van dit decreet de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie hebben als haar beëdigde ambtenaren.” ;

3” paragraaf 6 wordt aangevuld als volgt :

„De instrumenterende ambtenaar deelt deze overdracht mee aan de betrokken buitendienst van het Bestuur Monumenten en Landschappen.” ;

4” paragraaf 7 wordt opgeheven”.

-Aangenomen.

Artikel 10

In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1” in 1” worden de woorden „overeenkomstig artikel 5, § 4” vervangen door „overeenkomstig artikel 5, § 5” ;

2” er wordt een 1°bis ingevoegd, luidend als volgt :

„1°bis. De eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers die verzuimen de overeenkomstig artikel 11, § 1 bepaalde voorschriften na te leven ;” ;

3” in 3” worden de woorden „overeenkomstig artikel 5, § 5” vervangen door „overeenkomstig artikel 5, § 6”.

-Aangenomen.

Artikel 11

De onder het stelsel van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten begonnen procedures tot bescherming als monument, stads- of dorpsgezicht worden voortgezet overeenkomstig bedoeld decreet.

-Aangenomen.

Artikel 12

Dit decreet treedt in werking de dag dat het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

-Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van het administratief toezicht op de provincies in het Vlaamse Gewest

— 647 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot regeling van het administratief toezicht op de provincies in het Vlaamse Gewest.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Demuyt, verslaggever, heeft het woord.

De heer W. Demuyt (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, het ontwerp van decreet op het administratief toezicht past in het streven naar een grotere democratische openheid van de provincies. Deze noodzaak werd door verschillende fracties onderschreven in de commissievergadering van 24 januari jongstleden.

Zoals uitvoerig wordt aangegeven in de memorie van toelichting, is de huidige toezichtsregeling op de provincies dringend aan een herziening toe. Dat is het geval zowel voor het bijzonder goedkeuringstoezicht als voor het algemeen toezicht.

Minister Kelchtermans gaf een overzicht van de huidige drie regelingen en van de negatieve kanten eraan verbonden. De ontworpen decretale regeling heeft tot doel een verhoogde doorzichtigheid te bekomen in het optreden tegenover de provincies door het invoeren van een eenvoudige, klare en eenvormige procedure die de provincies bovendien snel rechtszekerheid biedt ten opzichte van de beslissing die ze hebben genomen.

Demuyt

De procedure laat bovendien toe dat een eventueel bezwaar op een onafhankelijke wijze kan worden onderzocht, binnen een kort tijdsbestek.

De geschetste doelstellingen worden als volgt bereikt.

Ten eerste, het toezicht wordt voor alle aangelegenheden uitgeoefend door dezelfde overheid, in casu de Vlaamse regering. Niettemin wordt voor de gouverneur, als commissaris van de Vlaamse regering, de mogelijkheid behouden om besluiten te schorsen.

Ten tweede, het optreden in het kader van het administratief toezicht wordt in alle gevallen, zonder onderscheid, gekoppeld aan beperkte en niet verlengbare termijnen.

Ten derde, het aantal materies waarop het goedkeuringstoezicht van toepassing is, is beperkt tot begrotingen, personeelsformaties en schuldherschikkingen.

Ten vierde, de papierstroom wordt strikt beperkt. Slechts enkele belangrijke besluiten moeten worden doorgestuurd naar de Vlaamse regering, namelijk deze met betrekking tot het statuut van het personeel, de belastingen, overheidsopdrachten boven 10 miljoen frank en verwervingen en vervreemdingen boven hetzelfde bedrag.

Aan de andere besluiten is geen administratieve procedure verbonden. Wel moeten de provincieraadsbesluiten worden vermeld op een lijst met een beknopte omschrijving van de erin geregelde aangelegenheden. Zoals in het verslag al is vermeld, zijn de procedures grotendeels gelijklopend met deze die bepaald werden in het toezichtdecreet van de gemeenten.

Daarop volgde de algemene bespreking. Naast de verschillende positieve benaderingen kwamen er enkele vragen om verduidelijkingen in verband met belangen, financiën, onroerende leasing, toezicht en het ini-

tiatiefrecht van de gouverneur. Ook hier waren er rode draden : duidelijkheid en eenzelfde overheid die instaat voor het toezicht.

De minister erkende in zijn antwoord dat er slechts een enkele instantie optreedt. In de hiërarchische opbouw komt er na de provincie alleen nog de Vlaamse regering. Het betreft zeker geen opportuniteitscontrole, maar wel een inhoudelijke appreciatie die getoetst moet worden aan objectieve criteria. De draagwijdte van het begrip algemeen belang wordt verduidelijkt.

De minister wijst er voorts op dat het optreden van het Rekenhof ten opzichte van de provincies geregeld is in de provinciewet en dat de onroerende leasing door de Raad van State is gekenmerkt als een verwerving.

Inzake de functie van de gouverneur is de minister van oordeel dat men met de huidige wetgeving niet kan voorkomen dat de gouverneur voor een deel rechter en partij is.

Tijdens de artikelsgewijze bespreking werden de twee ingediende amendementen verworpen. Het hele dossier werd afgerond met een uitvoerig pleidooi om de woorden goed bestuur al dan niet te koppelen aan degelijk bestuur. Het begrip behoorlijk en goed bestuur is niet alleen voor de minister, maar ook voor de meeste leden vanzelfsprekend.

Het ontwerp van decreet werd aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding. **(Applaus)**

De voorzitter : de heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, verre van mij te beweren dat dit ontwerp van decreet geen goede elementen zou bevatten. Ik verwijs onder andere naar de verslaggever die zeer volledig de discussie in de commissie heeft weergegeven en die ook heeft verwezen naar de grotere eenvormigheid van de procedure, de grotere doorzich-

tigheid en de vereenvoudiging van het toezicht, de vaste en niet verlengbare termijnen, het verminderen van de papierstroom enzovoorts. Toch heb ik nog enkele aanmerkingen en vragen.

Net als bij het decreet van 28 april 1993 dat het administratief toezicht op de gemeenten regelt, staan in dit ontwerp van toezichtsdecreet dezelfde krachtlijnen voorop, ik citeer : Het administratief toezicht dat door de hogere overheid op de gedecentraliseerde besturen uitgeoefend wordt, dient in zijn procedure versoepeld, vereenvoudigd en waar mogelijk verkort te worden. Einde citaat. Het parallellisme tussen beide decreten zowel naar vorm als naar inhoud, kan dan ook niet worden ontkend.

Het kan evenmin worden ontkend dat, in vergelijking met de huidige regeling, het ontwerp een meer uitgebreide voogdij inhoudt. Immers, uit een vergelijking met de huidige regeling in de provinciewet blijkt dat via het ontwerp van toezichtsdecreet op de provincies in het Vlaamse Gewest, nieuwe categorieën van beslissingen aan goedkeuring worden onderworpen. Ik denk hier aan de schuldherschikkingen, de personeelsformaties en de tuchtmaatregelen in geval van beroep. Een meldingsplicht aan de Vlaamse regering wordt ingevoerd van alle getroffen raadsbesluiten, zij het dan via een eenvoudige meldingslijst. Een verplichte inzending van afschriften van sommige raads- en deputatiebesluiten wordt ingevoerd betreffende het administratief statuut, de weddeschalen, de bezoldigingsregeling en de vergoedingen en toelagen van het provinciepersoneel, de belastingen en de retributies, overheidsopdrachten van meer dan 10 miljoen frank, evenals de gunningen ervan door de deputatie, verwervingen en vervreemdingen van onroerende goederen met een waarde van meer dan 10 miljoen frank. Tot slot voorziet het ontwerp in de mogelijkheid tot rechtstreekse vernietiging van be-

Pierco

slissingen door de Vlaamse regering wat tot nu toe alleen maar mogelijk was na beroep door de provinciegouverneur. Wijst dit niet op een strakkere en vooral op een meer gecentraliseerde voogdij, wat dan toch in tegenspraak is met boven geciteerde krachtlijnen. Dat hierdoor een eenvormige voogdij wordt bekomen voor alle Vlaamse provincies kan hiervoor toch niet het enige en voornaamste argument zijn. Bovendien voorziet het ontwerp in bepaalde gevallen langere termijnen, al moet ik er onmiddellijk aan toevoegen dat alle termijnen in het ontwerp niet verlengbare vervaltermijnen zijn die bij het vervallen in het voordeel van de provincie spelen. Zo zijn thans beslissingen onderworpen aan het algemeen toezicht niet meer vatbaar voor vernietiging na tien dagen. Indien binnen die termijn beroep wordt ingesteld door de provinciegouverneur wordt hun uitvoering geschorst voor hoogstens dertig dagen. De termijn van algemeen toezicht belooft in normale omstandigheden, dat betekent dus zonder verlenging, maximaal veertig dagen. Het ontwerp daarentegen voorziet in geval van schorsing door de gouverneur een termijn van vijftien dagen. Nieuw is wel dat een procedure wordt ingevoerd waarbij de beslissing kan worden ingetrokken of, mits rechtvaardiging, kan behouden blijven. Daarvoor beschikt men over maximum honderd dagen, terwijl de termijn voor vernietiging vijftig dagen bedraagt.

Wanneer men alle termijnen uitput, kan de totale termijn in dit geval dus oplopen tot 165 dagen.

In geval van rechtstreekse vernietiging bedraagt de termijn 50 dagen voor besluiten die verplicht moeten worden toegestuurd aan de Vlaamse regering en 30 tot meer dan 60 dagen voor besluiten die niet moeten worden toegezonden.

Voor de aan het goedkeuringstoezicht onderworpen besluiten be-

draagt de termijn thans 40 dagen, weliswaar verlengbaar. Anderzijds is in bepaalde gevallen een verklaring van de gouverneur noodzakelijk, te treffen binnen de 10 dagen, zodat in die gevallen vaak reeds na 10 dagen rechtszekerheid is verworven.

Het ontwerp voorziet in een termijn van 50 dagen. Waar de termijnen voor de gemeenten dus effectief werden verkort, werden de termijnen voor de provincies in sommige gevallen verlengd.

Zoals andere collega's, zowel van de meerderheid als van de oppositie, blijf ik het moeilijk hebben met de definitie van het begrip algemeen belang zoals zij in het ontwerp van decreet wordt geformuleerd. Een soortgelijke discussie werd gevoerd ter gelegenheid van het decreet op het toezicht van de gemeenten. Ik blijf echter van oordeel dat niet altijd het algemeen belang wordt geschaad indien het belang van de hogere overheid wordt geschaad. Het omgekeerde is niet het geval.

Ik vrees echter dat het een academische discussie zal blijven en dat de minister zal verwijzen naar het decreet van 28 april 1993 waar er totnogtoe blijkbaar geen enkel probleem is gerezen. In dit geval, en zeker nu de deputatie met de huidige provinciewet over zeer uitgebreide bevoegdheden en over een grote mate van delegatie beschikt, kunnen er misschien wel problemen rijzen en kan er als gevolg hiervan een zekere mate van opportuniteitscontrole ontstaan.

De verleiding kan groot worden, zeker wanneer de provincies in financiële ademnood verkeren, wat op dit ogenblik onder meer het geval is voor de provincie Vlaams-Brabant. In tegenstelling tot de gemeenten zijn de provincies nochtans onderworpen aan de controle van het Rekenhof.

De autonomie van de provincies moet de regel zijn, de beperking van

deze autonomie door de toezichthoudende overheid de uitzondering.

Tot slot wil ik erop wijzen dat in de federale wetgevende kamers meerdere initiatieven werden genomen om de provincies meer armslag te geven en daardoor meer kansen te bieden om een eigen specifiek beleid te voeren.

De provincies moeten een eigen plaats verwerven, gesitueerd in het bestuurlijk middenveld, met een zo groot mogelijk draagvlak. De discussie die daarrond, mede op het initiatief van de minister, werd op gang gebracht, dient spoedig te worden voortgezet en moet uitmonden in een nieuwe provinciewet.

Misschien moet bij die gelegenheid dit ontwerp van decreet aan een nieuw onderzoek worden onderworpen. Dit zou dan het voorwerp kunnen uitmaken van een gesprek in een gemengde werkgroep, zoals dit ook met de lokale besturen is gebeurd, maar wat bij de voorbereiding van dit ontwerp blijkbaar niet het geval is geweest. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer M. Van der Poorten (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in de eerste plaats dank ik de heer Demuyt voor het volledige verslag, dat hij op een uitstekende wijze heeft naar voren gebracht.

Het streven naar een verhoogde doorzichtigheid van optreden vanwege de toezichthoudende overheid, naar eenvoudige en klare procedures, naar eenvormige termijnen en naar een snelle rechtszekerheid, kunnen nu worden doorgetrokken naar het toezicht op de provincies.

Het uitoefenen van een soepeler toezicht, dat de CVP-fractie ten volle verdedigt, houdt ook een versterking in van de provinciale autonomie. Indien men de autonomie van de gede-centraliseerde besturen wil opvoeren, is het onontbeerlijk dat deze zo

Van der Poorten

veel mogelijk worden vrijgesteld van administratief toezicht, zodat hun handelingen in de meeste gevallen zonder bijkomende voorwaarden uitvoerbaar zijn.

Tot nog toe was het toezicht eerder strak. Het werd grotendeels aan het initiatiefrecht van de gouverneur overgelaten. Daardoor zijn er ook wel verschillen in toezicht tussen de provincies ontstaan : de ene gouverneur ging al sneller schorsen dan de andere. Met dit ontwerp wordt het toezicht verlicht, maar toch blijft de positie van de gouverneur als toezichthoudende overheid dominant aanwezig. Hierbij blijft het de vraag of het wel noodzakelijk is dat de gouverneur beslissingen van de provincieraad en van de bestendige deputatie kan schorsen. Deze werkwijze houdt natuurlijk verband met het feit dat de gouverneur ook de vertegenwoordiger is van het centrale gezag in de provincie, zoals de minister in de commissie heeft opgemerkt. Dergelijke visie dateert echter van de tijd van het ontstaan van het Belgisch koninkrijk. Is een dergelijke beroepsmogelijkheid vanwege de gouverneur vandaag nog wel verantwoord in het kader van het administratief toezicht? Wij stellen ons daar alleszins vragen over. Het is immers een unieke regeling dat, bij een rechtstreeks verkozen provincieraad en bij de bestendige deputatie, een hoge ambtenaar, zij het dan een gouverneur, belast is met het toezicht ter plaatse op de genomen beslissingen.

Een tweede punt waar ik zoals de heer-Pierco de aandacht wil op vestigen, is het begrip van het algemeen belang. Volgens dit ontwerp kan de toezichthoudende overheid ook optreden op grond van de vrijwaring van het algemeen belang wat algemeen omschreven wordt als alles wat strijdig is met de beginselen van een behoorlijk en goed bestuur of wat strijdig is met de belangen van de hogere overheid. Deze grondslag laat de toezichthoudende overheid toe op te treden als zij meent een be-

lang te moeten vrijwaren dat van een andere orde is dan het provinciaal belang. Dit zou kunnen betekenen dat een onbeperkt opportuniteittoezicht wordt ingevoerd.

In de rechtsleer en de rechtspraak is er geen eensgezindheid omtrent het begrip algemeen belang. Men kan zich afvragen of het wenselijk is het algemeen beleid of de belangen van de hogere overheid gelijk te stellen met het algemeen belang. De vraag is of het belang van een hogere overheid automatisch belangrijker is dan dat van het provinciale bestuur : ook de hogere overheid kan immers haar eigen belang laten primeren op het algemeen belang.

Het begrip algemeen belang is ook een evolutief begrip. Het is moeilijk om te zeggen wat het nu is en nog moeilijker om te bepalen wat het in de toekomst zal zijn.

Hoe kan een provinciale overheid nu weten of zij binnen haar bevoegdheid is gebleven? Er is geen probleem wanneer zij optreedt omdat de wet of het decreet het haar gebiedt. Er kan echter wel een probleem rijzen wanneer de provincie vanuit haar eigen invulling van het algemeen belang optreedt.

Het criterium van het algemeen belang moet met enig wantrouwen worden bekeken. Enerzijds kan het een appreciatebevoegdheid van de hogere overheid inhouden en anderzijds houdt het het gevaar van in de plaatsstelling in, wat uiteindelijk kan leiden tot een verregaande aantasting van de provinciale autonomie.

Ten derde plaatsen wij een vraagteken bij de zin om van alle provincieraadsbesluiten een lijst met een knopje beschrijving van de geregelde aangelegenheden naar de Vlaamse regering door te sturen. Dit is weliswaar naar analogie met wat werd geregeld in het decreet houdende het toezicht op de gemeenten, maar de werkelijke zin ervan ontgaat mij omdat het voor mij niet zeker is dat een dergelijke verplichting de hoge-

re overheid steeds een goed inzicht zal verschaffen op die geregelde aangelegenheden. Wellicht gaat het om een detail waar ik, omwille van de analogie met het decreet op het administratief toezicht op de gemeenten vlug wens over te stappen, maar waarbij ik toch hoop dat de Vlaamse regering slechts gereserveerd besluiten zal opvragen om reden dat de onderliggende filosofie van de voorgedijversoepeling niet zou worden geschaad.

Collega's, al bij al betekent dit ontwerp ontegensprekelijk een grote versoepeling en een tweede belangrijke stap in de richting van meer verantwoordelijkheid aan en voor de gedecentraliseerde besturen, een stap die wij namens onze fractie toejuichen en waarvoor u, mijnheer de minister, de waardering van onze fractie krijgt.

Wij zullen dit ontwerp dan ook ten volle steunen.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit ontwerp van decreet tot regeling van het administratief toezicht door de provincies in het Vlaamse gewest had tot doel de procedure dienaangaande te vereenvoudigen en de versoepeling.

Vervolgens was ik ervan overtuigd dat dit ontwerp van decreet werd voorgesteld na ernstig beraad met de provincies en nadat de verschillende deputaties en de Vlaamse vereniging van de provincies zich ermee akkoord hadden verklaard.

In onze naïviteit hebben wij nagelaten dienaangaande veel informatie of standpunten in te winnen. Na de commissiebespreking ontving ik echter een schrijven, onder andere van de provincie Oost-Vlaanderen, waarin deze doelstellingen in twijfel worden getrokken. In die brief wordt zelfs gestipuleerd dat de doelstelling die in het ontwerp zijn vervat, helemaal niet worden waargemaakt.

Tavernier

Verder vestigt de provincie Oost-Vlaanderen mijn aandacht op het feit dat zij in de loop van de maand mei opmerkingen had geformuleerd, maar dat zij hierop nooit enige reactie mocht ontvangen. Ten slotte meldt zij mij niet akkoord te gaan met dit ontwerp.

Mijnheer de minister, ik heb vier vragen die evenwel sterk aanleunen bij de vragen die de heer Pierco stelde, maar die ik toch zal formuleren omdat zij essentieel zijn in dit debat, wil men weten waarover wij het hier precies hebben. Wij willen weten of de doelstellingen die u beweert te zullen bereiken via dit ontwerp ook werkelijk zullen worden nagestreefd.

Indien ik de vroegere tekst vergelijk met de huidige dan blijkt dat aan de provincies een aantal bijkomende zaken worden opgelegd en dat in feite niets onmiddellijk wijst op een versoepeling of een vereenvoudiging van de procedure. Zo worden meer bepaald nieuwe categorieën beslissingen aan goedkeuring onderworpen, terwijl dat vroeger niet het geval was.

Mijnheer de minister, worden schuldherschikkingen, de personeelsformaties en de tuchtmaatregelen werkelijk onderworpen aan goedkeuring?

Ten tweede, wordt nu, in tegenstelling tot vroeger, geen meldingsplicht van alle genomen raadsbesluiten via de meldingslijst ingevoerd? Dat is toch geen versoepeling, maar wel een verzwaring !

Ten derde wordt men verplicht om afschriften van meer raads- en deputatiebesluiten aan de Vlaamse regering toe te sturen.

Ten vierde, het ontwerp voorziet in de mogelijkheid tot rechtstreekse vernietiging van beslissingen door de Vlaamse regering, wat vroeger niet kon.

Rekening houdend met deze vier bepalingen kunnen wij toch niet anders

dan besluiten dat het toezicht op de provincies strikter en niet soepeler gebeurt? In dat geval zou ik zeggen dat wij in onze naïviteit in de commissie op snelheid zijn gepakt. Dan beantwoordt het ontwerp geenszins aan wat vooropgesteld was. Wij kunnen dan ook niet anders dan tegen het ontwerp zijn.

Ten slotte kom ik nog even terug op het begrip algemeen belang, zonder daarover te ver uit te weiden. Ik verheug mij over de opmerkingen van de heer Van der Poorten. Daaruit kan ik niet anders dan concluderen dat hij en misschien de hele CVP-fractie mijn opnieuw ingediend amendement met het oog op een betere formulering van het algemeen belang zullen aannemen. Uiteindelijk beantwoordt mijn amendement, mijns inziens, volledig aan zijn bekommerning in dat verband.

Het is inderdaad niet omdat het hier om hetzelfde begrip gaat als de definitie ingeschreven in de toezichtsregeling op de gemeenten en omdat de minister als hogere overheid zich tot nu toe erg terughoudend bij de toepassing ervan heeft opgesteld, dat men niet kan toegeven dat de bepaling ter zake ingeschreven in onderhavige tekst, de mogelijkheid van een verkeerde toepassing inhoudt, toepassing die nooit is bedoeld door de tekstmakers.

Vandaar dat ik aandrang op de goedkeuring van mijn amendement, dat zeer essentieel is voor alle aspecten van het toezicht van de hogere overheid op de ondergeschikte besturen, zowel gemeenten als provincies.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dit ontwerp van decreet dat vooralsnog positief wordt onthaald - wij zullen de stemming moeten afwachten vooraleer hierover werkelijk uitsluitel te krijgen, lijkt als twee druppels water op dat over de gemeente. Ook al zijn de uitgangspunten dezelfde,

bij de toepassing van de bepalingen moet men er rekening mee houden dat het provinciaal bestuursniveau een ander niveau is.

De heer Tavernier heeft even gewezen op de situatie vroeger. Ook de heer Ward Demuyt heeft in zijn verslag, waarvoor ik hem overigens feliciteer, een vergelijking gemaakt tussen de nieuwe en de oude bepalingen. Vroeger kon de Vlaamse regering bijvoorbeeld zonder voorafgaande tussenkomst van de gouverneur niet meer optreden in de plaats van een gouverneur die in bepaalde gevallen niet was opgetreden zelfs in geval van gegronde klacht, precies omdat bepaalde termijnen verstreken waren. De toezichthoudende overheid was dus volkomen afhankelijk van de gouverneur. Het nieuwe ontwerp bevat nu garanties voor een democratisch bestuur, waarbij de toezichthoudende overheid een belangrijke rol speelt ten aanzien van het provincieraadslid en de bevolking.

In de vorige regeling bevatte het goedkeuringstoezicht drie verschillende procedures.

Een aantal besluiten, bij voorbeeld de begrotingen, waren binnen een termijn van veertig dagen aan goedkeuring onderworpen maar konden met een onbepaalde tijd worden verlengd.

Andere besluiten, inzonderheid betreffende het personeel, waren aan geen enkele termijn gebonden en nog andere, zoals reglementeringen, werden goedgekeurd nadat de gouverneur vooraf een zagezegde verklaring van goedkeuringsvoorbehoud had gemaakt. Gemeenschappelijk bij die procedures is dat de provincie eigenlijk nooit zekerheid had dat het dossier binnen de bepaalde termijn zou zijn afgehandeld.

Inzake het algemeen toezicht, dat van toepassing was op alle besluiten die niet aan goedkeuring waren onderworpen, beschikte de Vlaamse regering slechts over de mogelijkheid op te treden nadat de gouver-

Kelchtermans

neur vooraf beroep had ingesteld. Dit betekende dat de Vlaamse regering geen enkel onderzoek kon instellen waaraan zij enig rechtsgevolg kon verbinden zonder dat vooraf de gouverneur was tussengekomen. Dat was niet goed. Bij ontvangst van een duidelijk verantwoorde klacht, kon enkel worden vastgesteld dat er geen mogelijkheid is nog op te treden omdat de termijnen zijn verstreken.

De ontworpen regeling zoals wij ze nu voorstellen, heeft als doel een verhoogde doorzichtigheid te bekomen in het optreden ten aanzien van de provincies door het invoeren van eenvoudige, eenvoudige procedures, waardoor snel rechtszekerheid ontstaat en waarbij de termijnen als dwingend worden vastgesteld.

De procedures sluiten bovendien zeer dicht aan - en dit bevordert ook de bevatelijkheid van het decreet - bij wat reeds van toepassing is op het niveau van de gemeenten en waarmee de provincies zelf zeggen positieve ervaringen te hebben. Bijgevolg wordt die positieve ervaring van de gemeenten hopelijk ook vertaald naar het provinciaal niveau.

De geschetste doelstellingen bij dit decreet worden als volgt bereikt. Het toezicht wordt voor alle aangelegenheden uitgeoefend door dezelfde overheid, namelijk de Vlaamse regering. Voor de gouverneur wordt een duidelijk rol vastgelegd als commissaris van de Vlaamse regering, die de mogelijkheid heeft alle besluiten te schorsen. Bij een eventuele schorsing beraadslaagt de provinciale overheid opnieuw; zij kan haar besluit intrekken of gemotiveerd rechtvaardigen. Dit is ook bij de gemeenten het geval. De Vlaamse regering neemt dan de definitieve beslissing.

Het optreden in het kader van het administratief toezicht wordt in alle gevallen, zonder onderscheid, gekoppeld aan beperkte, niet-verlengbare termijnen. Het verstrijken van een termijn betekent dus een auto-

matische goedkeuring ten voordele van de provincie.

Het goedkeuringstoezicht is beperkt tot de begrotingen, personeelsformaties en schuldherschikkingen. Dit zijn essentiële zaken die voor het Vlaamse Gewest financiële consequenties kunnen hebben; vandaar dat uitdrukkelijk in goedkeuringstoezicht is voorzien. De papierstroom wordt enorm beperkt. Slechts belangrijke besluiten moeten naar de Vlaamse regering worden doorgestuurd. Dit betreft onder meer het statuut van het personeel - dit is ook essentieel in het beleid inzake eenvormigheid en belastingen, belangrijke overheidsopdrachten boven de 10 miljoen frank en ook het verwerven van patrimonium eveneens boven de 10 miljoen frank. Aan de rest is geen administratieve procedure verbonden en is doorzending niet verplicht.

Naar analogie met de gemeenten vraagt men in dit decreet om een synthese te maken van alle provincieraadsbesluiten. Ze moeten worden vermeld op een lijst die ook een beknopte omschrijving omvat. Zo weet men duidelijk waarover het precies gaat. Aan de hand van deze lijst of naar aanleiding van berichten in de media kan de Vlaamse regering de besluiten opvragen. Dit moet echter met de nodige reserve gebeuren want anders heeft de filosofie van het decreet geen zin. Wat dat betreft hebben wij ook bij het decreet inzake het toezicht op de gemeenten ervaren dat er na verloop van tijd een min of meer eenvormige handwijze in de vijf provincies tot stand is gekomen. Het opvragen van de besluiten stuit de termijn en de Vlaamse regering beschikt dan over een nieuwe termijn van 30 dagen vanaf de ontvangst van het dossier om eventueel op te treden. Dit decreet wordt van toepassing op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de publicatie van het decreet in het Belgisch Staatsblad. De provincies zullen dan hoogstwaarschijnlijk dezelfde ervaring hebben als de ge-

meenten, namelijk dat de administratieve ballast, die in het verleden als nadelig voor hun bestuur kon worden ervaren en die ook de toezichthoudende overheid zinloos vond, wordt verlicht.

Collega Pierco heeft terecht opgemerkt dat het onlogisch is dat wij ons op het Vlaamse niveau met het toezicht moeten bezighouden terwijl wij liever fundamenteel zouden ingrijpen in de organieke wet. In de commissie hadden wij trouwens zoëven nog een interessante discussie over de tegenstrijdige manier waarop de zaken soms worden aangepakt. Ik hoop dat tijdens de volgende legislatuur de organieke wetgeving van gemeenten en provincies tot onze bevoegdheid zal behoren. Dan kunnen we eigenmachtig een aantal initiatieven nemen.

Mijnheer de voorzitter, ik kom niet terug op de discussie die wij in de commissie hebben gevoerd. Ik verwijs naar het verslag en meer bepaald naar de noties algemeen belang en behoorlijk en goed bestuur. De verklaring van wat dit zou kunnen inhouden, is daar te vinden. Over dit begrip bestaat er jurisprudentie van de Raad van State.

Collega Van der Poorten heeft terecht gewezen op het bijzondere probleem van de dubbele rol van de gouverneur. Dit kadert in de discussie over de toekomst van de provincies. De rol van de gouverneur als commissaris van de federale en de Vlaamse regering en als medebestuurder in de provincie plaatst hem nu soms voor tegenstrijdige belangen. Dit staat los van de vraag of het democratisch karakter van deze functie, zeker wat de functie van medebestuurder betreft, voldoende aanwezig is. Zolang wij niet bevoegd zijn voor de organieke wetgeving kunnen wij daar echter geen verandering in brengen.

Collega Tavernier meende te moeten vaststellen dat er onvoldoende consultatie is geweest. Over dit ontwerp van decreet werden er gesprek-

Kelchtermans

ken gevoerd met de gouverneurs tijdens onze regelmatige ontmoetingen met hen. Het ontwerp werd ook doorgestuurd naar de Vereniging van Vlaamse Provincies. Bij mijn weten hebben wij van haar geen reactie gekregen. Aangezien dit ontwerp beantwoordt aan een aantal uitgangspunten was het eigenlijk de evidentie zelf dat het door iedereen als een opmerkelijke verbetering zou worden ervaren.

Mijnheer de voorzitter, ik verwijs nogmaals naar de goede bespreking in de commissie waar de grote meerderheid van de leden dit ontwerp van decreet op een zeer positieve manier benaderde. Dat blijkt ook uit deze bespreking.

De voorzitter : De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, naast het feit dat de verlichting van het toezicht onmiskenbaar is - daarover zullen we niet meer discussiëren - wordt ook het aantal materies waarop het toezicht wordt uitgeoefend, uitgebreid. Dat is een vaststelling.

Bovendien hebben toch een aantal deputaties - de Vlaamse Vereniging van de Provincies weet ik niet, want daarvan heb ik geen officiële bevestiging gekregen - gereageerd op het toenmalig voorstel of het voorontwerp van decreet. Zij hebben u een aantal opmerkingen overgemaakt waarop zij nooit enig antwoord zouden hebben ontvangen.

Ik pleit er dus voor om, wanneer wij bij de goedkeuring van een nieuwe provinciewet het op dat ogenblik toepasselijk decreet zullen moeten herzien, tot een ruimere consultatie van de betrokkenen over te gaan, zoals dat trouwens voor de gemeenten ook is gebeurd.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier : Mijnheer de minister, als ik u goed heb gehoord, moet ik eerder besluiten dat het niet echt gaat over een versoepeling over de hele lijn, maar eerder over een verhoogde doorzichtigheid van de voogdijprocedure en een grotere eenvormigheid.

Ik meen inderdaad dat u met de voorgestelde procedure meer doorzichtigheid en eenvormigheid krijgt, maar dan wel met een toezichtsprocedure die over meer materies gaat dan voorheen.

Van een echte versoepeling kan men dan ook niet spreken.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot regeling van het administratief toezicht op de provincies in het Vlaamse Gewest.

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op de provincies van het Vlaamse Gewest.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

De toezichthoudende overheid kan, ook ter plaatse, alle nodige inlichtingen en gegevens inwinnen.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK 11

Personeel

AFDELING 1

Personeelsformatie

Artikel 4

De besluiten van de provincieraad betreffende de formatie van het provinciepersoneel worden binnen een termijn van twintig dagen ingaande de dag volgend op het treffen ervan, ter goedkeuring naar de Vlaamse regering verstuurd.

Onder personeelsformatie wordt verstaan de opsomming van de graden en de vaststelling van het aantal vol- en deeltijdse betrekkingen per graad.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

De Vlaamse regering spreekt zich over de goedkeuring uit binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het inkomen van het provincieraadsbesluit bij de Vlaamse regering. Het besluit van de Vlaamse regering wordt uiterlijk op de laatste dag van de voornoemde termijn naar de provincieoverheid verstuurd.

Indien de Vlaamse regering binnen deze termijn geen besluit naar de provincieoverheid verstuurt, wordt de regering geacht de goedkeuring te hebben verleend.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

Tuchtregeling

Artikel 6

Tenzij de wet of het decreet voor sommige categorieën van het personeel een specifieke beroepsprocedure heeft ingesteld, is elke provincieoverheid, die een tuchtstraf of een

Voorzitter

preventieve schorsing oplegt aan een personeelslid, op straffe van nietigheid van het getroffen besluit, verplicht het desbetreffende besluit samen met het volledige dossier aan de Vlaamse regering toe te zenden.

Deze toezending dient te gebeuren op dezelfde datum als de toezending bij een ter post aangetekende brief of de overhandiging tegen ontvangstbewijs van het besluit houdende het opleggen van een tuchtstraf of de preventieve schorsing, aan de betrokkene. De datum van de poststempel is hierbij doorslaggevend.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

De betrokkene kan bij de Vlaamse regering beroep instellen tegen de besluiten van de provincieoverheid waarbij een tuchtstraf of een preventieve schorsing wordt opgelegd en waarvan met toepassing van artikel 6 kennis dient te worden gegeven aan de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Dit beroep wordt ingesteld binnen een termijn van dertig dagen ingaande de dag na de in artikel 6, tweede lid bedoelde toezending of overhandiging van het besluit houdende het opleggen van een tuchtstraf of een preventieve schorsing. Het beroep schorst het bestreden besluit niet.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

De Vlaamse regering vernietigt de bestreden tuchtmaatregel of wijst het beroep af. Zij verstuurt haar besluit, houdende hetzij vernietiging van het bestreden besluit, hetzij afwijzing van het beroep, naar de betrokken partijen binnen een termijn van zestig dagen ingaande de dag na het inkomen van het beroep. Indien de Vlaamse regering binnen de voor-

melde termijn geen besluit naar de provincieoverheid verstuurt, wordt zij geacht het beroep te hebben afgevoerd.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

De Vlaamse regering kan over het beroep geen uitspraak doen voor het personeelslid en de provincieoverheid de gelegenheid hebben gekregen gehoord te worden door de Vlaamse regering.

De hoorzitting wordt geleid door een ambtenaar van niveau A van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

Tijdens het verloop van de procedure mogen de partijen zich laten bijstaan door een verdediger naar hun keuze.

— **Aangenomen.**

Artikel 11

Voorafgaandelijk aan de hoorzitting wordt een tuchtdossier samengesteld.

Het tuchtdossier bevat alle stukken die betrekking hebben op de ten laste gelegde feiten.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

Ten minste twaalf dagen voor hun verschijning worden de partijen opgeroepen voor de hoorzitting, hetzij bij een ter post aangetekende brief, hetzij door afgifte van de oproepingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Bij de oproepingsbrief, gericht aan de instantie die de tuchtstraf heeft opgelegd, wordt een voor eenslui-

dend verklaard afschrift van het beroepschrift toegevoegd.

De oproeping dient melding te maken van :

1° plaats, dag en uur van de hoorzitting ;

2° het recht van de partijen zich te laten bijstaan door een verdediger van hun keuze ;

3° de plaats waar en de termijn waarbinnen het tuchtdossier kan worden ingezien ;

4° het recht van het personeelslid de openbaarheid van de hoorzitting te vragen.

— **Aangenomen.**

Artikel 13

Vanaf de oproeping om gehoord te worden tot en met de dag voor de dag van verschijning kunnen de partijen en hun verdediger inzage nemen van het tuchtdossier.

— **Aangenomen.**

Artikel 14

Op het einde van de hoorzitting wordt er een proces-verbaal opge maakt. Er wordt onmiddellijk voorlezing van gedaan en de betrokkenen worden verzocht het te ondertekenen. De betrokkenen kunnen bij de ondertekening voorbehoud formuleren ; indien een partij weigert te ondertekenen, wordt daarvan melding gemaakt.

Indien een partij schriftelijk afstand heeft gedaan van de hoorzitting of zich niet aangemeld heeft op de hoorzitting, maakt de beroepsinstantie naar gelang het geval een proces-verbaal van afstand of van niet-verschijnen op.

Het proces-verbaal van de hoorzitting, van afstand of van niet-verschijnen bevat de opsomming van alle vereiste procedurehandelingen en

Voorzitter

vermeldt bij iedere handeling of ze verricht is.

De gemotiveerde eindbeslissing van de Vlaamse regering zal uitdrukkelijk naar het proces-verbaal van de hoorzitting verwijzen.

— **Aangenomen.**

Artikel 15

De beroepsinstantie zetelt bij het afnemen van de hoorzitting in de openbaarheid, indien de betrokkene hierom verzoekt.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK 111

Financiën

AFDELING 1

Begroting en begrotingswijzigingen

Artikel 16

De besluiten van de provincieraad betreffende de begroting en betreffende de begrotingswijzigingen worden binnen een termijn van twintig dagen ingaande de dag volgend op het treffen ervan ter goedkeuring naar de Vlaamse regering verstuurd.

Het meerjarige financiële beleidsplan op basis waarvan het begrotingsevenwicht kan worden gehandhaafd, wordt samen met alle andere bijlagen die vereist zijn voor de definitieve vaststelling van de begroting bij de begroting gevoegd.

— **Aangenomen.**

Artikel 17

§ 1. De Vlaamse regering spreekt zich over de goedkeuring van de begroting of de begrotingswijziging uit binnen een termijn van vijftig dagen, ingaande de dag na het inkomen ervan bij de regering.

Indien de provincieraad een begroting of een begrotingswijziging voorlegt met een deficitair saldo op de gewone of de buitengewone dienst, of een begroting met een fictief evenwicht of een fictief batig saldo, neemt de Vlaamse regering de vereiste maatregelen om het evenwicht van de begroting te herstellen, de bestendige deputatie van de provincieraad gehoord.

Wanneer de provincieraad ontvangsten of verplichte uitgaven, die krachtens de wet gedurende het jaar waarop de begroting betrekking heeft ten laste van de provincie komen, geheel of gedeeltelijk weigert op de begroting te brengen, schrijft de Vlaamse regering het vereiste bedrag ambtshalve in.

Wanneer de provincieraad ontvangsten op de begroting brengt die krachtens de wet gedurende het jaar waarop de begroting betrekking heeft geheel of gedeeltelijk niet aan de provincie toekomen, gaat de Vlaamse regering naar gelang van het geval over tot de schrapping van het bedrag of tot de ambtshalve inschrijving van het juiste bedrag.

§ 2. De Vlaamse regering verstuurt haar besluit naar de provincieoverheid uiterlijk de laatste dag van de in 1, eerste lid, bedoelde termijn.

Indien binnen die termijn geen beslissing naar de provincieoverheid is verstuurd, wordt de Vlaamse regering geacht haar goedkeuring aan de begroting of de wijziging te hebben verleend.

Het besluit van de Vlaamse regering wordt aan de provincieraad meegegeeld tijdens de eerstvolgende vergadering.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

Schuldverschikking

Artikel 18

De besluiten van de provincieraad waardoor de financiële lasten van

opgenomen leningen worden herschikt, worden binnen een termijn van twintig dagen ingaande de dag volgend op het treffen ervan ter goedkeuring naar de Vlaamse regering verstuurd.

De Vlaamse regering spreekt zich over de goedkeuring van het provincieraadsbesluit uit binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het inkomen ervan en verstuurt haar besluit bij aangetekende brief uiterlijk de laatste dag van deze termijn naar de provincieoverheid. Indien binnen deze termijn geen besluit naar de provincieoverheid is verstuurd, wordt de Vlaamse regering geacht haar goedkeuring aan de schuldherschikking te hebben verleend.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Tavernier dat luidt :

Artikel 18

A. In het eerste lid op de tweede regel na het woord "herschikt" de zinsnede "of waarbij overeenkomsten voor onroerende leasing worden afgesloten" invoegen.

B. In het tweede lid op de laatste regel na het woord "schuldherschikking" de woorden "of aan de onroerende leasing" invoegen.

De goedkeuring van dit amendement kan als logisch gevolg hebben dat we de titel van de afdeling II moeten wijzigen.

De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier : Het amendement spreekt voor zich.

De voorzitter : De stemmingen over artikel 18 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

HOOFDSTUK IV

Algemeen administratief toezicht

Artikel 19

Van de besluiten van de provincieraad wordt binnen een termijn van

Voorzitter

twintig dagen, ingaande de dag volgend op het treffen ervan, een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden aan de Vlaamse regering verstuurd.

Vanaf de dag van de verzending aan de Vlaamse regering wordt de in het vorige lid bedoelde lijst gedurende minstens tien dagen ter inzage gelegd van het publiek. Dezelfde lijst wordt gepubliceerd in het eerstvolgende bestuursmemoriaal.

-Aangenomen.

Artikel 20

Onverminderd de bepalingen van artikel 19 moet, binnen een termijn van twintig dagen, ingaande de dag volgend op het treffen ervan, een voor eensluidend verklaard afschrift naar de Vlaamse regering worden gestuurd van :

1" de besluiten van de provincieraad betreffende het administratief statuut, de weddeschalen, de bezoldigingsregeling en de vergoedingen en toelagen van het provinciepersoneel ;

2" de besluiten van de provincieraad betreffende de belastingen en de retributies ;

3" de besluiten van de provincieraad, alsook die van de bestendige deputatie waarbij de gunningswijze en de voorwaarden van opdrachten tot aanneming van werken, leveringen en diensten worden bepaald, wanneer de totale waarde van de opdracht hoger is dan 10.000.000 frank, exclusief B.T.W., alsmede de gunningsbesluiten genomen ter uitvoering van voormelde besluiten ;

4" de besluiten van de provincieraad betreffende de verwervingen en vervreemdingen van onroerende goederen, waarvan de waarde hoger is dan 10.000.000 frank.

De Vlaamse regering kan de bedragen, vermeld in het eerste lid, wijzigen.

-Aangenomen.

Artikel 21

§ 1. Binnen de termijnen bepaald in de artikelen 22 en 24 schorst de provinciegouverneur ambtshalve of op verzoek van de Vlaamse regering bij gemotiveerd besluit de uitvoering van het besluit, waarbij de provincieraad of de bestendige deputatie de wet schendt of het algemeen belang schaadt. Hij geeft hiervan onverwijld kennis aan de overheid waarvan het besluit werd geschorst. Een afschrift van het schorsingsbesluit wordt zonder uitstel naar de Vlaamse regering gezonden.

§ 2. De provincieraad of de bestendige deputatie kan het geschorste besluit intrekken en geeft daarvan kennis aan de Vlaamse regering.

De provincieraad of de bestendige deputatie kan het geschorste besluit gemotiveerd rechtvaardigen binnen een termijn van honderd dagen ingaande de dag na het treffen van het schorsingsbesluit en stuurt dit rechtvaardigingsbesluit op straffe van nietigheid van het geschorste besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn naar de Vlaamse regering.

§ 3. Ingeval van rechtvaardiging kan de Vlaamse regering bij gemotiveerd besluit het geschorste besluit waarbij de provincieraad of de bestendige deputatie de wet schendt of het algemeen belang schaadt, vernietigen binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het inkomen van het rechtvaardigingsbesluit.

Het vernietigingsbesluit wordt uiterlijk de laatste dag van die termijn van vijftig dagen naar de provincieoverheid verstuurd. Indien de Vlaamse regering de termijn voor vernietiging laat verstrijken, is de schorsing ambtshalve opgeheven.

§ 4. Onverminderd de schorsingsbevoegdheid van de provinciegouverneur kan de Vlaamse regering bij gemotiveerd besluit en binnen de termijnen bepaald in de artikelen 22 tot 24 rechtstreeks het besluit vernietigen waarbij de provincieraad of de bestendige deputatie de wet schendt of het algemeen belang schaadt.

§ 5. Voor de toepassing van dit artikel gelden als strijdig met het algemeen belang de besluiten die strijdig zijn met de beginselen van een behoorlijk en goed bestuur of die strijdig zijn met het algemeen beleid of met de belangen van de hogere overheid.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Tavernier ertoe strekkend de paragraaf 5 te vervangen.

Artikel 21

Paragraaf 5 vervangen door de volgende bepaling :

“§ 5. Voor de toepassing van dit artikel gelden als strijdig met het algemeen belang de besluiten die strijdig zijn met de beginselen van behoorlijk bestuur of die strijdig zijn met het algemeen beleid.“.

Vraagt iemand het woord **(neen)**

De stemmingen over artikel 21 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 22

De besluiten van de provincieraad waarvan bij toepassing van artikel 20 geen afschrift naar de Vlaamse regering moet worden gezonden, zijn niet langer vatbaar voor schorsing door de gouverneur of rechtstreekse vernietiging door de Vlaamse regering als een termijn van dertig dagen waarbinnen het schorsing- of vernietigingsbesluit naar de provincieoverheid moet worden verstuurd, verstreken is. Deze termijn gaat in de dag volgend op het versturen van de

Voorzitter

in artikel 19 bedoelde lijst, waarop de besluiten zijn vermeld.

Deze termijn wordt gestuit door de verzending van een ter post aangetekende brief waarin de Vlaamse regering het dossier betreffende een bepaald besluit bij de provincieoverheid opvraagt of bijkomende inlichtingen inwint.

— **Aangenomen.**

Artikel 23

Een door de Vlaamse regering opgevraagd besluit van de provincieraad of de bestendige deputatie is niet langer vatbaar voor schorsing door de gouverneur of vernietiging door de Vlaamse regering als een termijn van dertig dagen, waarbinnen het schorsings- of vernietigingsbesluit naar de provincieoverheid moet worden verstuurd, verstreken is. Deze termijn gaat in de dag volgend op de ontvangst hetzij van het bij aangetekende zending toegestuurde of tegen ontvangstbewijs afgegeven dossier hetzij van de in artikel 22 bedoelde bijkomende inlichtingen.

— **Aangenomen.**

Artikel 24

De besluiten waarvan, met toepassing van artikel 20, zonder voorafgaand verzoek een afschrift naar de Vlaamse regering moet worden toegestuurd, zijn niet langer vatbaar voor schorsing door de gouverneur of vernietiging door de Vlaamse regering als een termijn van vijftig dagen, waarbinnen het schorsings- of vernietigingsbesluit naar de provincieoverheid moet worden verstuurd, verstreken is. Deze termijn gaat in de dag na het inkomen van het besluit van de provincieoverheid bij de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK V

Opheffings-, wijzigings-,
overgangs- en slotbepalingen

Artikel 25

Opgeheven worden :

1" de artikelen 65, derde lid, 86, 87, 88,89,91, tweede lid, en 125, van de provinciewet van 30 april 1836 ;

2" artikel 71, S 1, van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, voor zover het betrekking heeft op de toezichtsregelen op de vaststelling van de bezoldigingsregeling en de weddeschalen van het provinciepersoneel ;

3" artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 110 van 13 december 1982 waarmee het begrotingsevenwicht wordt opgelegd aan de provincies, aan de gemeenten en aan de agglomeraties en federaties van gemeenten.

— **Aangenomen.**

Artikel 26

In de provinciewet van 30 april 1836 wordt een artikel 116 bis ingevoegd, luidend als volgt :

“Artikel 116 bis.

Wat de provincies van het Vlaamse Gewest betreft, worden in artikel 116 de woorden “De artikelen 63,89 en 91” vervangen door “De artikelen 63 en 91, eerste lid”.

— **Aangenomen.**

Artikel 27

De besluiten van de provincieoverheden, genomen voor de inwerkingtreding van dit decreet, blijven onderworpen aan de regelen die op dat tijdstip van kracht waren.

— **Aangenomen.**

Artikel 28

Dit decreet treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van de invordering van niet- fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instel- lingen die eronder ressorteren

— 655 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Taylor, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ?
(Nee)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren.

Voorzitter

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in de artikelen 127, 128 en 129 van de Grondwet.

-Aangenomen.

Artikel 2

De Vlaamse regering stelt de ambtenaren van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan en belast hen met het invorderen van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen in de door haar aan te duiden gemeenschapsaangelegenheden.

De in het eerste lid bedoelde ambtenaren kunnen ook in naam en voor rekening van een openbare instelling die afhangt van de Vlaamse Gemeenschap de bedoelde niet-fiscale schuldvorderingen invorderen op verzoek van deze instelling en met akkoord van de Vlaamse regering.

De met invordering belaste ambtenaren zijn gemachtigd om een dwangbevel uit te vaardigen.

Het dwangbevel wordt geïseerd en uitvoerbaar verklaard door de daartoe door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en wordt betekend bij exploit van een gerechtsdeurwaarder.

-Aangenomen.

Artikel 3

Onverminderd specifieke regelingen in wetten, decreten en verordeningen, zijn de overeenkomstig artikel 2, eerste lid van dit decreet aangestelde ambtenaren gemachtigd om aan de schuldenaars van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen die bijzondere omstandigheden kunnen bewijzen, uitstel van betaling toe te staan en gedeeltelijke

betalingen vooreerst op het kapitaal aan te rekenen.

De op grond van artikel 2, vierde lid aangewezen ambtenaar kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de schuld in intresten verlenen wanneer de schuldenaar kennelijk onvermogen is.

In de gevallen waarin de toestand van de schuldenaar te goeder trouw dat wettigt, kan de Vlaamse regering met hem dadingen aangaan.

-Aangenomen.

Artikel 4

§ 1. Onverminderd hetgeen bepaald wordt in § 2, worden opgeheven :

1° artikel 4 van de domaniale wet van 22 december 1949, zoals ingevoegd bij artikel 9 van het decreet van 26 juni 1991 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 en opnieuw ingevoegd bij artikel 6 van het financiedecreet van 23 oktober 1991 voor het begrotingsjaar 1992 ;

2° het decreet van 23 december 1986 houdende bevoegdverklaring van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de instellingen die ervan afhangen, wat de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen betreft.

§ 2. De in § 1 vermelde bepalingen blijven evenwel van toepassing voor het invorderen van de niet-fiscale schuldvorderingen.

1° in die gemeenschapsaangelegenheden die niet, overeenkomstig artikel 2, eerste lid, door de Vlaamse regering worden aangeduid ;

2° die ter invordering worden ingediend bij de administratie van de Belasting over de toegevoegde waarde, Registratie en Domeinen voor het in

werking treden van het besluit van de Vlaamse regering waarbij, overeenkomstig artikel 2, eerste lid, de gemeenschapsaangelegenheden worden aangeduid.

-Aangenomen.

Artikel 5

Dit decreet treedt in werking op datum van publikatie in het Belgisch Staatsblad.

-Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren

- 656 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Taylor, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ?
(Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het

Voorzitter

ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

-Aangenomen.

Artikel 2

De Vlaamse regering stelt de ambtenaren van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan en belast hen met het invorderen van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen in de door haar aan te duiden gewestelijke aangelegenheden.

De in het eerste lid bedoelde ambtenaren kunnen ook, in naam en voor rekening van een openbare instelling die afhangt van het Vlaamse Gewest, de bedoelde niet-fiscale schuldvorderingen invorderen op verzoek van deze instelling en met akkoord van de Vlaamse regering.

De met invordering belaste ambtenaren zijn gemachtigd om een dwangbevel uit te vaardigen.

Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door de daartoe door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en wordt betekend bij exploit van een gerechtsdeurwaarder.

-Aangenomen.

Artikel 3

Onverminderd specifieke regelingen in wetten, decreten en verordenin-

gen, zijn de overeenkomstig artikel 2, eerste lid van dit decreet aangestelde ambtenaren gemachtigd om aan de schuldenaars van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen die bijzondere omstandigheden kunnen bewijzen, uitstel van betaling toe te staan en gedeeltelijke betalingen vooreerst op het kapitaal aan te rekenen.

De op grond van artikel 2, vierde lid aangewezen ambtenaar kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de schuld in interesten verlenen wanneer de schuldenaar kennelijk onvermogen is.

In de gevallen waarin de toestand van de schuldenaar te goeder trouw dat wettigt, kan de Vlaamse regering met hem dadingen aangaan.

-Aangenomen.

Artikel 4

§ 1. Onverminderd hetgeen bepaald wordt in § 2, worden opgeheven :

1° artikel 4 van de domaniale wet van 22 december 1949, zoals ingevoegd bij artikel 9 van het decreet van 26 juni 1991 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 en opnieuw ingevoegd bij artikel 6 van het financiedecreet van 23 oktober 1991 voor het begrotingsjaar 1992 ;

2° het decreet van 23 december 1986 houdende bevoegdverklaring van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van het Vlaamse Gewest en van de instellingen die ervan afhangen, wat de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen betreft.

§ 2. De in § 1 vermelde bepalingen blijven evenwel van toepassing voor het invorderen van de niet-fiscale schuldvorderingen.

1° in die gewestelijke aangelegenheden die niet, overeenkomstig artikel 2, eerste lid, door de Vlaamse regering worden aangeduid ;

2° die ter invordering worden ingediend bij de administratie van de Belasting over de toegevoegde waarde, Registratie en Domeinen voor het in werking treden van het besluit van de Vlaamse regering waarbij, overeenkomstig artikel 2, eerste lid, de gewestelijke aangelegenheden worden aangeduid.

-Aangenomen.

Artikel 5

Dit decreet treedt in werking op datum van publikatie in het Belgisch Staatsblad.

-Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 17.57 uur.
